

10—22/18/1980.

✱

057.

SZIGORÚAN TITKOS!	
Ikt. sz.: 93—72/11	Lap. sz.: 1. kiegészítő
Ért.: 1980. VI. 18.	
Ügyintéző:	

A TANULMÁNYI MUNKA SZABÁLYZATA

632. sz. péld. alapján!

TÖRÖLVE!	
A minősítést megszüntette:	
Név:	<i>dr. Kater Sándor</i>
Beosztása:	<i>belügyminiszter</i>
Rendelkezés dátuma:	2001-06-06
Rendelkezés száma:	<i>40-16-100/</i>
Török, Magyar és P.H.	<i>40-142/1000</i>
Hatalás	

10—22/18/1980.

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK****18/1980. számú****P A R A N C S A****a tanulmányi munka szabályzatának kiadásáról****Budapest, 1980. évi április hó 30-án.**

A Belügyminisztérium és szervei által biztosított képzés (kiképzés, átképzés) és továbbképzés, valamint az oktató-nevelő munka (a továbbiakban együtt: tanulmányi munka) több mint három évtizede eredményesen szolgálja a személyi állomány erkölcsi-politikai nevelését, szakmai tudásának szélesítését, a jogszabályok, belügyi rendelkezések és jogi iránymutatások egységes értelmezését, a hasznos tapasztalatok elterjedését, a szolgálati feladatok maradéktalan végrehajtását, a személyi állomány általános műveltségének emelését. A hazánkban végbe menő politikai, társadalmi, gazdasági fejlődés, a szocialista törvényesség elvei újabb és magasabb követelményeket támasztanak a Belügyminisztériummal és szerveivel szemben is. E követelményekre tekintettel a belügyi tanulmányi munkára vonatkozó elvek egységes értelmezése és gyakorlati végrehajtása érdekében kiadom A tanulmányi munka szabályzatát (a továbbiakban: szabályzat), és

m e g p a r a n c s o l o m :

1. Tovább kell emelni a Belügyminisztérium és szervei által végzett tanulmányi munka színvonalát, javítani az irányí-

tást, a felügyeletet, erősíteni a vezetők, parancsnokok felelősségét.

Ennek megfelelően a tanulmányi munkát az alábbi alapelvek jellemezzék:

- a) a marxista—leninista világnézet hassa át az oktató-nevelő munka egész folyamatát;
 - b) a szolgálati követelmények, a személyzeti és a tanulmányi munka legyenek összhangban;
 - c) a képzésben és a továbbképzésben érvényesüljön a nevelésközpontúság, a felnőttoktatási és -nevelési jelleg erőssége;
 - d) az ismeretszerzés, a szintentartás folyamatában biztosított legyen az egymásra épülés és a fokozatosság;
 - e) a tanulmányi munka folyamatos fejlesztése biztosítsa a korszerűséget;
 - f) a személyi állomány képzése és továbbképzése illeszkedjen az állami oktatás rendszerébe;
 - g) a képzésben és a továbbképzésben, az irányításban és a felügyeletben kerüljenek alkalmazásra a hasznosítható tanulmányi módszerek, tapasztalatok, a Szovjetunió és a többi szocialista ország által biztosított lehetőségek.
2. A belügyi tanulmányi munkát a továbbiakban e szabályzatban foglaltak szerint kell végezni.
 3. A személyügyi miniszterhelyettes jogosult az 1. pontban foglalt alapelvekre figyelemmel a később jelentkező igényeknek megfelelően a szabályzat egyes rendelkezéseit kiegészíteni, a végrehajtáshoz szükséges új feladatokat belügyi rendelkezésben szabályozni.
 4. A BM IV/I., IV/II. csoportfőnök és a Rendőrtiszti Főiskola parancsnoka jogosult a szabályzat rájuk vonatkozó részére nézve — az érintett belső és külső szervekkel történt előzetes egyeztetés után — állásfoglalást kiadni.
 5. A BM Tűzoltóság országos parancsnoka külön intézkedésben határozza meg az állami tűzoltóság területi szervei személyi

állományának, valamint az önkéntes és a vállalati tűzoltóságok, továbbá a tűzvédelmi szervezet meghatározott tagjainak képzésével kapcsolatos tanulmányi munkát.

6. A személyügyi miniszterhelyettes intézkedjen a szabályzatban foglaltak továbbképzés keretében történő oktatásának megszervezésére.
7. A parancs kiadásával egyidejűleg a BM Rendőrképző Iskola-k nevét BM Rendőrtiszthelyettes-képző Iskola-kra, a Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett BM Kun Béla Zászlós- és Tiszthelyettesképző Iskola nevét Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett BM Kun Béla Zászlósképző Iskola-ra változtatom.
8. Ez a parancs kiadása napján lép hatályba, egyidejűleg a parancs mellékletében felsorolt miniszteri utasítások, belügyi rendelkezések, jogi iránymutatások hatályukat veszítik.

BENKEI ANDRÁS s. k.,
belügyminiszter

Készült: 650 példányban.

Kapják: államtitkár,

miniszterhelyettesek,

főcsoportfőnök-helyettesek,

országos parancsnokok, helyetteseik, személyügyi osztályvezetők
és a határőrség harc kiképzési osztály vezetője,

csoportfőnökök, helyetteseik,

önálló és beosztott osztályvezetők,

önálló osztályvezető helyettesek,

Rendőrtiszt Főiskola parancsnoka, helyettesei, tanszékvezetői,
tanulmányi osztály vezetője,

BM iskolák parancsnokai, tanszékvezetői (Zrínyi Miklós Katonai
Akadémia és Kossuth Lajos Katonai Főiskola határőr tanszék-
vezetői is),

IV. Főcsoportfőnökség alosztályvezetői,

megyei (budapesti) rendőr-főkapitányok, helyetteseik, személy-
ügyi osztályvezetők, tanulmányi csoport (alosztály) vezetők,
járási, városi, kerületi rendőrkapitányok,

BM Határőrség kerületparancsnokai, határőrezred parancsno-
ka, határőrkiképzőpont-parancsnokok,

IM Büntetésvégrehajtás országos parancsnoka, személyzeti és
oktatási osztály vezetője.

**A TANULMÁNYI MUNKA SZABÁLYZATÁNAK
KIADÁSÁVAL HATÁLYON KÍVÜL HELYEZETT
MINISZTERI PARANCSON, UTASÍTÁSON,
BELÜGYI RENDELKEZÉSEK, JOGI IRÁNYMUTATÁSOK**

1. Miniszteri utasítások:

- 6/1968. számú belügyminiszteri utasítás a BM Tartalékos Tisztképző Iskola létrehozásáról
- 022/1973. számú belügyminiszteri utasítás a Rendőrtiszti Főiskola levelező tagozatának beindításáról
- 023/1973. számú belügyminiszteri utasítás a kétéves Műszaki Tanfolyamot végzetek továbbtanulása a Rendőrtiszti Főiskolán
- 17/1975. számú belügyminiszteri utasítás és végrehajtási utasítása a vezetői továbbképzés tanfolyami szervezéséről szóló 18/1973. számú belügyminiszteri parancs módosításáról
- 020/1975. számú belügyminiszteri utasítás a Rendőrtiszti Főiskola levelező tagozatának beindításáról szóló 022/1973. számú belügyminiszteri utasítás módosításáról
- 4/1976. számú belügyminiszteri utasítás a BM hivatásos állományában ideiglenes jelleggel (próbaidős szolgálatba) kinevezettek képzéséről és a belügyi alapismereti vizsga bevezetéséről
- 5/1976. számú belügyminiszteri utasítás a rendőrképzés fejlesztéséről, a BM Alapfokú Rendőriskola kiképzési feladatainak módosításáról és a BM Rendőrképző Iskola létesítéséről
- 27/1976. számú belügyminiszteri utasítás a BM Továbbképző Tanfolyam-parancsnokság létrehozásáról, a BM Határőrtiszti Továbbképző és Tiszthelyettesképző Iskola megszüntetéséről,

a BM Kun Béla Rendőrtiszthelyettes-képző Iskolán Határőr Tanszék létrehozásáról

- 10/1978. számú belügyminiszteri utasítás a Belügyminisztérium személyi állománya idegen nyelvi képzésének és továbbképzésének fejlesztéséről
- 5/1979. számú belügyminiszteri utasítás a Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett BM Kun Béla Rendőrtiszthelyettes-képző Iskola képzési rendszerének egységes meghatározásáról és elnevezésének megváltoztatásáról

2. Miniszteri parancsok:

- 0011/1963. számú belügyminiszteri parancs a BM Akadémia Tűzoltó Tagozatának létrehozásáról
- 0011/1963. számú belügyminiszteri parancs a Tűzoltó Tiszti Iskola nevének megváltoztatásáról és átszervezéséről
- 18/1973. számú belügyminiszteri parancs a vezetői továbbképzés szervezéséről tanfolyam keretén belül
- 016/1974. számú belügyminiszteri parancs és végrehajtási utasítása a kétéves idegen nyelvtanfolyam rendszeresítéséről a Rendőrtiszt Főiskolán (1., 2. pontjai)
- 24/1975. számú belügyminiszteri parancs és végrehajtási utasítása a BM személyi állománya továbbképzési rendszerének fejlesztéséről
- 02/1975. számú belügyminiszteri parancs és I., II. végrehajtási utasítása a Szovjetunió és más szocialista országok tanintézeteibe történő vezénylés rendjéről
- 23/1976. számú belügyminiszteri parancs a Szovjetunió és más szocialista országok tanintézeteibe történő vezénylés rendjéről szóló 02/1975. számú belügyminiszteri parancs módosításáról (külföldi pótlék felemelése)
- 4/1979. számú belügyminiszteri parancs a Szovjetunió és más szocialista országok tanintézeteibe vezényelt nem hivatásos állományúak tanulmányi pótléka folyósításának módosításáról

3. Miniszterhelyettesi utasítások:

- 22/1972. számú és a módosítására kiadott 9/1973. számú belügyminiszter-helyettesi utasítások a BM személyi állománya gépjárművezetői kiképzésének szabályozásáról
- 26/1973. számú belügyminiszter-helyettesi utasítás a kormányórság őrszolgálatot ellátó állománya hároméves alapkörű kiképzéséről
- 015/1974. számú belügyminiszter-helyettesi utasítás a Rendőrtiszti Főiskola idegen nyelvi tanárainak továbbképzéséről

4. Miniszterhelyettesi intézkedések:

- 1/1976. számú belügyminiszter-helyettesi intézkedés a BM hivatásos állományába ideiglenes jelleggel (próbaidős szolgálatba) kinevezettek képzésére és a belügyi alapismereti vizsga bevezetésére vonatkozó belügyminiszteri utasítás végrehajtása
- 2/1976. számú belügyminiszter-helyettesi intézkedés a rendőrképzés fejlesztéséről, a BM Alapfokú Rendőriskola kiképzési feladatainak módosításáról és a BM rendőrképző iskolák létesítéséről szóló 5/1976. számú belügyminiszteri utasítás végrehajtására
- 1/1977. számú belügyminiszter-helyettesi intézkedés a BM I. Főcsoportfőnökség és szakirányítása alá tartozó szervek személyi állományának szakmai továbbképzéséről
- 16/1977. számú, a pénzügyi-anyagi-műszaki és a személyügyi miniszterhelyettes együttes intézkedése a BM I. Főcsoportfőnökség és a szakirányítása alá tartozó szervek személyi állományának szakmai továbbképzéséről
- 6/1979. számú belügyminiszter-helyettesi intézkedés a Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett BM Kun Béla Rendőrtiszt-helyettes-képző Iskola képzési rendszerének egységes meghatározásáról és elnevezésének megváltoztatásáról szóló 5/1979. számú belügyminiszteri utasítás végrehajtásáról
- 12/1978. számú együttes miniszterhelyettesi intézkedés a belügyi dolgozók jogi szakvizsgán való részvételéről

- 7/1979. számú belügyminiszter-helyettesi intézkedés a 10/1978. számú belügyminiszteri utasítás 15. pontjában meghatározott feladatok végrehajtásáról

Egyéb:

- 16—1317/1963. számú, a BM Szervezési Osztály vezetőjének parancsa a BM Kutyavezetőképző Iskola létrehozásáról

TARTALOMJEGYZÉK

I. fejezet

A tanulmányi munkára vonatkozó általános rendelkezések, az irányítás és a felügyelet	13
Általános rendelkezések	13
Az irányítás és a felügyelet	19

II. fejezet

A BM Határőrség sorállományának kiképzése	23
--	-----------

III. fejezet

A próbaidős-, az alapismereti képzés és az átképzés	25
A próbaidősképzés rendszere	25
Az alapismereti képzés rendszere	27
Az átképzés	31

IV. fejezet

A belügyi tanintézeteki képzés	31
Általános rendelkezések	31
A tiszthelyettesképzés	34
A zászlósképzés	37
A tisztképzés	39
A rendőrtiszt-képzés	39
A tűzoltótiszt-képzés	41
A tartalékos tiszt-képzés	43
A felsőfokú tisztképzés	45
A főiskolai rendőrtiszt-képzés	45

A főiskolai határőrtiszt-képzés	49
Az egyetemi szintű határőrtiszt-képzés	49

V. fejezet

A speciális képzés	49
A kutyavezetők képzése	49
A lovasjárőrök képzése	50
A gépjárművezető-képzés	51
A különleges feladatokat ellátók képzése	53
Az idegen nyelvi képzés	54
A jogi szakvizsga	59

VI. fejezet

Képzés a hazai állami és a külföldi tanintézetekben	61
Képzés a hazai állami tanintézetekben	61
A külföldi tanintézetekben történő képzés	65

VII. fejezet

A Belügyminisztériummal együttműködő szervek állományának és a belügyi munka önkéntes segítőinek képzése (továbbképzése)	67
---	-----------

VIII. fejezet

A továbbképzés	71
A vezetői állomány továbbképzése	73
A beosztott hivatásos állomány továbbképzése	75
A kinevezett és szerződéses polgári állomány továbbképzése ...	78
Az idegen nyelvi tanárok továbbképzése	80
A tartalékos állomány továbbképzése	82
A továbbképzés intézménye és szervei	83

A rendőr-főkapitányságok tanulmányi csoportjainak (alosztályá- nak) feladatai a képzésben és a továbbképzésben	85
A továbbképzési okmányok vezetésének rendje	86

Mellékletek	87
1. sz. Vizsgabizonyítvány (az alapismereti és a próbaidővizsgálathoz)	89
2. sz. A polgári alkalmazottak belügyi alapismereti vizsgájának és szakmai továbbképzésének tananyaga	90
3. sz. Bizonyítvány (a kinevezett polgári alkalmazottaknak)	92
4. sz. A belügyi tanintézetek által nyújtott végzettség	93
5. sz. Bizonyítvány (a végzésről)	95
6. sz. Tanulmányi értesítő	96
7. sz. Jelentkezési lap a nyelvismereti vizsgára	99
8. sz. Jelentkezési lap a nyelvtudási vizsgára	100
9. sz. A nyelvtudási vizsga követelményeinek, végrehajtásának, ér- tékelésének rendje	101
10. sz. Bizonyítvány az idegennyelvtudás igazolására	113
11. sz. Jegyzőkönyv a nyelvtudási vizsgáról	114
12. sz. Jegyzőkönyv az alapfokú nyelvismereti vizsga letételéről ...	117
13. sz. A külföldön tanuló magyar belügyi hallgatókkal kapcsola- tos rendelkezések	118
14. sz. Igazolás a vezetői továbbképző tanfolyamon való részvételről	129
15. sz. Értesítés a speciális továbbképzésben való részvételről	130
16. sz. Értesítés a BM Továbbképző Tanfolyam-parancsnokság által szervezett központi továbbképzésen való részvételről	131
17. sz. Szempontok a kinevezett és a szerződéses polgári állomány továbbképzési tematikájának elkészítéséhez	132
18. sz. Éves továbbképzési terv	133

**A TANULMÁNYI MUNKÁRA VONATKOZÓ
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK,
AZ IRÁNYÍTÁS ÉS A FELÜGYELET**

Általános rendelkezések

1. A belügyi tanulmányi munka a Belügyminisztérium és szervei által végzett olyan képzési (kiképzési, átképzési) és továbbképzési, valamint oktató-nevelő munka (a továbbiakban együttesen: tanulmányi munka), amelynek célja:
 - a) a Belügyminisztérium és szervei hivatásos, polgári, tartalékos állománya, a BM Határőrség sorállománya, az állami tűzoltóság hivatásos állománya, az önkéntes és vállalati tűzoltóság tisztjei, a tűzvédelmi szervezetek tagjai, a Belügyminisztériummal együttműködő szervek állománya és a belügyi munka önkéntes segítői részére olyan politikai és szakmai ismeretek nyújtása, amelyek a betöltött vagy a tervezett beosztásuk ellátásához szükségesek;
 - b) a személyi állomány hivatástudatának kialakítása és erősítése, politikai, erkölcsi, értelmi, érzelmi, esztétikai, testi és technikai nevelése;
 - c) az újonnan megjelenő jogszabályok, belügyi rendelkezések, jogi iránymutatások, a szolgálat egyre magasabb szintű ellátásához szükséges új eszközök, módszerek és eljárások megismertetése;
 - d) az állami, társadalmi szervezetknél történő oktatásban való részvétellel a munkába történő bevonás segítése.
2. A Belügyminisztérium és szervei végrehajtják:
 - a) a Belügyminisztérium és szervei hivatásos, polgári, tartalékos állományának képzését, továbbképzését;
 - b) a BM Határőrség sorállományának kiképzését;
 - c) az állami tűzoltóság tagjainak képzését, továbbképzését;

- d) az önkéntes és a vállalati tűzoltóság tagjainak tisztképzését;
- e) a tűzvédelmi szervezetek tagjainak tűzvédelmi képzését;
- f) az önkéntes segítők képzését, továbbképzését;
- g) a Polgári Fegyveres Őrség állománya lögyakorlatainak tervezését, szervezését, vezetését;
- h) az üzemrendészeti szervek állományának bűnügyi képzését, továbbképzését.

3. A Belügyminisztérium szervei felügyelik:

- a) a Polgári Fegyveres Őrség által végrehajtott képzést, továbbképzést;
- b) az üzemrendészeti állomány képzését.

4. A Belügyminisztérium szervei felhívás alapján segítik:

- a) a KISZ Ifjú Gárda gárdistáinak, tisztségviselőinek, szakalegység-vezetőinek képzését;
- b) a postai pénzkísérők és pénzszállítók képzését;
- c) az állami alsó- és középfokú, valamint a felsőfokú oktatási intézményekben történő belügyi jellegű oktató-nevelő munkát;
- d) az egyéb állami és társadalmi szerveknél történő olyan oktatást, amelyben a részvétel hozzájárul a munka segítéséhez és a lakossággal való kapcsolat további erősítéséhez.

5. A tanulmányi munkát, annak vezetését, irányítását és felügyeletét a belügyi szervek a Belügyminisztérium Hatásköri Listájában, a jelen szabályzatban (a továbbiakban: szabályzat), az egyéb jogszabályokban, belügyi rendelkezésekben, valamint az ügyrendekben (szervezeti és működési szabályzatokban), jogi iránymutatásokban meghatározottak szerint végzik.

6. A belügyi állománynak a magyar néphadsereg tanintézteiben (a Zrínyi Miklós Katonai Akadémián, a katonai fő-

iskolákon, a tiszthelyettesképző iskolákon) történő képzésének, továbbképzésének irányítására, felügyeletére vonatkozóan — a jelen szabályzatban előírtakon kívül — a Belügyminisztérium és a Honvédelmi Minisztérium illetékes vezetői által kiadott hatályos, együttes rendelkezésekben meghatározottak az irányadók.

7. A tanulmányi munka alapelvei:

- a) Az oktató-nevelő munka egész folyamatát áthatja a marxista—leninista világnézet, amely egyaránt megnyilvánul a tanulmányi munka különböző területein — a képzésben, a továbbképzésben, az irányításban és a felügyeletben.

Az alapelv megvalósulása biztosítja: a marxista—leninista világnézetű, szocialista erkölcsű, sokoldalúan fejlett, önálló gondolkodású, aktív közösségi személyiség kialakulását; az eszmei-politikai felkészültséget; a szocializmus eszméit magáévá tevő, annak szellemében cselekvő állomány nevelését.

A képzés és továbbképzés során a belügyi tanintézetek szintjeinek megfelelő mennyiségű és mélységű marxizmus—leninizmus oktatása megalapozza az egyéb tanórai és tanórán kívüli nevelőmunkát.

A belügyi tanintézetekben a marxizmus—leninizmus tantárgy tanítása és a pártoktatás összhangjának megteremtését szolgálja, hogy a pártoktatás tananyagát oktatják.

A tiszthelyettesképzésben a pártoktatás tömegtanfolyamainak továbbképzési anyagait, a zászlósképzésben, a tartalékos tiszti-képzésben a marxizmus—leninizmus esti középiskola kétéves tagozatának, a tisztképzésben a marxizmus—leninizmus esti egyetem általános tagozatának tananyagát oktatják — kibővítvé a szolgálat speciális politikai kérdéseivel.

A marxizmus—leninizmus tantárgy tanítása során a pártoktatásban rendszeresített tankönyveket, kiadványokat, szemléltető eszközöket és módszereket alkalmaznak.

- b) A szolgálati követelmények, a személyzeti és a tanulmányi munka összhangja megtestesíti a képzés és to-

vábbképzés céljainak, tananyagainak — szolgálati ágak követelményei szerinti — kialakításában történő együttműködést, az újonnan felvetődött igényekhez való rugalmas alkalmazkodást, a személyzeti és a tanulmányi munka szerves kapcsolatát. Az összhang megteremtését elősegíti a szakmai, a személyzeti és a tanulmányi munkát végző szervek tervező, szervező, elemző-értékelő tevékenységének elvi alapokon nyugvó folyamata.

- c) A képzésben és a továbbképzésben a nevelésközpontúság, a felnőttoktatási és -nevelési jelleg erősödése a személyiségalkotás, a jellem- és a magatartásformálás előtérbe helyezését jelenti.

A nevelésközpontúság a tanulmányi munkával foglalkozókkal szemben azt a követelményt támasztja, hogy a képzés és továbbképzés feladataival egységben a lehetséges és szükséges nevelési feladatok egész sorát oldják meg, s ezáltal formálják, erősítsék a hivatástudatot.

A felnőttoktatási és -nevelési jelleg erősítését a tanulmányokat folytató személyi állomány ifjúfelnőtt és felnőttkora indokolja. Az erősítés a felnőttkori sajátosságok (az élet- és szolgálati tapasztalatok, az általános és szakmai érdeklődés, az önművelésre és a továbbképzésre irányuló törekvés, az ismeretek, képességek és készségek fejlesztése, megújítása iránti igény, azokon — szükség esetén — a változtatni tudás) figyelembevételével történik.

- d) Az ismeretszerzés, -színtentartás folyamatában az egymásra épülés és a fokozatosság megnyilvánul a képzési és továbbképzési rendszer felépítésében, működésében.

Ennek szinterei:

- a próbaidős, az alapismereti képzés és az átképzés;
- a tiszthelyettesképzés,
- a zászlósképzés,
- a tisztképzés,
- a felsőfokú tisztképzés,
- a hazai állami és a külföldi tanintézetekben történő képzés,
- a továbbképzés rendszere.

A megszerzett ismeretek szintentartása a képzés és a továbbképzés időszakán túli — önművelődés útján történő — új ismeretek szerzését, a meglevő tudásanyag felülvizsgálatát kívánja meg. Ezért nem tekinthető befejezettnek.

Az egymásra épültséget biztosítják a különböző szintű képzések tananyagainak tartalma, oktatási módszerei, a képzés és a továbbképzés egymáshoz való viszonya. A képzésben részesülők a fokozatosság elve alapján a megfelelő szolgálati idő eltelte után — a képességek és a rátermettség alapján — kerülnek a magasabb szintű belügyi tanintézetekbe beiskolázásra.

A fokozatosság elvének sérelme nélkül, az adott beosztáshoz előírt politikai, állami és szakmai képesítés megszerzése lehetőleg a szolgálat érdekeinek optimálisan megfelelő iskolák elvégzésével valósul meg.

- e) A tanulmányi munka folyamatos — a korszerűséget biztosító — fejlesztése az alapvető ismeretek szilárd elsajátítását, az alkalmazási készségek, a gondolkodás és a szolgálati gyakorlati érzék kialakítását, erősítését szolgálja.

A korszerűsítés hozzájárul a szakmai ismeretek, fogások mélyebb megismeréséhez, a jogszabályok lényegének kiválasztásához, a felgyülemlett, elavult vagy kevésbé fontos oktatási tananyagok szelekciójához, belső arányainak javításához, az új ismeretek, jogszabályi változások, tapasztalatok oktatási rendbe történő beépítéséhez.

A tanulmányi munka tartalmi korszerűsítése megköveteli a tartalmi fejlesztés szubjektív oldalának erősítését, a tanárok e munkára és feladatra történő felkészítését, a belügyi gyakorlati tapasztalatok rendszeres megismerését és hasznosítását a pedagógiai munkában — szolgálva ezzel az elmélet és a gyakorlat egységét, továbbá a tantestületi műhelymunka erősítését.

A belügyi képzésben és továbbképzésben alkalmazott pedagógiai módszerek hatékonyságát növeli a szóbeli közlést felváltó, aktivizáló módszerek alkalmazása, az oktatástechnikai eszközök fejlesztése, a korszerű — központi elkészítésű és forgalmazású — egységes szemléletet tükröző (audiovizuális oktatócsomagok) ismeret-

hordozó anyagok készítése, a film- és kiadói munka színvonalának emelése.

- f) A személyi állomány képzése és továbbképzése illeszkedik az állami oktatás rendszerébe, annak speciális része. Felhasználja és integrálja magában a magyar oktatásügy eredményeit, értékeit; él az általa biztosított lehetőségekkel, amelynek alapján beszámítással: a Rendőrtiszti Főiskolán tisztképzésben részesültek a főiskolai, a főiskolai képzésben részt vettek a jogtudomány-egyetemi képzésben vehetnek részt.

Az utánpótlási és iskoláztatási tervek alapján a belügyi állomány a képesítési követelményekben előírt középiskolai végzettséget az állami oktatási intézményekben, a felsőfokú állami iskolai végzettséget a Rendőrtiszti Főiskolán, a katonai főiskolákon és a Zrínyi Miklós Katonai Akadémián, továbbá más felsőfokú állami oktatási intézményekben szerzi meg.

A személyi állomány differenciáltabb továbbképzését teszi lehetővé a felsőoktatási intézmények, a minisztériumok és az országos hatáskörű szervek továbbképző intézetei által szervezett speciális tanfolyamok lehetőségeinek felhasználása.

- g) A képzésben és a továbbképzésben, az irányításban és a felügyeletben alkalmazásra kerülnek a hasznosítható tanulmányi módszerek, tapasztalatok, a Szovjetunió és a többi szocialista ország (a továbbiakban: külföldi tanintézetek) által biztosított lehetőségek. Ennek érdekében a külföldi tanintézetekben részesülnek magasabb szintű képzésben és továbbképzésben azok a speciális szakterületeken foglalkoztatottak, akiknek munkaköréhez olyan ismeretek szükségesek, amelyek csak külföldön szerezhetők meg.

A külföldön történő képzés hozzájárul a testvéri szocialista országok belügyi (állambiztonsági) szervei közötti együttműködés feltételeinek megteremtéséhez, az idegen nyelv anyanyelvi környezetben történő elsajátításához, vezetői állomány utánpótlásának biztosításához.

A hazai belügyi szervek képviselői a külföldön tanuló magyar belügyi állomány látogatása során tapasztala-

tokat gyűjtenek a hasznosítható tanulmányi módszerek, oktatás-technikai eszközök alkalmazása érdekében.

8. A képzésben, továbbképzésben részt vevő hallgatók jogait a jelen szabályzat és más vonatkozó jogszabályok, belügyi rendelkezések, iránymutatások, a belügyi tanintézetek szervezeti és működési szabályzatai tartalmazzák.

Az oktatásban résztvevők kötelessége, hogy képességeiknek megfelelően sajátítsák el az oktatott tananyagokat, és törekedjenek tanulmányaik eredményes befejezésére. A tanulmányi rend megtartásáért — a meghatározott tanulmányi következmények mellett — oktatott fegyelmi felelősséggel is tartozik.

Az irányítás és a felügyelet

9. A tanulmányi munka irányítása és felügyelete emeli az oktatásirányítás színvonalát; hatékonyabbá, tervszerűbbé, korszerűbbé és rendszeresebbé teszi az általános és a szakfelügyeletet; növeli a szervezettséget, csökkenti a formális elemeket.
10. A belügyi tanulmányi munka irányításának feladatai:
- a) belügyi oktatáspolitikai koncepció megvalósításának, a képzési és továbbképzési célkitűzések érvényesülésének biztosítása, figyelemmel kísérése, segítése;
 - b) a tanulmányi munka alapelvei érvényesülésének, az egységes belügyi képzés és továbbképzés szervezésének, továbbá az ehhez szükséges személyi és tárgyi feltételek ésszerű és gazdaságos biztosítása;
 - c) a tanulmányi munka színvonalának emelése és hatékonyságának fejlesztése.
11. A személyügyi miniszterhelyettes irányítási jogkörében:
- a) közvetlenül, illetve az alárendelt BM IV/II. csoportfőnök útján irányítja, segíti a minisztérium és szervei tanulmányi munkáját;
 - b) a vonatkozó jogszabályok, belügyi rendelkezések, illetve a miniszter döntése alapján meghatározza a belügyi

képzés és továbbképzés biztosítására teendő intézkedéseket;

c) a BM IV. Főcsoportfőnökség Ügyrendjében meghatározottak szerint gyakorolja a tanulmányi munkával összefüggő jóváhagyási és véleményezési jogkörét.

12. A BM IV/II. csoportfőnök a tanulmányi munka irányítása során:

a) kezdeményezi és biztosítja a káderpolitikai elveknek és követelményeknek megfelelően az olyan képzési és továbbképzési rendszer kialakítását, működtetését, amely a személyi és tárgyi feltételek megteremtésével hatékonyan segíti a káderutánpótlást, a belügyi szervek feladatainak eredményes végrehajtását;

b) biztosítja, hogy a tanulmányi munka megfeleljen a fejlődéssel járó követelményeknek, a korszerű pedagógiai elveknek, módszereknek;

c) irányítja az alárendeltségében működő BM-tanintézetekben folyó képzést, továbbképzést;

d) szervezi és koordinálja a személyi állománynak a felsőfokú állami oktatásban és a külföldön történő képzésben, továbbképzésben való részvételét, szervei útján intézi az ezzel kapcsolatos ügyeket;

e) a BM IV/II. Csoportfőnökség Ügyrendjében meghatározottak szerint gyakorolja a tanulmányi munka irányításával összefüggő, e szabályzatban nem érintett jogkörét.

13. A tanulmányi munka felügyelete az általános és a szakfelügyeletre tagozódik.

14. Az általános (tanulmányi) felügyelet célja a szabályzat 10. pontjában foglaltak megvalósulásának ellenőrzése.

15. Az általános (tanulmányi) felügyelet végrehajtása érdekében a szabályzat 11., 12. pontjában foglaltakon túl

a) a BM IV/II. csoportfőnök:

- véleményezi a Rendőrtiszti Főiskola Szervezeti és Működési Szabályzatát, alapvető képzési okmányait;
- ellenőrzi — az eljárók által meghatározott kérdésekben — a Rendőrtiszti Főiskola oktató-nevelő munkáját;
- az illetékes belügyi szakterületek vezetőinek egyetértésével véleményezi és ellenőrzi a Zrínyi Miklós Katonai Akadémián, a Kossuth Lajos Katonai Főiskolán és más állami felsőfokú tanintézménynél működő belügyi tanszékek által oktatott szaktantárgyak tematikáit, programjait, képzési követelményeit. Gyakorolja a számára biztosított személyzeti hatáskört;

b) a BM TOP parancsnoka — az általa kiadott szabályozás szerint — ellátja az állami, az önkéntes és a vállalati tűzoltóságnál történő képzés, továbbképzés irányítását, felügyeletét;

c) az oktatási miniszter — ágazatirányítási jogkörében — az oktatási rendelkezések alapján tanulmányi felügyeletet gyakorol a Rendőrtiszti Főiskola felett.

16. A szakfelügyelet — a szakmai szervek részéről — a képzés és továbbképzés során oktatásra kerülő tantárgyak feletti szakszerűségi szempontból történő ellenőrzést jelenti.

17. A szakfelügyelet során:

- a) a vezetés- és szervezésmérettel, a szakstatisztikával, az információ- és adatfeldolgozással, a gépi nyilvántartással, — adatszolgáltatással, az „M” és harckészültséggel, továbbá a határőrségi és a kormányőrségi szolgálattal kapcsolatos tantárgyakat az államtitkár,
- b) az állambiztonsági tantárgyakat az állambiztonsági miniszterhelyettes,
- c) a bűnügyi, a közbiztonsági, a közlekedési, az igazgatásrendészeti és a katonai tantárgyakat az országos rendőrfőkapitány,
- d) a pénzügyi, anyagi, műszaki ellátással kapcsolatos tantárgyakat a pénzügyi-anyagi-műszaki miniszterhelyettes,

- e) a magyar néphadsereg felsőfokú tanintézteiben működő belügyi tanszékek által oktatott, a határőrizettel összefüggő tantárgyakat, a BM Határőrség országos parancsnoka,
 - f) a tűzoltóképzés, -továbbképzés során oktatásra kerülő tantárgyakat a BM TOP parancsnoka,
 - g) a belügyi tanintézeti képzés során oktatásra kerülő BV-tantárgyakat az IM BV országos parancsnoka,
- illetve az általuk megbízott csoportfőnökök, önálló osztályvezetők ellenőrzik.

18. A szabályzat 17. pontjában felsoroltak:

- a) véleményezik a belügyi tanintézetek tantervét, tantárgyprogramjait, a központi továbbképzés terveinek tartalmát;
- b) meghatározzák a szakirányításuk alá tartozó szervek számára a kétéves továbbképzés célkitűzéseit és a tartalmát rögzítő, a 291. pontnak megfelelő keretterveket;
- c) felkérésre részt vesznek az ellenőrzésekben, a tananyagok, az oktatófilmek készítésében, átvételében, az oktatás folyamatában, a tanintézeti tanácskozásokon, továbbá előadásokat, konzultációkat tartanak;
- d) az államtitkári és a miniszterhelyettesi értekezleteken — a személyügyi miniszterhelyettes egyetértésével — napirendre tűzik a szaktantárgyak oktatásának helyzetét;
- e) az 1/1979. számú miniszteri utasításban foglaltak szerint — a szolgálati rend és az illetékesség betartásával — ellenőrzést gyakorolnak;
- f) a belügyi képzés, továbbképzés során tanórákat látogatnak, a szaktantárgyakkal összefüggésben témavizsgálatot, az egyes képzési, továbbképzési célok megvalósítását szolgáló ellenőrzéseket tartanak.

19. Az 1/1979. számú miniszteri utasításban meghatározott ellenőrzési feladatok a közvetlen irányító szervvel együttműködve kerülnek végrehajtásra.

A BM HATÁRŐRSÉG SORÁLLOMÁNYÁNAK KIKÉPZÉSE

20. A BM Határőrséghez a sorállomány behívása a szakosított kiképző egységekhez, alegységekhez a honvédelemről szóló 1976. évi I. törvény (a továbbiakban: Hvt.) alapján történik.

21. A határőrök szolgálatteljesítésének időtartama a kiképzés tekintetében a következő időszakokra tagozódik:

a) az alap- és szakkiképzés (tiszteskiképzés) időszaka, amely a szakosított kiképzőbázisokon történik;

b) a második időszak;

c) a harmadik időszak;

A második és a harmadik időszakban a kiképzés az alegységeknél kerül végrehajtásra.

22. A határőrök az alapkiképzés során

a) megismerik: a határőrség feladatát; az államhatár, a határrend, a határsáv fogalmát; a járőrszolgálat, a fegyverhasználatkal kapcsolatos előírásokat; az egyéni fegyverüket; az atom-, a vegyi- és a bakteorológiai fegyverek hatástényezőit, az ellenük való védekezés rendszabályait; a határőr sorállománynak az állam biztonsága védelméből fakadó feladatait.

b) képessé válnak — járőrtársként: a határőrizeti-harci feladatok ellátására bármilyen viszonylatban, különböző terep- és időjárási viszonyok között; az őrszolgálat ellátására; a zárási-kutatási feladatok teljesítésére; a bel- és körletrend fenntartására; a különböző riadók végrehajtására a normaidőn belül; a karhatalmi, fegyveres biztosítási feladatok végrehajtásában való részvételre, rajkötelékben a támadó- és a védőharc megvívására.

23. A határőrök a szakkiképzés során

- a) megismerik: a járőrszolgálattal kapcsolatos előírásokat, az álló- és mozgójárőr-szolgálat végrehajtásának szabályait; a határőrség műszaki-technikai eszközeit, berendezéseit; a határőrkerület lakossága bevonásának, segítségnyújtásának lehetőségeit;
- b) képessé válnak: a szakbeosztásuknak megfelelő feladataik maradéktalan végrehajtására; a kötelekben végrehajtott határőrizeti tevékenységekben a különböző feladatok ellátására; a karhatalmi, fegyveres biztosítási feladatok végrehajtásában való részvételre; a járőrpáncsnoki, az egyfős járőri teendők ellátására.

24. A szakkiképzés lövész, golyószóró-kezelő, géppuskakezelő, RPG-7 kezelő, gépjárművezetői, műszaki, vegyvédelmi és fegyverszerelői, szakács, raktáros és egészségügyi őr, lovasz, hajtó, kutyavezető, híradó, sorállományú útlevelkezelő, kutató-biztosító szakterületeken történik.

25. A tisztesjelöltek a kiképzés időtartamában:

- a) elsajátítják a határőrizeti, a határforgalom-ellenőrzési és az őrsellátói, továbbá a szakfeladatok ellátásának, irányításának főbb elvi és gyakorlati módszereit;
- b) megismerik a páncsnoki, nevelési és képzési feladatok alapjait, és képessé válnak alegységük eredményes vezetésére.

26. A második és a harmadik időszakban levő állomány kiképzése során a cél:

- a) az alap- és a szakkiképzés keretében megszerzett politikai, határőrizeti, katonai és szakmai ismeretek magas szintre emelése;
- b) a rendszeresített fegyverek kiváló ismerete, és az előírt lögyakorlatok eredményes végrehajtása;
- c) a tisztesekben az alegységük napi életének és szaktevékenységének megszervezésére, vezetésére, a harci feladatok követelmények szerinti teljesítésére vonatkozó képesség fenntartása.

27. A sorállomány kiképzésének követelményeit a BM Határőrség országos parancsnoka a harc kiképzési intézkedésben és az összkövetelményi programokban szabályozza. A számonkérés (vizsgáztatás) a katonák, alegységek, egységek, magasabbegységek részére előírt értékelési intézkedés szerint történik.

III. FEJEZET

A PRÓBAIDŐS-, AZ ALAPISMERETI KÉPZÉS ÉS AZ ÁTKÉPZÉS

A próbaidősképzés rendszere

28. A Belügyminisztérium hivatásos és az állami tűzoltóság területi szerveinek állományába ideiglenes jelleggel (próbaidős szolgálatba) kinevezettek a képzés során elsajátítják a szolgálat ellátásához szükséges általános politikai és szolgálati ismereteket, a leggyakoribb szolgálati intézkedések végrehajtásának módját. Megismerik a legfontosabb szolgálati feladataikat, jogaikat és kötelességeiket, a hivatással járó magatartási szabályokat.
29. Az előljárók gondoskodnak a próbaidősök szolgálati helyének megismertetéséről és a hivatásszeretet kialakításáról, erősítéséről.
30. A próbaidősképzés követelményrendszerének meghatározásáról és tantervének kiadásáról a BM IV/II. csoportfőnök, a tűzoltóságnál a BM TOP parancsnoka gondoskodik.
31. A próbaidősök a próbaidejük eltelte előtt egy hónappal az előírt tananyagból vizsgát tesznek. Sikertelen vizsga esetén a véglegesítésre jogosult vezető a próbaidős javítóvizsgára bocsátását a Személyzeti Munka Rendjében (az állami tűzoltóság területi szervei vonatkozásában az Állami Tűzoltóság Személyzeti Munka Rendjében) foglaltak szerint engedélyezheti.
32. A próbaidősök iskolán kívüli szervezett oktatását és vizsgáztatását a csoportfőnökségek, az országos parancsnok-

ságok, a BM ORFK közbiztonsági és közlekedési helyettesének alárendeltségében működő területi szervek parancsnokságai, a rendőr-főkapitányságok és az állami tűzoltóság területi szervei (mint szakmai szervek), továbbá a BM Továbbképző Tanfolyam-parancsnokság végzik. A vizsgabizottság elnökét és tagjait a szakmai szerv vezetője nevezi ki.

33. A próbaidősképzés időtartama a szervezett oktatás, illetve az egyéni tanulás keretében a tiszthelyettesi és a zászlósi beosztásokba történő kinevezés esetén 6 hónap, a tiszti beosztásba történő kinevezés esetén 1 év.

34. A szakmai szervek vezetői hathónapos próbaidő esetén az eredményes próbaidősvizsgálathoz 100, egyéves próbaidő esetén 160 óra tanulási időt biztosítanak heti négy-ötórás bontásban vagy összevontan.

35. Az egyetemet, főiskolát végzettek önálló tanulás formájában, a 34. pontban rögzített munkaidő-kedvezményrel készülnek fel a vizsgára.

A szakmai szervek vezetői a próbaidős személyi állományt mentesítik a szervezett továbbképzés alól. Kötelezik azonban a lögyakorlatokon és az RBV-kiképzésen való részvételre. Az állami tűzoltóság próbaidős állománya a szervezett továbbképzés keretén belül részt vesz a szerelési és taktikai gyakorlatokon, valamint az RBV-kiképzésen

36. A próbaidősvizsga eredményes letételéről a vizsgáztató szerv az 1. sz. mellékletben szereplő vizsgabizonyítványt adja ki.

37. A BM Forradalmi Rendőri Ezred (továbbiakban: FRE), továbbá a rendőr-főkapitányságok állományában tiszthelyettesi beosztásba kinevezett próbaidős rendőrök tanfolyamokon történő képzését és vizsgáztatását e szervek saját hatáskörükben végzik.

38. A próbaidős-tanfolyamokat — ahol a létszámviszonyok ezt indokolják — több rendőr-főkapitányság állományának összevonásával lehet megszervezni. Az egyhónapos alapképző tanfolyam és a vizsgára biztosított 100 óra (2 hét) indokolt esetben össze is kapcsolható. Az összevont rendőr

próbaidős-tanfolyamokkal kapcsolatos szervezési feladatokat a BM IV/II. Csoportfőnökség koordinálja.

39. A felügyelet és a koordináció érdekében a próbaidős-tanfolyamokat tervező szervek a tanfolyamok indítási és vizsgáztatási időpontjairól a BM IV/II. Csoportfőnökséget írásban értesítik.
40. A rendőr próbaidős-tanfolyamok hallgatói az elméleti képzés során — véglegesített járőrvezetővel — legfeljebb heti 12 óra időtartamban gyakorlószolgálatot is teljesíthetnek.
41. A hathónapos állambiztonsági próbaidős-tanfolyamok szervezését, a képzést és a vizsgáztatást a BM III. Főcsoportfőnökség végzi.
42. A BM III/5. Osztály által szervezett hathónapos állambiztonsági próbaidős-tanfolyamok tananyagának elsajátítása biztosítja az alapfokú szakmai végzettséget is.
43. A BM I. Főcsoportfőnökség személyi állományába tartozó rendőrtiszt-helyettesi, -zászlósi és -tishti beosztásokba ideiglenes jelleggel (próbaidős-szolgálatba) kinevezettek (próbaidősök) vizsgára való felkészítését és vizsgáztatását a BM Továbbképző Tanfolyam-parancsnokság végzi.
44. A próbaidős tűzoltók képzése és vizsgáztatása a BM TOP parancsnoka által kiadott külön szabályozás szerint történik.

Az alapismereti képzés rendszere

45. A hivatásos állomány alapismereti képzésének célja, hogy a véglegesített, szakmai ismereteket nem biztosító állami iskolai végzettséggel rendelkező tiszt, zászlósi és tiszt-helyettesi beosztásba kerülők elsajátítsák a szolgálat ellátásához szükséges politikai, szolgálati és szakmai alapismereteket, gyakorlati tapasztalatokat, alapvető feladataikat, ezek végrehajtásának módját. Megismerjék a hiva-

tással járó magatartási szabályokat, jogokat és kötelességeket, megfelelő alapot szerezzenek a szakmai továbbképzéshez és az önképzéshez. Tegyenek eredményes belügyi alapismereti vizsgát.

46. Az alapismereti vizsgára kötelezettek körét a szerv szervezési állománytáblája határozza meg.
47. A hivatásos állomány alapismereti vizsgára történő felkészülésének időtartama egy év. A felkészülés az önálló tanulás és a szervezett oktatás (összevonás) formájában a véglegesítéskor kezdődik.
48. Az alapismereti képzés követelményrendszerének meghatározásáról és tantervének kiadásáról a BM IV/II. csoportfőnök gondoskodik.
49. Az eredményes vizsga érdekében a felkészülésre biztosított 192 óra összevontan, illetve bontásban is felhasználható. A felkészülésre meghatározott összóraszám megfelelő része az adott munkakör betöltéséhez szükséges, sajátos szakmai ismeretek elsajátítására fordítható.
50. Az eredményes belügyi alapismereti vizsgáról a vizsgáztató szerv az 1. sz. mellékletben szereplő vizsgabizonyítványt adja ki. Eredménytelen vizsga esetén a vizsgázónak a sükségnek megfelelően két alkalommal van lehetősége a javítóvizsga letételére. Ha a vizsgázó minden esetben eredménytelen vizsgát tesz, szakmai szervének vezetője — a személyzeti szervekkel együttműködve — a Személyzeti Munka Rendjében meghatározottak szerint alkalmatlanság miatt megszünteti az eredménytelenül vizsgázó szolgálati viszonyát, ha más beosztásba helyezésére nincs lehetőség.
51. A rendőri alapismereti képzésre kötelezettek (kivéve az 53. pontban meghatározott állományt) a felkészülés időszakában mentesülnek a szervezett továbbképzés alól; részt vesznek azonban a lögyakorlatokon és az RBV-képzésen.
52. A rendőri alapismereti képzésre kötelezetteket az alábbi belügyi tanintézetekben vizsgáztatják:

- a) a tiszthelyettesi beosztásúakat a rendőrtiszthelyettesképző iskolákon;
- b) a zászlósi beosztásúakat a Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett BM Kun Béla Zászlósképző Iskolán;
- c) a tiszti beosztásúakat a Rendőrtiszti Főiskolán.

- 53. A BM I. Főcsoportfőnökség személyi állományába, illetve szakirányítása alá tartozó tiszthelyettesek, zászlósok, tisztek, továbbá az ügyintézői, egyes ügyviteli és képesített munkaköröket ellátó kinevezett polgári állomány belügyi alapismereti vizsgára történő felkészítését és vizsgáztatását a BM Továbbképző Tanfolyam-parancsnokság végzi. Tanfolyami képzést szervez a pénzügyi, anyagi és technikai szakokon. Speciális képzésre az általános szakmai ismeretek körén kívül eső szakképesítések (például: fegyvermester, vegyivédelmi-műmester, energetikus, munkavédelmi előadó, híradó stb.) megszerzése esetén kerülhet sor.
- 54. A BM Határőrség állományában levő, alapismereti képzésre kötelezettek a rendőri alapismereti képzés szabályai az irányadók, azzal az eltéréssel, hogy a tiszthelyettesi és a zászlósi beosztásúak esetében a Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett BM Kun Béla Zászlósképző Iskola, a tiszti beosztásúak esetében a Kossuth Lajos Katonai Főiskola BM Határőr Szaktanszéke hajtja végre a vizsgáztatásokat.
- 55. A tűzoltó-alapismereti képzésre (vizsgáztatásra) a szabályzat 44. pontjában foglaltak értelemszerűen vonatkoznak.
- 56. Sikertelen alapismereti vizsga esetén a javítóvizsgát a szakmai szerv vezetőjének javaslata alapján a vizsgáztató tanintézet parancsnoka engedélyezheti.
- 57. A szakmai szervek a következő évben vizsgára kötelezettekéről minden év december 31-ig tájékoztatják a BM IV/II. Csoportfőnökséget. A tájékoztatás tartalmazza a vizsgára kötelezett nevét, rendfokozatát, beosztását, szolgálati helyét és a véglegesítés időpontját.
- 58. A BM IV/II. Csoportfőnökség a vizsgára kötelezett tiszthelyettesi beosztásúak számára évente január 31-ig ki-

jelöli a vizsgáztató rendőrtiszthelyettes-képző iskolát, és erről a szakmai szerveket, valamint az iskolaparancsnokot tájékoztatja. A zászlósi és tiszti beosztásúak névsorait és adatait ugyancsak január 31-ig küldi meg a vizsgáztató tanintézet parancsnokának.

59. Belügyi alapismereti vizsgát tesznek az ügyintézői, ügyviteli, képesített kisegítő (nem fizikai) munkakörbe felvételekre kerülő kinevezett, illetve szerződéses polgári alkalmazottak (a továbbiakban: polgári alkalmazottak) is.
60. Az alapismereti vizsgára való felkészülés és a vizsga során a Belügyminisztérium polgári alkalmazottai megismerik a belügyi alkalmazással járó jogait és kötelezettségeiket, a magatartási szabályokat, elsajátítják a munkakörük ellátásához szükséges szolgálati, szakmai alapismereteket. Mindezek alapján megfelelő ismereteket szereznek a szervezett továbbképzéshez és az önképzéshez.
61. Az 59. pontban meghatározott állomány a belügyi alapismereti vizsgára kötelezettek a szervezett oktatás, illetőleg az önálló tanulás során készülnek fel a vizsgára.
62. A felkészülésre munkaidőből az ügyintézői munkakörben alkalmazottak részére 36 óra; az ügyviteli munkakörben alkalmazottak részére 24 óra; a képesített kisegítő (nem fizikai) munkakörben alkalmazottak részére 24 óra áll rendelkezésre. Az óraszámokat a vizsgára kötelezett kérésére a vezetők részletekben is biztosíthatják.
63. A polgári alkalmazottak belügyi alapismereti képzése tantervének összeállítására, a vizsgabizottság kijelölésére és a vizsgáztatás végrehajtására a 2. sz. mellékletben szereplő, A polgári alkalmazottak belügyi alapismereti vizsgájának és szakmai továbbképzése tananyagának I. része a meghatározó. A megadott tananyag alapján a szervek vezetői saját állományukra vonatkozóan önállóan intézkednek. Az eredményes vizsgáról a vizsgáztató szerv a 3. sz. mellékletben szereplő minta szerint két példányban bizonyítványt állít ki. Egyik példányát kiadja a vizsgázottnak, másik példányát a vizsgázó személyi anyagához csatolja.
64. A tantárgy előírt tananyaga elsajátításának kötelezettsége a BM I. Főcsoportfőnökség és a szakirányítása alá tarto-

zó területi szervek teljes hivatásos és kinevezett polgári alkalmazott ügyintézői, továbbá egyes, külön meghatározásra kerülő ügyviteli és képesített kisegítői munkakörben foglalkoztatott kinevezett polgári állományú beosztottaira is kiterjed.

65. A belügyi alapismereti vizsgára nem kötelezett polgári alkalmazott fizikai dolgozó részére a felvételt követő egy hónapon belül, 6 óra időtartamban a meghatározott témákból oktatásra kerül sor a 2. sz. melléklet II. részében rögzített tananyagból.

Az átképzés

66. Azok, akik a munkakörük betöltéséhez szükséges felsőfokú állami végzettséggel rendelkeznek, de az elvégzett iskola a szakmai ismereteket nem biztosította, és alapismereti képzésre nem kötelezettek, elvégzik az egyetemet, főiskolát végzetek számára szervezett, a szakterületnek megfelelő speciális átképzést biztosító tanfolyamot.
67. Az átképző tanfolyamot a rendőrtiszti állomány részére a Rendőrtiszti Főiskola, a tűzoltótiszti állomány részére a BM Tűzoltótiszt-képző Iskola szervezi.
68. Az átképzés a belügyi szervek igényeinek megfelelően állambiztonsági, bűnügyi, közbiztonsági, igazgatásrendészeti és tűzoltó szakon történik.

IV. FEJEZET

A BELÜGYI TANINTÉZETI KÉPZÉS

Általános rendelkezések

69. A belügyi tanintézetekben folyó oktató-nevelő munka célja: materialista világnézetű, eszméinkhez hű, a párt és a kormány célkitűzéseit magáénak valló, erkölcsi normáink szerint élő és dolgozó, a törvényességet tiszteletben tartó és annak szellemében cselekvő, hivatását szerető és

értő hallgatók nevelése, akik alkalmasak az iskola elvégzése után a tervezett beosztásuk betöltésére.

70. A belügyi tanintézetek feladata, hogy nappali, levelező vagy speciális tagozatokon a rendőrség, a határőrség és a tűzoltóság szolgálati tagozódásának megfelelően, az erre hatáskörrel feljogosított vezető által meghatározott szakokon biztossítsák a beiskolázott állomány részére a képesítési követelményekben előírt — a 4. sz. mellékletben tanintézetenként rögzített — végzettséget és képzettséget.
71. A belügyi tanintézetekben az oktató-nevelő munka alapját a tanterv, a tantárgyprogramok, a kapcsolódási diagram a tanmenetek, órarend és óravázlatok képezik.
72. Belügyi tanintézeti beiskolázásra a hatásköri listában ilyen jogkörrel felruházott vezető tehet javaslatot a szerv káderutánpótlási és -képzési terve alapján.
73. A beiskolázás felső korhatára a nappali tagozatra 35, a levelező tagozatra 40 év, amely alól a Rendőrtiszti Főiskola vonatkozásában a személyügyi miniszterhelyettes, más tanintézetekkel kapcsolatban a BM IV/I. csoportfőnök kivételt tehet.
74. A 72. pontban meghatározott vezetők évente március 1-ig tájékoztatják a BM IV/I. csoportfőnököt, hogy a következő tanévben — a Rendőrtiszti Főiskola kivételével — melyik tanintézetbe, milyen tagozatra és szakra hány főt terveznek beiskolázni.
75. A BM IV/I. csoportfőnök — a BM IV/II. csoportfőnök állásfoglalásának kikérése után — évente március 31-ig tájékoztatja a szervek vezetőit, hogy a következő tanévben — a Rendőrtiszti Főiskola kivételével — melyik tanintézetbe, milyen tagozatra és szakra hány fő beiskolázására tegyenek javaslatot.
76. A beiskolázó szervek vezetői a hallgatójelöltekről kiállítják a Törzslap a BM szakiskoláira történő beiskolázáshoz c. nyomtatványt, és azt a tanév kezdete előtt két hónappal a Rendőrtiszti Főiskola vonatkozásában a szabályzat 120. pontjában meghatározott időpontig — a hallgatójelölt

személyi anyagával együtt megküldik a tanintézet parancsnokának. A hallgatók személyi anyagát a tanintézetek oktató-nevelő állománya tanulmányozza, majd azt a tanintézet parancsnoka egy hónapon belül visszaküldi az illetékes személyzeti szervnek.

77. A beiskolázással kapcsolatos feladatokat — e szabályzatban foglaltakon túl — a Személyzeti Munka Rendje és a tanintézetek szervezeti és működési szabályzatai tartalmazzák.
78. A hallgatók bevonulásának időpontjára, a bevonuló hallgatók felszerelésére, öltözetére a BM IV/I. csoportfőnök és a IV/II. csoportfőnök évente együttesen rendelkeznek.
79. A Rendőrtiszti Főiskolára a szabályzat 78. pontjában foglaltak nem vonatkoznak. A főiskolára történő beiskolázás rendjét e szabályzat 151., 155. pontjai, továbbá a 77. pontban említett okmányok tartalmazzák.
80. A BM Tartalékostiszt-képző Iskolára a beiskolázás a szabályzat 140., 141. pontjai és a 77. pontban említett okmányokban foglaltak alapján történik.
81. Az állami tűzoltóság állományából a belügyi tanintézetekbe történő beiskolázás a BM TOP útján történik. Ennek érdekében a BM TOP országos parancsnoka:
 - a) évente március 1-ig összesíti, hogy a következő tanévben az állami tűzoltóság állományából a belügyi tanintézetekbe milyen tagozatra, hány főt kívánnak beiskolázni, és erről a BM IV/I. csoportfőnököt tájékoztatja;
 - b) a BM IV/I. csoportfőnök döntése alapján minden év március 15-ig meghatározza az állami tűzoltóság szerveinek vezetői részére, hogy a következő tanévben milyen tagozatra és szakra hány fő beiskolázására tegyenek javaslatot.
82. Az állami tűzoltóság állományából a belügyi tanintézetekbe történő beiskolázásra a vezetők részére a szabályzat 72., 74., pontjaiban foglaltak az irányadók. A hallga-

tók bevonulásának időpontjáról, a bevonuló hallgatók felszereléséről és öltözetéről a BM IV/I. csoportfőnök és a IV/II. csoportfőnök együttesen értesítik a BM TOP parancsnokát, aki ennek alapján rendelkezést ad ki az állami tűzoltóság szerveinek vezetői számára.

83. A belügyi tanintézetek hallgatói a képzés időtartamában egyenruha viselésére kötelezettek. A hallgatók öltözetükön viselik az adott tanintézet karjelzését és elért rendfokozatukat.

84. A BM Tartalékostiszt-képző Iskola, a BM Tűzoltótiszt-képző Iskola és a Rendőrtiszti Főiskola hallgatóira a 83. pontban foglaltak nem vonatkoznak. Ezen tanintézetek hallgatóinak állományviszonyára és öltözetére a jelen szabályzatnak az adott tanintézetre vonatkozóan külön rendelkezései az irányadók.

A belügyi tanintézetekben tanulmányokat folytató és kiváló eredményt elért hallgatók jogosultak a „Belügyi tanintézet kiváló hallgatója” című jelvény viselésére.

85. A belügyi tanintézetek parancsnokai a végzett hallgatóknak a tanulmányok eredményes befejezéséről az 5. sz. mellékletben szereplő bizonyítványt adják ki (az ott levő minta szerint), és a hallgatókat tanintézetbe vezénylő szervek vezetőinek megküldik a hallgatóról kiállított, a 6. sz. mellékletben szereplő tanulmányi értesítőt.

86. A tanintézetek parancsnokai a végzett hallgatókat a jogszabályokban, belügyi rendelkezésekben, jogi iránymutatásokban, valamint a szervezeti és működési szabályzataikban előírt okmányokkal látják el.

87. A belügyi tanintézetek a végzett hallgatók számára az iskola elvégzését tanúsító jelvényt és annak viselési jogosultságát bizonyító igazolást adnak ki.

A tiszthelyettesképzés

88. A rendőr-tiszthelyettesek képzését a budapesti, a miskolci és a szombathelyi székhelyű rendőrtiszthelyettes-képző is-

kolák biztosítják, kivéve a 97., 100. pontban meghatározott állományt. A rendőrtiszthelyettes-képző iskolákon a közbiztonsági és a közlekedésrendészeti szolgálatok igényeinek megfelelő örök és járőrök képzése történik.

89. A BM rendőrtiszthelyettes-képző iskolák a BM IV. Főcsoportfőnökség szervezetében, a BM IV/II. Csoportfőnökség közvetlen irányítása alatt működnek. A BM IV/II. csoportfőnök a személyügyi miniszterhelyettes megbízásából a BM IV/II. Csoportfőnökség Ügyrendjében meghatározottak szerint irányítja a tanintézetekben folyó oktató-nevelő munkát, a csoportfőnökség szervei útján ellátja az általános felügyeletüket.

90. A vezetők biztosítják, hogy a közbiztonsági ör-járőr, továbbá a közlekedési forgalomellenőrző járőr beosztásba felvételre került rendőrök a véglegesítést követő tanévben beiskolázásra kerüljenek.

91. A rendőrtiszthelyettes-képző iskolákra hallgatóként azok tervezhetők, akik a próbaidőstanfolyamon részt vettek, próbaidős-szolgálatukat letöltötték, sikeres próbaidősvizsgát tettek, végleges jelleggel kinevezésre kerültek, egészségügyi szempontból az iskola elvégzésére alkalmasak, fegyelmi vagy büntetőeljárás alatt nem állnak.

A rendőrtiszthelyettes-képző iskolákon egységesen közbiztonsági és közlekedési képzés folyik. A végzettek képesek a közbiztonsági és a közlekedési feladatok ellátására.

92. Azoknak a hallgatóknak, akik motorkerékpár-, illetve személygépkocsi-vezetői engedéllyel nem rendelkeznek — amennyiben valamilyen kizáró ok vagy körülmény nem áll fenn —, a rendőrtiszthelyettes-képzés keretében — szükség esetén a hallgatók szabad idejének terhére is — biztosítva van az „A” és „B” járműkategóriákra érvényes gépjárművezetői engedély megszerzése.

93. A rendőrtiszthelyettes-képzés időtartama 10 hónap, amely hat és félhónapos tanintézeti oktatásra és három és félhónapos gyakorlóőrsi, illetve a kijelölt rendőr-főkapitányságok szerveinél végrehajtandó vezényléses szolgálati (mun-ka-) idő rendszerű szolgálatra oszlik.

94. A rendőrtiszthelyettes-képző iskolákon a tanév évente januárban az első munkanapon kezdődik, és október 31-én fejeződik be. A képzés az alábbi időszakokra tagozódik:
- a) I. időszak: január 3-tól május 31-ig — tanintézeti oktatás;
 - b) II. időszak: június 1-től szeptember 15-ig — a gyakorlóőrsökön a közbiztonsági és a közlekedési szervek állományával közösen végrehajtásra kerülő gyakorlószolgálat;
 - c) III. időszak: szeptember 16-tól október 31-ig — tanintézeti oktatás, vizsga.
95. A gyakorlószolgálat időtartamában a hallgatók heti egy napon 8 órát a tantervben, a tantárgyprogramban előírt és a gyakorlószolgálatral összefüggő ismeretek elsajátítására fordítanak.
96. A gyakorlóőrsök a területileg illetékes városi és járási rendőrkapitányságok közvetlen irányításával, illetve a megyei rendőr-főkapitányságok közbiztonsági és közlekedési osztályainak szakirányításával működnek. Az említett szervek a gyakorlóőrsök irányítását a rendőrtiszthelyettes-képző iskolákkal szorosan együttműködve végzik. A gyakorlóőrsök parancsnokait és helyetteseit az illetékes rendőr-főkapitány vezényli, akik a rendőrtiszthelyettes-képző iskolákon a képzés II. időszakának megkezdése előtt módszertani felkészítésben részesülnek.
97. A BM Kormányőrség objektumőri állományának tanfolyamon történő rendőrtiszthelyettes-képzése a BM Kormányőrség Parancsnokság hatáskörébe tartozik. A képzés időtartama három év. A képzés dokumentumait a BM IV./II. csoportfőnök és a BM Kormányőrség parancsnoka hagyja jóvá. A képzés a budapesti BM Rendőrtiszthelyettes-képző Iskolával együttműködve történik.
98. A 97. pontban meghatározott képzésben azok az objektumőrök részesülnek, akik egy évet meghaladó kormányőri — objektumőri — gyakorlattal rendelkeznek.

99. A BM Kormányőrség parancsnoka biztosítja a tanfolyami képzés személyi és tárgyi feltételeit. A képzés keretében előírt beszámolási és vizsgakötelezettségnek eredményesen eleget tevő beosztottak a rendőrtiszthelyettes-képző iskolát végzettekkel azonos elbírálás alá esnek.
100. A FRE tiszthelyettesi állományának képzésére az ezredparancsnok a BM IV/II. csoportfőnök és a BM ORFK közbiztonsági és közlekedési helyettesének jóváhagyásával — a szükségnek megfelelően — rendőrtiszthelyettes-képző iskolák tantervének, tantárgyprogramjának alapulvételével, az azokban rögzített követelményeknek megfelelő tanfolyamot szervezhet, együttműködve a budapesti BM Rendőrtiszthelyettes-képző Iskolával. A tanfolyamot végzettek a 99. pontban foglaltak értelemszerűen vonatkoznak.
101. A határőr-tiszthelyettesek (FEP-útlevéelkezelők, kiképző-század-szolgálatvezetők, határőrőrs-ellátók, hivatásos járőrök) képzése a Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett BM Kun Béla Zászlósképző Iskolán történik a szabályzat 110. pontjában foglalt rendelkezések szerint.
102. A határőr szaktiszthelyettesek képzése a magyar néphadsereg tiszthelyettesképző iskoláin történik, ahová olyan hivatásos állományú beosztottak vezényelhetők, akiknek a speciális képzése a belügyi tanintézetekben nem biztosítható.
103. A tűzoltó-tiszthelyettesképzés a BM TOP parancsnoka által kiadott külön szabályozás szerint történik.
104. A tiszthelyettesképzésben részesültek képesek a feladataik végrehajtásával összefüggő szolgálati-technikai eszközök kezelésére, alkalmazására.

A zászlósképzés

105. A Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett BM Kun Béla Zászlósképző Iskola feladata a BM központi és területi szerveinél, valamint az IM Büntetés-végrehajtás Őrségnél

meghatározott tiszthelyettesi és zászlósi beosztásba beosztott vagy oda tervezett állomány szolgálata történő felkészítése.

106. Az iskolán nappali és levelező tagozaton történik az oktatás. A tanévenként indítható szakokat és azon belüli tagozatokat a személyügyi miniszterhelyettes határozza meg.

107. Az iskola hallgatója — a Személyzeti Munka Rendjében foglaltak figyelembevételével — az lehet, aki legalább két-éves belügyi szolgálattal rendelkezik (a közbiztonsági, közlekedési állományban levő elvégezte a rendőrtiszthelyettes képző iskolát), az egészségügyi követelményeknek megfelelően, büntető- vagy fegyelmi eljárás alatt nem áll. A levelező tagozatra a megfelelő szolgálati idővel és tapasztalattal rendelkezőt lehet beiskolázni.

108. A BM Határőrség állományába tartozókat egyéves hivatásos szolgálat után, az állambiztonsági területről pedig — ha a képzés a szakágazatnak megfelelő speciális területre történik — a véglegesítés előtt is be lehet iskolázni.

109. Levelező tagozaton történik a távirászok és az őrségi beosztottak, a FRE szakaszparancsnok-helyettesek és rajparancsnokok, valamint az öt évnél hosszabb szolgálati idővel rendelkező határőrségi állományú hallgatók képzése. Az állambiztonsági speciális képzésre kihelyezett nappali tagozaton kerül sor.

110. Az iskola kiképzési időtartama a nappali tagozaton 1080, a speciális kihelyezett tagozaton 1200, a levelező tagozaton 120 tanóra. A tanév minden év szeptember hó elején kezdődik.

111. Az állambiztonsági speciális képzésben részesülő hallgatók kiválogatására és vezénylésére a BM III/2. Osztály vezetője — legkésőbb az oktatás megkezdése előtt egy hónappal — saját hatáskörében intézkedik.

112. A tűzoltózászlós-képzés a tűzoltási és kárelhárítási, valamint tüzmegelezési szakokon tízhónapos képzési időtartamban történik.

113. A tűzoltási és kárelhárítási szakon olyan beosztottak képzésére kerül sor, akik képesek lesznek a tűz- és káresetek felszámolásában résztvevők önálló irányítására, a tűz- és káresetekhez vonuló tűzoltóegységek feladatainak meghatározására, tevékenységük szervezésére, irányítására, a különböző korszerű tűzoltóanyagok és -eszközök szakszerű felhasználására, illetve alkalmazására, a tűzkezelkezési okok vizsgálatára, az alapvető megelőző tűzvédelmi ismeretek alkalmazására.
114. A tűzmeelőzési szakon olyan beosztottak képzése történik, akik képesek lesznek a tűzvédelmi hatósági és egyéb tűzvédelmi igazgatási feladatok végrehajtására, az önkéntes és a vállalati tűzoltóság szakmai képzésének, továbbképzésének szervezésére, ellenőrzésére, a tűzoltási és kárelhárítási feladatok alapfokú irányítására.
115. A zászlósképzésben részesültek képesek a feladataikkal összefüggő szolgálati-technikai eszközök kezelésére, alkalmazására, beosztottaiknak az alkalmazásra történő felkészítésére.

A tisztképzés

116. A tisztképzés a:

- a) Rendőrtiszti Főiskolán,
 - b) BM Tűzoltótiszt-képző Iskolán és
 - c) BM Tartalékostiszt-képző Iskolán
- történik.

A rendőrtiszt-képzés

117. A Rendőrtiszti Főiskola tisztképző tagozatán a beosztott tiszti munkakörök betöltésére készítik fel a hallgatókat. A rendőrtiszt-képzés a Rendőrtiszti Főiskola tisztképző tagozatán történik kétéves nappali és hároméves levelező tagozaton — állambiztonsági, bűnügyi, közbiztonsági és közlekedési, továbbá igazgatásrendészeti szakon.

118. A Rendőrtiszti Főiskola tisztképző tagozatának nappali hallgatójaként felvételre javasolható az, aki:
- a) a Személyzeti Munka Rendjében meghatározott, a beosztott tisztekkel szemben támasztott követelményeknek az iskola befejeztével megfelel;
 - b) az iskolai tanulmányok végzésére egészségileg és fizikailag alkalmas;
 - c) az iskola elvégzését vállalja;
 - d) középiskolai végzettséggel rendelkezik;
 - e) tiszthelyettesi (zászlósi) rendfokozata van;
 - f) legalább 3 év szolgálati idővel rendelkezik (a közbiztonsági, közlekedési szervek állományába tartozók előzetesen elvégezték a tiszthelyettes- vagy a zászlósképző iskolát);
 - g) az általa betöltött vagy a tervezett beosztáshoz a képesítési követelmény középfokú szakmai végzettséget ír elő;
 - h) nem áll fegyelmi vagy büntetőeljárás, fenytés, büntetés hatálya alatt.
119. A Rendőrtiszti Főiskola tisztképző tagozatának levelező hallgatójaként felvételre javasolható az, aki a 118. pontban meghatározott követelményeknek megfelel azzal az eltéréssel, hogy zászlósi vagy tiszti rendfokozattal rendelkezik.
120. A jelöltekről kitöltött Törzslap a BM szakiskoláira történő beiskolázáshoz című nyomtatványt a szervek vezetői minden év január 10-ig a Rendőrtiszti Főiskolára megküldik, amelynek alapján sor kerül a felvételi vizsgára.
121. A tisztképző tagozat hallgatóira iskolai tanulmányaik időtartamában a meghatározott öltözködési szabályzat előírásai vonatkoznak; tényleges rendfokozatuk helyett a rendszeresített megkülönböztető jelzéseket viselik.
122. A tisztképző tagozatról szolgálati helyére visszakerül az a hallgató:

- a) aki félév ismétlésére köteleztek, és a megismételt fél-
évet is eredménytelenül zárta;
 - b) aki az engedélyezett kereten túli vizsgaismétlésre kö-
telezett.
123. A hallgatói jogviszony megszüntetését a főiskola parancs-
nokának javaslatára a BM IV/I. csoportfőnök hagyja jóvá.
124. A Rendőrtiszti Főiskola tisztképző tagozatán tanulmányait
eredményesen befejező hallgató:
- a) hadnagyi rendfokozatba kerül kinevezésre, ha tanulmá-
nyait minden tantárgyból jeles osztályzattal zárta, és
magatartása egyéb vonatkozásban is példamutató volt;
 - b) alhadnagyi rendfokozatot kap, ha minden vizsgakötele-
zettségének eredményesen, a kötelező vizsgaidőszakban
eleget tett, és átlageredménye elérte a közepes szintet;
 - c) törzsszászlóssá léptethető elő, ha vizsgával — a záró-
vizsgát is beleértve — befejezett tantárgyakból közepesnél
gyengébb átlageredményt ért el.
125. Századosig bezárólag eggyel magasabb rendfokozatba lép-
tethető elő az levelező tagozatos hallgató, aki tanulmá-
nyait minden tantárgyból jeles osztályzattal fejezte be.
126. Nem léptethető elő az iskola befejezése alkalmából az, aki
tanulmányait elégtelen vizsgaeredménnyel zárta, vagy
nem tett eleget a vizsgakötelezettségeinek.
127. A Rendőrtiszti Főiskola tisztképző tagozatán végzett rend-
őrtisztek — tanulmányaik befejezésétől számított öt éven
belül — a szervek vezetőinek javaslatára a Rendőrtiszti
Főiskolán kiegészítő tanulmányokat folytathatnak, és fő-
iskolai képesítést szerezhetnek. A kiegészítő képzés leve-
lező tagozaton történik, és a tanulmányi idő két év. A ki-
egészítő tanulmányok rendjét a személyügyi miniszterhe-
lyettes hagyja jóvá.

A tűzoltótiszt-képzés

128. A tűzoltótiszt-képzés a tűzoltótiszti munkakörök betölté-
séhez a középfokú politikai és szakmai végzettséget biz-

tosítja, amely a BM Tűoltótiszt-képző Iskola tiszti tagozatán kétéves nappali és hároméves levelező tagozaton történik.

129. A tűoltótiszt-képzés célja olyan tűoltótisztek képzése, akik képesek:
- a) a tűvédelmi hatósági és egyéb tűvédelmi igazgatási feladatok végrehajtására, szervezésére és irányítására;
 - b) a szolgálati feladatok ellátásának szervezésére és ellenőrzésére;
 - c) a tűoltóegységek tűoltási és kárelhárítási tevékenységének irányítására;
 - d) a beosztottak politikai, erkölcsi, szakmai nevelésére;
 - e) az egységek képzésének, továbbképzésének, szakmai és sportversenyének szervezésére, irányítására;
 - f) az önkéntes és a vállalati tűoltóság tűvédelmi tevékenységének irányítására;
 - g) a szakmai képzés és továbbképzés szervezésére, irányítására.
130. A felvételhez szükséges az egészségügyi alkalmasság és legalább egyéves — levelező tagozat esetében tiszti vagy zászlósi beosztásban eltöltött — tűoltói szolgálat. A felvétel részletes szabályait az állami tűoltóság területi szervei személyzeti munkájának rendje és az iskola szervezeti és működési szabályzata tartalmazza.
131. A BM Tűoltótiszt-képző Iskola hallgatóira iskolai tanulmányaik időtartamában a meghatározott öltözködési szabályzat előírásai vonatkoznak; az iskola időtartamában tényleges rendfokozatuk helyett a rendszeresített hallgatói jelzéseket viselik.
132. A tisztképző tagozat hallgatói közül törlik azt:
- a) akit félév ismétlésére köteleztek, és a megismételt félévet is eredménytelenül zárta;
 - b) aki az engedélyezett kereten túli vizsgaismétlésre kötelezett;

c) aki a nappali tagozaton a tanintézet Szervezeti és Működési Szabályzatában meghatározott óraszámot túl egészségi vagy más okból mulasztott.

A törlést az iskolaparancsnok javaslatára a BM IV/I. csoportfőnök hagyja jóvá.

133. A BM Tüzoltótiszt-képző Iskola tisztképző tagozatán a tanulmányait eredményesen befejező hallgató előléptetésére a 124. pontban foglaltak az irányadók.

134. Az iskola befejezése alkalmából az előléptetés kizárására vonatkozóan a 126. pontban foglaltak az irányadók.

A tartalékostiszt-képzés

135. A tartalékostiszt-képzés biztosítja a hadkötelezettség alapján szolgálatot teljesítő sorállományú katonákból a Belügyminisztérium számára szükséges tartalékos tisztek képzését a Hvt. és az egyéb hatályos jogszabályoknak, belügyi rendelkezéseknek, jogi iránymutatásoknak megfelelően.

136. A BM Tartalékostiszt-képző Iskola a tartalékos tisztek képzésével biztosítja a Belügyminisztérium szervei részére a rendkívüli vagy háborús időszakra vonatkozóan a megnövekedett feladatok ellátásához az olyan tartalékos tisztek utánpótlását, akik felkészültségük alapján képesek és készek a rendkívüli és háborús viszonyok között a tartalékállományra vonatkozó „M”-tervekben meghatározott operatív tiszti munkakörben a beosztásukkal összefüggő feladatok, a részükre meghatározott, csapaterővel megoldandó karhatalmi és fegyveres biztosítási feladatok végrehajtására.

137. A tartalékos tisztek képzésének időtartama 24 hónap, a főiskolát végzett hallgatók esetében 18 hónap. A képzési idő alapkiképzésből és tisztképzésből tevődik össze.

138. A tartalékostiszt-képzés a Belügyminisztérium különböző szakterületeinek igénye és követelménye szerint a személyügyi miniszterhelyettes által meghatározott szakokon történik.

139. A végzett hallgatók a rendkívüli és háborús viszonyok között a tartaléállományra vonatkozó „M”-tervekben meghatározott operatív tiszti munkakörben alkalmazhatók.
140. A BM Tartalékostiszt-képző Iskolára a polgári életből olyan közép- vagy felsőfokú állami iskolai végzettséggel rendelkező fiatalok választhatók ki, akik:
- a) politikai, erkölcsi szempontból megbízhatók, büntetlen, feddhetetlen előéletűek;
 - b) a tartalékos tisztekkel szemben támasztott egészségi követelményeknek megfelelnek;
 - c) a képzési és az azzal járó követelményeket önként vállalják.
141. A képzésre tervezettek keretszámának megállapítása, előzetes kiválasztása, ellenőrzése, sorozása, behívása és a kijelölt objektumba való útbaindítása a BM erre kijelölt szerveinek feladatát képezi. A kijelölt belügyi szervek ezen feladataikat az illetékes HM-szervekkel összehangoltan végzik.
142. Az iskola hallgatóinak jogállása a hadkötelezettség alapján szolgálatot teljesítő sorállományú katonakéval azonos. Az első tanulmányi év sikeres befejezésével az iskola parancsnoka a hallgatókat magatartásuktól, tanulmányi eredményüktől és fegyelmi helyzetüktől függően őrmesteri, törzsőrmesteri vagy főtörzsőrmesteri rendfokozatba lépteti elő. Az előléptetéshez előírt követelményeket az iskola Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.
143. Nem léptethető elő tiszthelyettségé az a hallgató, aki az előírt követelményeknek nem felel meg. Ezek, valamint a tartalékostiszt-képzésre alkalmatlanná vált hallgatók a BM Határőrség egységeihez kerülnek áthelyezésre a sor-katonai szolgálat hátralevő részének letöltése érdekében. Az áthelyezés a BM IV/I. csoportfőnök jóváhagyásával történik.
144. A tisztképzés eredményes befejezésekor a hallgatók tiszti vizsgát tesznek, és magatartásuktól, tanulmányi eredményüktől, továbbá fegyelmi helyzetüktől függően alhadna-

gyi, törzssászlósi vagy zászlósi rendfokozatba nevezhetők ki.

145. Az egyes rendfokozati csoportokba történő kinevezés feltételeit az iskola Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

146. Az a hallgató, aki a tiszti vizsgán nem felel meg, főtörzsőrmesteri rendfokozattal kerül tartalékállományba.

A felsőfokú tisztképzés

147. A felsőfokú tisztképzés a

a) Rendőrtiszti Főiskolán,

b) Kossuth Lajos Katonai Főiskola határőr szakán,

c) Zrínyi Miklós Katonai Akadémia határőr szakán történik.

A főiskolai rendőrtiszt-képzés

148. A Rendőrtiszti Főiskola főiskolai rendőrtiszt-képzésének feladata, hogy a meghatározott tiszti munkakörök betöltéséhez szükséges politikai, szakmai, jogi, az alapfokú idegennyelvismereti képzést biztosítsa. E feladatot a marxista—leninista világnézet alapján az oktató-nevelő munka folyamatában oldja meg. Az oktató-nevelő munka keretében a világnézeti ismereteket, továbbá a szaktudományágak olyan elméleti és gyakorlati ismereteit oktatja, amelyek képessé teszik a végzeteket az ismeretek alkalmazására és továbbfejlesztésére.

149. A főiskolán hároméves nappali és négyéves képzési idejű levelező tagozat, ezen belül állambiztonsági I., állambiztonsági II. (nyelvi — csak a nappali tagozaton), bűnügyi, közbiztonsági, igazgatásrendészeti I., igazgatásrendészeti II. (nyelvi — csak a nappali tagozaton) és büntetés-végrehajtási szakok működnek.

150. A BM csoportfőnökségei, önálló osztályai, az országos parancsnokságok, a budapesti (megyei) rendőr-főkapitányságok, illetve ezekkel egy tekintet alá eső szervek vezetői a főiskolára történő következő évi iskoláztatási igényeket — tagozatonkénti és szakonkénti bontásban — minden év augusztus 1-ig a BM IV/I. csoportfőnöknek megküldik, aki szeptember 1-ig meghatározza az egyes szervektől beiskolázhatók keretszámait.
151. Az iskoláztatási tervekkel összhangban, a szervek részére meghatározott keretszámnak megfelelően felvételre javasolható — a tárgyév január 10-ig — az a BM állományában szolgálatot teljesítő hivatásos állományú és polgári alkalmazott, aki:
- a) Személyzeti Munka Rendjében meghatározott követelményeknek megfelel;
 - b) tényleges katonai szolgálatot teljesített, vagy az alól mentesítették, illetve a sorkatonai szolgálatra előírt életkornál idősebb (katonai szolgálati feltételek a nőkre nem vonatkoznak);
 - c) főiskola elvégzésére egészségügyi és más szempontból alkalmas;
 - d) érettségi bizonyítvánnyal rendelkezik;
 - e) fegyelmi vagy büntetőeljárás, illetve fenyítés, büntetés hatálya alatt nem áll;
 - f) családi és magánélete rendezett.
152. Levelező tagozatra felvételre javasolható a BM állományában szolgálatot teljesítő hivatásos tiszt.
153. A jelöltről a BM szakiskolákon rendszeresített törzslap kerül kiállításra. Az abban levő, a beiskolázás céljából készített minősítés tartalmazza azt is, hogy a főiskola elvégzése után milyen szakmai területen és beosztásban kívánják foglalkoztatni. A jelölt személyi anyaga, a középiskolai tanulmányi értesítője és érettségi bizonyítványa a törzslap mellékletét képezi.
154. A főiskola parancsnoka a felvételre javasoltakat a 17/1973. sz. BM parancssal kiadott eü. szabályzat alapján minden év

március 31-ig a BM Központi Korvin Ottó Kórház Szakorvosi Rendelőintézetébe az egészségügyi alkalmassági vizsgálatra a vezető útján rendeli be.

155. Az egészségileg alkalmas jelöltek minden év április 1—30. között felvételi vizsgát tesznek. Berendelésükről a főiskola parancsnoka gondoskodik.
156. A jelöltek felvételi vizsgájának eredményeit jegyzőkönyvben rögzítik. A főiskola parancsnoka javaslatát — szakonként részletezve — a felvételre, illetve az elutasításra — az elutasítás indokolásával — a BM IV/I. csoportfőnöknek küldi meg, aki a főiskolára javasolt hallgatókkal kapcsolatos döntésről május 31-ig értesíti az illetékes vezetőket.
157. A felvételi követelményeknek megfelelt, de helyhiány, illetve más okok miatt fel nem vett jelölteket előfelvételeként kezelik. Az előfelvételt nyertek a következő tanévben — az orvosi vizsgálat megítélése után — kezdenek meg tanulmányaikat.
158. A BM IV/I. csoportfőnök által elutasítottak és a 150. pontban meghatározott vezetőik az elutasítás tudomásulvételétől számított 8 napon belül — a szolgálati út betartásával — a személyügyi miniszterhelyetteshez benyújtott pannyasszal élhetnek.
159. A BM IV/I. csoportfőnök és a Rendőrtiszti Főiskola parancsnoka évenként közös jelentést készít a felvételi munka tapasztalatairól, és azt minden év augusztus 31-ig felterjesztik az államtitkárhoz és a miniszterhelyettesekhez.
160. A főiskolai hallgatók a rendszeresített főiskolai váll-lapot és karjelzést viselik. A hivatásos állományú hallgatók a főiskolára történő áthelyezésüket követően megartják rendfokozatukat. A polgári állományból felvett hallgatók a nyári kiképzés után őrmesteri rendfokozatot kapnak. Az I. évfolyam sikeres elvégzése után a tiszthelyettesi állománycsoportba tartozó hallgatók zászlóssá, a II. évfolyam elvégzése után a zászlósok törzszászlósokká lépnek elő.
161. A nappali tagozaton az oktatás az általános rendőri alapismeretekkel és a gépjárművezetéssel kapcsolatos képés-

sel kezdődik. A hallgatók a 2. és a 4. félév után egy hónapig nyári gyakorlati munkán vesznek részt.

162. A levelező hallgatók részére havonta egy alkalommal a két-háromnapos összevonáson előadások, konzultációk tartására kerül sor. Az összevonásokon való részvétel a szabadnappal biztosítható (összesen 19 nap).

163. A tanulmányait eredményesen befejező hallgató:

a) hadnagyi rendfokozatba kerül kinevezésre, ha az államvizsgát az előírt időben letette;

b) főhadnagyi rendfokozatba lehet kinevezni, ha a Rendőrtiszti Főiskolát kiváló eredménnyel végezte el, és a belügyi hivatással járó követelményeknek is kiemelkedően megfelelt.

164. A Rendőrtiszti Főiskolán kitüntetéses (vörös) oklevelet az a hallgató kap, aki az államvizsga minden tantárgyából jeles eredményt ért el; szakdolgozatának, továbbá valamennyi szigorlatának és szakmai vizsgájának az osztályzata jeles, összes többi vizsgájának és gyakorlati jegyeinek átlaga pedig legalább 3,51; továbbá osztályzatai között közepesnél alacsonyabb nem volt.

165. Aki a Rendőrtiszti Főiskola valamely szakán oklevelet szerzett, a tudományegyetemek állam- és jogtudományi karának esti vagy levelező tagozatán felvételi vizsgakötelezettség nélkül, a kiegészítő tanulmányok után egyetemi (állam- és jogtudományi doktori) oklevelet szerezhet.

A tanulmányok folytatására — az illetékes szervek javaslata alapján — azok jelentkezhetnek, akiknek betöltött vagy tervezett beosztásához a képesítési követelményeknek megfelelően az egyetem elvégzése szükséges. A tanulmányokra a főiskola elvégzésétől számított két éven túl és négy éven belül lehet jelentkezni. A felvétel során előnyben részesülnek azok, akik a főiskolán jeles vagy jó minősítésű oklevelet kaptak.

A kiegészítő tanulmányok szorgalmi ideje — figyelemmel az egyes tanulmányi és vizsgakötelezettségek alól adható mentességekre — nyolc félév.

A főiskolai határőrtiszt-képzés

166. A Belügyminisztérium részére a főiskolai határőrtiszt-képzés a Kossuth Lajos Katonai Főiskola határőr szakán, a szaktisztek főiskolai képzése a szolgálatok igényei szerint más katonai főiskolákon is történik.

Az egyetemi szintű határőrtiszt-képzés

167. A Belügyminisztérium részére a Zrínyi Miklós Katonai Akadémia határőr szakán egyetemi szintű képzés történik. A szolgálatok igényei szerint más fegyvernemi és egyéb szakterületek akadémiai képzési lehetőségei is igénybe vehetők.
168. A Zrínyi Miklós Katonai Akadémiára és a katonai főiskolákra saját felvételi rendjük szerint és a Személyzeti Munka Rendjében meghatározott módon kerülnek a hallgatók.
169. A tisztképzésben részesülők a jártasság és a készség szintjén sajátítják el a beosztott tiszti, illetve a parancsnoki beosztásból adódó feladatokkal összefüggő szolgálati-technikai eszközök alkalmazásának szabályait. Képesek beosztottaiknak az alkalmazásra történő felkészítésére.

V. FEJEZET

A SPECIÁLIS KÉPZÉS

A kutyavezetők képzése

170. A szolgálati kutyavezetők és a határőr kutyakiképzők képzését (továbbképzését), valamint a szolgálati kutyák kiképzését a BM Kutyavezető-képző Iskola hajtja végre.
171. A BM Kutyavezető-képző Iskola a BM, HM, a Vám- és Pénzügyőrség részére ór-, járőr-, nyomozó- és speciális kutyavezetőket, a BM Határőrség részére kutyakiképző

tiszteseket képez ki, és végrehajtja speciális továbbképzéseket is.

172. A BM Kutyavezető-képző Iskolán indítható szakokat, az egyes szakokon szervezett tanfolyamok tantervét, időpontját a BM IV/II. csoportfőnök határozza meg.
173. A BM Kutyavezető-képző Iskola ór-, járőr-, nyomozókutya-vezetői szakaira hallgatónak vezényelhető, aki nem áll fegyelmi vagy büntetőeljárás alatt, erős fizikumú, szervi betegségben nem szenved, határozott, nyugodt fellépésű, jobbkezes, és a kutyavezetői beosztással járó kötelezettségeket önként vállalja.
174. Rendőr — a 173. pontban említett követelményeken túl — csak akkor vezényelhető hallgatónak, ha legalább tisztesi rendfokozattal rendelkezik, és a rendőrtiszthelyettes-képző iskolát már elvégezte.
175. A speciális kutyavezetői szakra (kábitószer, szagazonosító stb.) csak már korábban ór-, járőr- vagy nyomozókutya-vezető tanfolyamot végeztek vezényelhetők.
176. A határőr kutyakiképző tisztesszakra az vezényelhető, aki elvégezte az általános iskola 8 osztályát; a kutyakiképző tisztesszakszak ellátására önként jelentkezik, és az ezzel járó kötelezettségeket vállalja; jobbkezes; szemüveg viselésére nem kötelezett; erős fizikumú, határozott, nyugodt és fegyelmezett magatartású.
177. A BM Kutyavezető-képző Iskolára a hallgatókat a BM IV/II. csoportfőnök által meghatározott időpontra az országos rendőr-főkapitány helyettesei, valamint a BM Határőrség országos parancsnoka rendelik be.

A lovasjárőrök képzése

178. A lovasjárőr-szolgálatot ellátó rendőrök speciális képzését a Budapesti Rendőr-főkapitányság Gépkocsizó, Járőr- és Őrszolgálati Parancsnoksága (a továbbiakban: BRFK GÖP) hajtja végre évente 100 órában az éves képzési terv alapján, amelyet a BRFK GÖP parancsnoka készít el, és a BRFK vezetőjének közbiztonsági helyettese hagy jóvá. A

képzési terv kidolgozása és végrehajtása során a BRFK GÖP illetékesei együttműködnek a BM Határőrség 6. kerületének lovasiskolájával.

A gépjárművezető-képzés

179. A Belügyminisztérium személyi állományából évente a költségvetésben erre a célra biztosított keretösszeg alapján tervezett létszám gépjárművezetői képzésben részesül. A képzésbe elsősorban a közlekedésrendészeti járőr- és helyszínelő, az URH-járőr, a bűnügyi helyszínelő szolgálat, a futárszolgálat, az ellenőrzési szervek, a közbiztonsági és közlekedési osztályok, a rendőrőrsök, a gépjármű-szakszolgálat, továbbá az olyan szakterületek állományában szolgálatot teljesítő hivatásos tisztek és tiszthelyettesek vesznek részt, akik szolgálati feladataikat rendszeresen gépkocsival látják el.
180. A kinevezett polgári, illetve a szerződéses polgári alkalmazottak közül azok részesíthetők gépjárművezetői képzésben, akiket ügyintézői gépjárművezetésre jelölnek ki, és azt vállalják.
181. A képzésre a BM központi szervek és az iskolák vonatkozásában a BM IV/II. Csoportfőnökség, a rendőr-főkapitányságoknál a tanulmányi csoportok felügyelete mellett, lehetőleg a szolgálati időben a KPM Autóközlekedési Tanintézet vagy az MHSZ alapfokú tanfolyamán kerül sor. A magasabb szintű — gépjárműkezelői — tanfolyam elvégzésére szóló kötelezettséget a hatáskörileg illetékes főcsoportfőnökségek határozzák meg.
182. A BM központi szervek részére a gépjárművezetői képzést a BM Továbbképző Tanfolyam-parancsnokság szervezi.
183. A közlekedésrendészet hivatásos állománya számára kötelező a motorkerékpár, személy- és tehergépjármű-vezetéssel kapcsolatos képzés. A többi szolgálati ág személyi állománya a feladatok ellátásához megkívánt mértékben vesz részt az „A”, „B”, „C”, illetve a gépjárműkezelői vagy a különleges gépjárművezetői tanfolyamon történő képzésben.

184. A Belügyminisztérium központi szerveinél, valamint a BM tanintézeteiben a gépjárművezetői képzéssel kapcsolatos ügyeket a felelősök intézik, akik — a megadott kereten belül — gondoskodnak a tanfolyamcsoportok létrehozásáról, végrehajtják a képzéssel kapcsolatos szervezési feladatokat, kapcsolatot tartanak a BM IV/II. Csoportfőnökséggel és a KPM Autóközlekedési Tanintézetével. A rendőr-főkapitányságokon ezeket a feladatokat a tanulmányi csoportok végzik.
185. A BM Tartalékostiszt-képző Iskola kivételével — a képzési sajátosságoknak és a létszámviszonyoknak megfelelően differenciálva — a belügyi tanintézetek tantervében 72 óra áll rendelkezésre a gépjárművezetői elméleti képzésre. A képzés az Autóközlekedési Tanintézet, illetve az MHSZ „B” tematikája alapján történik. A gépjárművezetői képzés részét képező gyakorlati vezetésre a tanórán kívüli időben kerül sor.
186. Az egyes szervek által képzésben részesíthetők keretszámaikat évenként a BM IV/II. csoportfőnök határozza meg az illetékes vezetőkkel egyetértésben.
187. A gépjárművezetői képzés költségeiből a tandíj 80 %-a a Belügyminisztériumot, 20 %-a és a vizsgadíj, valamint a vizsgáztatással kapcsolatos egyéb költségek a képzésben részesülőt terhelik.
188. A képzésben részesülők a költségeket a tanfolyam megkezdésekor az illetékes pénzügyi szerv bankszámlájára egy összegben fizetik be.
189. Ha a személygépkocsi-vezetői engedély megszerzésére kötelezett egyénileg motorkerékpár, illetve tehergépkocsi vezetésére is érvényes vezetői engedélyt kíván szerezni — amely részére nincs előírva —, köteles a képzési költségkülönbötet a KPM Autóközlekedési Tanintézetnek, illetve az MHSZ-nek megfizetni.
190. A gépjárművezetői képzésre minden év január 1. és december 31. között — a szolgálati érdeknek megfelelő ütemben — kerül sor. A belügyi állomány gépjárműveze-

tői képzésével kapcsolatos feladatok végrehajtását a BM IV/II. csoportfőnök irányítja.

191. A BM-tanintézetekben tanuló hallgatók gépjárművezetői képzésének és vizsgáztatásának teljes költségét a BM viseli; a pót- és utóvizsga költsége azonban a hallgatókat terheli. A hallgatók minden sikertelen vizsgát csak két esetben ismételhetnek meg.

A különleges feladatokat ellátók képzése

192. A terrorcselekmények elhárítására a FRE keretében szervezett speciális akciócsoportok, a vízágyú-gépkocsivezetők és lövészek, a páncélozott szállított harci jármű-vezetők és fegyverkezelők, a puskagránátkilövő géppisztolykezelők képzését a FRE hajtja végre.

A képzés évi óraszámát, fő elveit a BM ORFK közbiztonsági és közlekedési helyettese határozza meg.

A FRE parancsnoka a speciális akciócsoportok következő évi képzési programját — évente november 15-ig — a BM ORFK közbiztonsági és közlekedési helyetteséhez terjeszti fel jóváhagyásra.

A speciális akciócsoportok, a páncélozott szállító harci jármű-vezetők és fegyverkezelők képzésében a FRE parancsnoka együttműködik a magyar néphadsereg illetékes egységeivel.

193. A Belügyminisztérium állományában szolgálatot teljesítő tüzserész beosztottak képzését és továbbképzését a korábban külföldi tüzserész képzésben részesült tüzserész tisztek hajtják végre. A képzés időtartamára, helyére, tananyagára, személyi és tárgyi feltételeire az országos rendőr-főkapitány és a személyügyi miniszterhelyettes együttes rendelkezésében foglaltak az irányadók.

194. A belügyi vízrendészeti feladatot ellátó hajóvezetők képzése a KPM Hajózási Főosztálya által szervezett tanfolyamokon történik. A tanfolyamokra a beiskolázásokat a főosztállyal történt előzetes koordináció után a BM ORFK II. Csoportfőnökség Közbiztonsági Osztálya végzi.

195. A hajómotorgépészek képzése a szervek igényei alapján, egyéni felkészüléssel, 2—6 fős csoportokban történik. Ennek keretében a képzésben résztvevőknek 3 évi hajózási gyakorlatot kell teljesíteniük, a vasas-szakmákhoz tartozó vagy motorkezelői tanfolyamot kell elvégezniük, és legalább 3 hónap időtartamú vonalhajózást kell teljesíteniük a MAHART folyami hajóin.
196. A kishajóvezetők képzését valamennyi belügyi szerv részére a BM Központi Vízijármű Szertár hajtja végre — tanfolyamszerű képzéssel. A tanfolyamok képzési programját a BM Központi Vízijármű Szertár parancsnoka dolgozza ki.
197. A tűzoltóság állományába tartozók speciális képzése a BM TOP parancsnoka által kiadott külön szabályozás szerint történik.

Az idegen nyelvi képzés

198. Az idegen nyelvi képzés (továbbképzés) a személyi állomány számára a megfelelő nyelvismereti, nyelvtudási szint elérését és fenntartását biztosítja.
199. Az idegen nyelvi képzés (továbbképzés) az idegen nyelvi képzést folytató polgári oktatási intézményekkel azonosan, a speciális belügyi sajátosságoknak megfelelően történik.
200. Az idegen nyelvi képzés elősegíti: az állambiztonsági, háttérőrizeti, bűnügyi, igazgatásrendészeti, közlekedési és közbiztonsági, továbbá a tűzoltói szakmai feladatok sikeres végrehajtását; a külföldi szakirodalom pontos és gyors feldolgozását, a nemzetközi tapasztalatok hatékony alkalmazását; a szocialista országok társszerveivel való eredményesebb együttműködést.
201. Az idegen nyelvi képzés célja:
 - a) Alapfokú nyelvismereti szinten — a szakterületek szerint — a szolgálati feladatok ellátásához szükséges mindennapi és speciális szókincs elsajátíttatása.

b) Középfokon — a mindennapi és a sajtóbeli szókincs el-sajátíttatásán és aktív használatán alapuló összefüggő, világos és az idegen nyelvű számára érthető beszéd-készség elsajátítása.

c) Felsőfokon a pontos, árnyalt, a szilárd nyelvtani ismeretekben alapuló megértési és kifejezési készség kialakítása.

202. Az idegen nyelvi képzésben kiemelt fontossága van az orosz nyelv oktatásának.

203. Az idegen nyelvi képzés a szakmai képzéssel egységben történik. Az idegen nyelvi képzés a szükséges fokon kiterjed azokra a személyekre, akiknek a káderutánpótlás értelmében az idegen nyelv tudása, használata nélkülözhetetlen; alapfokon a rendőrség, a határőrség, a BM TOP és az állami tűzoltóság területi szervei olyan tagjaira, akik nyelvismereti pótléokra jogosító beosztást töltenek be.

204. Az idegen nyelvi képzésben az egységes törzsanyag mellett helyet kapnak a szolgálati ágak igényei s a munkakörök jellege szerinti speciális, kiegészítő anyagok.

205. Az idegen nyelvi képzés és továbbképzés összehangolását a személyügyi miniszterhelyettes által kinevezett Koordinációs Bizottság végzi, amely a BM IV/II. csoportfőnök tanácsadó szerve.

A bizottság közreműködik az idegen nyelvi képzés (továbbképzés) hatékony módszereinek kutatásában, a kutatások eredményeként feltárt, valamint az adaptálható, a gyakorlatban kipróbált módszerek bevezetésében.

206. Az alapfokú nyelvismereti szintű képzés a Rendőrtiszti Főiskolán, a Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett BM Kun Béla Zászlósképző Iskola határőr szakán, az országos parancsnokságok, a rendőr-főkapitányságok, egyes rendőri szervek, a határőrkerület parancsnokságok, az állami tűzoltóság területi szervei szervezésében működő nyelvtanfolyamokon valósul meg.

A nyelvismereti vizsgával rendelkezők továbbképzése érdekében a szervek vezetői felhasználják a helyi lehetőségeket, és gondoskodnak (a 26/1973. számú miniszteri uta-

sítás 62. pontjának megfelelően) az újabb — háromévenkénti — vizsgáztatásról.

207. A közép- és felsőfokú nyelvtudási képzés a Rendőrtiszti Főiskolán, a BM Továbbképző Tanfolyam-parancsnokságon, a magyar néphadseregben, az állami nyelvoktatásban és az egyéni tanulás keretében történik.
208. A ritkán beszélt idegen nyelvekkel összefüggő képzés az állami nyelvoktatásban, szükség szerint külföldön — az Oktatási Minisztérium és más szervek közreműködésével — elsősorban a szocialista országok intézményeiben folyik.
209. A Rendőrtiszti Főiskola kétéves időtartamú nyelvtanfolyamán olyan felső- és középfokú idegennyelv tudással, illetve fordítói, idegen nyelvi, ügyintézői és gépírói, valamint politikai, rendőri és állambiztonsági alapismeretekkel rendelkezők képzése folyik, akik alkalmasak a speciális és nyelvi tudást igénylő munkakörök betöltésére. A tanfolyam hallgatói középiskolai végzettséggel és megfelelő nyelvi előképzettséggel rendelkező olyan fiatalokból kerülnek ki, akik az állománybavétel egyéb feltételeinek is megfelelnek. Évenként a szükségletnek megfelelő, de legalább két — egyenként 8—10 fős csoport indul — elsősorban a német és az angol, esetenként az olasz, a spanyol és a francia vagy más nyelvekből.
210. A BM IV/I. csoportfőnök a szükségleteknek megfelelően dönt a nyelvszakok szervezéséről.
211. A Rendőrtiszti Főiskola parancsnoka kidolgozza az oktatás tantervét és tematikáját. Gondoskodik a tanfolyam személyi és anyagi feltételeiről, a fogadó szervekkel egyeztetve megszervezi, ellenőrzi, értékeli a hallgatók nyári gyakorlati foglalkozását.
212. A tanfolyamra vezényelhetők, illetve küldhetők azok a hivatásos vagy kinevezett polgári állományúak is, akiknek a jelenlegi vagy a tervezett beosztásához szükséges az idegen nyelv használata. A hivatásos állományú hallgatókra a Személyzeti Munka Rendjében, a polgári állományúakra a Munka Törvénykönyve végrehajtása a BM szerveinél tárgyú miniszteri utasításban foglaltak az érvényesek.

213. A tanfolyamot eredményesen végeztek a nyelvtudásnak megfelelő közép-, illetve felsőfokú — nyelvvizsga-bizonyítványt kapnak.
214. A közép- és felsőfokú nyelvvizsgával rendelkezők számára, akiknek munkakörük ellátásához az idegen nyelv tudása nélkülözhetetlen, a BM Továbbképző Tanfolyam-parancsnokság és az ELTE (Fordító- és Tolmácsképző, illetve Idegen Nyelvi Továbbképző Központja) tanfolyamai biztosítják a továbbképzés lehetőségét.
215. Az idegen nyelvi képzésre, továbbképzésre biztosítható időnormák:
- a) a nappali tagozatú tanintézeti oktatásra, a tanfolyamokra és az állami nyelvoktatásban történő továbbképzésre a tantervben előírt idő;
 - b) az állami nyelvoktatásban résztvevők számára — tanfolyamokra — heti 2, illetve 4 óra;
 - c) a BM Továbbképző Tanfolyam-parancsnokságon szervezett nyelvi továbbképzésre — három-ötévenkénti periódusban — hat-tízhetes tanfolyam;
 - d) az idegen nyelv anyanyelvi környezetben történő elsajátítása, illetve szintentartása érdekében hat-nyolc-hónapos, külföldön történő ösztöndíjas képzésre (továbbképzésre) van lehetőség.
216. A Belügyminisztérium személyi állományának közép- és felsőfokú idegennyelv-vizsgáztatása a BM Továbbképző Tanfolyam-parancsnokságon és a Rendőrtiszti Főiskolán, a nyelvismereti vizsgáztatás (a továbbiakban: alapfokú nyelvvizsga) a Rendőrtiszti Főiskolán, a Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett BM Kun Béla Zászlósképző Iskolán, a rendőr-főkapitányságok szervezésében, egyes rendőri szerveknél, a határőrkerület-parancsnokságokon vagy területükön működő nemzetiségi nyelvtanfolyamokon történik.
217. Belügyi — alap-, közép- és felsőfokú — nyelvvizsgára a 7., 8. sz. mellékletben szereplő jelentkezési lapon — szakmai iskolai végzettségre tekintet nélkül, közvetlen vezetői javaslat alapján jelentkezhet minden belügyi dolgozó.

218. Az alapfokú nyelvvizsgákat a tanintézetek tanterveik alapján, a 216. pontban meghatározott egyéb szervek önállóan, a sajátos körülményeknek megfelelően, a követelményekben meghatározottakat is figyelembe véve szervezik és hajtják végre. A költségekről az érintett szervek éves költségvetésükben gondoskodnak.
219. Közép- vagy felsőfokon általános és szakmai nyelvi anyaggal bővített vizsga letételére kerül sor. A szakmai nyelvi anyag követelményeit a szerv vezetője határozza meg.
220. Az általános és szakmai anyaggal bővített idegennyelvtudási vizsgáztatásra évente két alkalommal, az alábbi vizsgaidőszakban kerül sor:
- a) Április hónapban — jelentkezési határidő: február 28.
 - b) November hónapban: — jelentkezési határidő: augusztus 31.
 - c) A határidő után érkező jelentkezések a következő vizsgaidőszakra kerülnek besorolásra.
221. A nyelvtudási vizsga követelményeit, végrehajtását, értékelésének rendjét a 9. sz. melléklet tartalmazza.
222. A vizsgáztatás időpontját a BM Továbbképző Tanfolyam-parancsnokság és a nem nyelvszakos hallgatók vonatkozásában a Rendőrtiszti Főiskola parancsnoka jelöli ki, és arról a jelentkezőket értesíti.
223. A nyelvtudási vizsga a Rendőrtiszti Főiskola és a BM Továbbképző Tanfolyam-parancsnokság parancsnokai által kijelölt bizottság előtt történik az alábbiak szerint:
- a) a Rendőrtiszti Főiskola nem nyelvszakos hallgatói közül nyelvvizsgát tenni szándékozók vizsgáztatására alakult vizsgabizottság elnöke az adott nyelvi tanszék vezetője; tagjai a hallgatót tanító szakos nyelvtanár, és egy másik BM-tanintézet idegen nyelvi tanszékének vezetője vagy szakos nyelvtanára;
 - b) a BM Továbbképző Tanfolyam-parancsnokságon a vizsgabizottság elnöke az adott nyelvi tanszék vezetője; tagjai az adott nyelvi tanszék tanára, és egy másik BM-

tanintézet idegennyelvi tanszékének vezetője, vagy szakos nyelvtanára, illetőleg a ritkán beszélt nyelvek, valamint a nemzetiségi nyelvet beszélők esetén felkért külső nyelvtanár;

- c) a Rendőrtiszti Főiskolán a nyelvszakos hallgatókat külön erre az alkalomra a főiskola parancsnoka által kijelölt bizottság vizsgáztatja.

224. A nyelvtudási vizsgával rendelkezők idegennyelv-ismereitek szintentartása érdekében ötévenként időszakos ellenőrző vizsgát tesznek — a tanfolyammal egybekötött továbbképzésre vezényeltek a tanfolyamon, az egyéni továbbképzést folytatók a BM Továbbképző Tanfolyam-parancsnokságon.

A jogi szakvizsga

225. Az a belügyi dolgozó, akinek a munkaköréhez (tervezett munkaköréhez) a képesítési követelmények a 12/1976. (XI. 6.) IM számú rendeletben előírtaknak megfelelő képzettség megszerzését teszik szükségessé, és a jogi szakvizsgát szabályozó hatályos jogszabályok követelményeinek megfelelő, a jogi szakvizsga letételére jelentkezhet.
226. A jogi szakvizsga belügyi jelöltje — a munkaköréhez (tervezett munkaköréhez) előírt képesítési követelményeknek megfelelően — az elővizsgára, valamint a szakvizsgára történő előkészítés céljából a 12/1976. (XI. 6.) IM számú rendelet 4. §-ában meghatározott szervek tanfolyamán vehet részt.
227. Az elővizsga-előkészítő tanfolyamra a belügyi dolgozók évente december 15-ig szolgálati jegyen jelentkezhetnek, mellékelve az előkészítő tanfolyamot szervező szerv által kiadott jelentkezési lapot.
228. Az országos parancsnokok, a csoportfőnökök, a budapesti, (megyei) rendőr-főkapitányok, az önálló osztályvezetők, az államtitkári, főcsoportfőnökségi titkárságok beosztottai esetében a titkárságvezetők az elővizsga-előkészítő tanfolyamra jelentkezők szolgálati jegyeit és jelentkezési lapjait

évente január 15-ig az indoklást tartalmazó átirattal megküldik a BM IV/II. csoportfőnöknek. A BM IV/II. csoportfőnök a jelentkezéseket összesíti; indoklásuk tekintetében pedig kéri a BM IV/I. csoportfőnök állásfoglalását. A jogi szakvizsgákkal kapcsolatos további ügyintézés — kivéve a pénzügyi feladatokat — a BM IV/II. Csoportfőnökség hatáskörébe tartozik.

229. A belügyi dolgozó a 12/1976. (XI. 6.) IM számú rendeletben szabályozott elővizsgatárgyak közül a munkaköréhez (tervezett munkaköréhez) előírt képesítési követelményeknek megfelelően a bírósági fogalmazó, az ügyészségi fogalmazó, az ügyvédjelölt, a jogi előadó vagy a tanácsi jogász részére előírt tárgyakból vizsgázhat.
230. Jogi szakvizsgát a belügyi dolgozó a bírói, az ügyészi, az ügyvédi, a jogtanácsosi vagy a tanácsi jogász tagozaton tehet a munkaköréhez (tervezett munkaköréhez) előírt képesítési követelményeknek megfelelően.
231. A jelölt vezetője biztosítja a jogi szakvizsgával kapcsolatos előkészítő tanfolyamokon és vizsgákon való részvételt.
A jogi szakvizsga belügyi jelöltjét (az előkészítő tanfolyamok foglalkozásain és a vizsgákon való részvételen felül) 30 naptári nap tanulmányi szabadság illeti meg. Erre — a hatályos rendelkezések figyelembevételével — a jelölt által igényelt időpontban kerül sor.
232. A jogi szakvizsgával kapcsolatos előkészítő tanfolyamok és vizsgák díját a területileg illetékes pénzügyi szervek biztosítják, kivéve a pótvizsga, valamint a megismételt vizsga díját. Felróható okból történt mulasztás vagy sikertelen vizsgázás esetén a jelölt a hatályos pénzügyi rendelkezések figyelembevételével a díjat köteles visszatéríteni.
233. A katonai ügyészi szervezet belügyi állományú tagjainak jogi szakvizsgán való részvétele a legfőbb ügyész vonatkozó hatályos utasítása alapján történik. A belügyi dolgozókat a jogi szakvizsgával összefüggésben megillető jogok és terhelő kötelezettségek a katonai ügyészi szervezet belügyi állományú tagját is megilletik, illetve terhelik.
234. Az állami tűzoltóság területi szervei dolgozóinak jogi szakvizsgán való részvételének engedélyezése a fővárosi (me-

gyei) tűzoltóparancsnokok hatáskörébe tartozik. A belügyi dolgozókat megillető jogok és terhelő kötelezettségek az állami tűzoltóság területi szerveinek dolgozóit is megilletik, illetve terhelik. A jogi szakvizsgával kapcsolatos előkészítő tanfolyamok és vizsgák díjait az illetékes tűzoltóparancsnokság biztosítja.

VI. FEJEZET

KÉPZÉS A HAZAI ÁLLAMI ÉS A KÜLFÖLDI TANINTÉZETEKBE

Képzés a hazai állami tanintézetekben

235. A képesítési követelményekben előírt közép- és felsőfokú állami iskolai végzettséget a személyi állomány az állományba kinevezés előtt vagy után, a hazai állami oktatási intézményekben szerezheti meg.
236. A személyi állomány a középfokú iskolai végzettséget a szervek vezetőinek engedélye alapján a gimnáziumok vagy szakközépiskolák esti vagy levelező tagozatain szerezheti meg abban az esetben, ha a középiskolai végzettség a dolgozók beosztásához szükséges.
237. A középfokú állami oktatási intézményekbe történő beiskolázással kapcsolatos ügyeket a személyzeti szervek intézik. E szervek a középfokú állami oktatási intézményekkel együttműködve a kihelyezett középiskolai osztályok szervezésének kezdeményezésével is segítik a személyi állomány középfokú állami iskolai végzettségének megszerzését.
238. Az állami felsőoktatási intézmények esti, illetve levelező tagozataira a személyi állományba tartozók közül az jelentkezhetsz: aki érettségivel rendelkezik, akit a káderutánpótlási és -képzési tervben az adott tanévben továbbtanulásra terveztek; aki a jelentkezés évében szeptember 1-ig egy évet a belügyi állományban dolgozott; aki a tanulmányok megkezdésére egészségileg alkalmas; akinek a jelentkezésével az illetékes vezető és a hatáskörileg illetékes

párt-, KISZ- vagy szakszervezeti szerv egyetért, illetve javasolja.

239. Azoknak, akik a második, illetve a további diplomák megszerzése céljából jelentkeznek az állami felsőoktatási intézmények esti, illetve levelező tagozataira, a személyügyi miniszterhelyettes engedélye szükséges. Az engedélyezés céljára az említett dolgozók a rendszeresített jelentkezési lappal együtt írásos kérelmet nyújtanak be.
240. Az állami felsőoktatási intézmények esti, illetve levelező tagozatára jelentkezőknek — a felvételi vizsgakötelezettség alól mentesülők kivételével — el kell végezniük az adott felvételi tárgyakból szervezett előkészítő tanfolyamot. A polgári szervek által szervezett tanfolyamokra csoportosan is jelentkezhetnek. A tanfolyam költségterítése a jelentkezőket terheli. A szervek vezetői a tanfolyamon résztvevők részére munkaidő-kedvezményt biztosítanak úgy, hogy a hallgatók a foglalkozásokon időben megjelenhessenek és azon részt vehessenek.
241. A BM Továbbképző Tanfolyam-parancsnokság parancsnoka évente december 1-ig írásban értesíti a szervek vezetőit a következő évi beiskolázásokra történő jelentkezés rendjéről.
242. A szervek vezetői a következő évre szóló jelentkezési lapokat, kérelmeket december 31-ig küldi meg a BM Továbbképző Tanfolyam-parancsnokság parancsnokának.
243. A jelentkezési lapokat, kérelmeket, a jelentkezőkről készített összesített névsort (külön feltüntetve a második vagy a további diplomát megszerezni kívánókat) a BM Továbbképző Tanfolyam-parancsnokság parancsnoka január 10-ig terjeszti fel a BM IV/II. csoportfőnöknek.
- 244. A BM IV/II. csoportfőnök a következő évi jelentkezők összesített névsorát a szervek káderutánpótlási és -képzési terveivel történő egyeztetés céljából megküldi a BM IV/I. csoportfőnöknek.
245. A BM IV/I. csoportfőnök az előző pontban említett egyeztetést elvégzi. A második vagy a további diplomát megsze-

rezni kívánók névsorát az engedélyezés céljából január 31-ig terjeszti fel a személyügyi miniszterhelyettesnek. Az engedélyezés után az összesített névsort szolgálati úton megküldi a BM Továbbképző Tanfolyam-parancsnokság parancsnokának.

246. A BM Továbbképző Tanfolyam-parancsnokság parancsnoka a jelentkezési lapokat évente megküldi az állami felsőoktatási intézményeknek úgy, hogy azok a meghatározott határidőre érkezzenek oda.
247. A felvételi vizsgák anyagáról, helyéről és idejéről, valamint a felvételtől vagy az elutasításról a felsőoktatási intézmény tájékoztatja a jelentkezőket. Elutasítás esetén a fellebbezési kérelmet az elutasított közvetlenül a felsőoktatási intézményhez küldi meg. Ha a szolgálat érdeke megköveteli, az elutasított belügyi dolgozó vezetője a fellebbezési kérelemmel együtt megküldött írásos javaslatában — a BM—OM együttműködési szerződésben meghatározottak alapján — javaslatot tesz a fellebbezési kérelem kedvező elbírálására. A javaslatot a BM IV/II. csoportfőnököknek kell megküldeni úgy, hogy az a fellebbezési határidő lejártá előtt 8 nappal megérkezzen.
248. Az állami tűzoltóság szervei állományának az állami felsőoktatási intézmények esti és levelező tagozatain történő továbbtanulására a BM TOP parancsnoka által kiadott külön szabályozásban foglaltak az irányadók.
249. Az állami oktatási intézményekben, valamint a BM, HM tanintézetek esti vagy levelező tagozatain továbbtanulókat a rendes szabadságon felül tanulmányi szabadság, külön tanulmányi szabadság, vizsga-szabadidő és munkaidő-kedvezmény illeti meg, amelyek mértékét és igénybevételét külön jogszabályok, belügyi rendelkezések és jogi iránymutatások határozzák meg.
250. Az illetékes vezetők — figyelemmel az állami- és szolgálati titok védelmére is — kezdeményezik, hogy az állami felsőoktatási intézményekben tanulók szakdolgozataikat (évfolyamdolgozataikat) olyan témákból írják, amelyek kidolgozása a szolgálat eredményesebb ellátását segíti elő.

A szakdolgozatot (évfolyamdolgozatot) készítőк közvetlen vezetői gondoskodnak arról, hogy a szakdolgozatot (évfolyamdolgozatot) készítőк a titokvédelmi szabályokat betartsák.

251. A 250. pontban említett témákból szakdolgozatot (évfolyamdolgozatot) készítőк szolgálati jegyen jelentik az általuk választott címet és témát. A szakdolgozat (évfolyamdolgozat) megírásához az alárendeltségükben levő személyek részére a BM csoportfőnökei, önálló osztályvezetői, az államtitkári és főcsoportfőnökségi titkárságok vezetői, a rendőr-főkapitányok, a BM Határórség törzsfőnöke, a BM Határórség Személyzeti Osztályának vezetője, a BM TOP Személyzeti és Tanulmányi Osztályának vezetője, valamint a felsorolt személyeknél magasabb beosztású szolgálati előljárók adhatnak engedélyt. Az engedélyt adó vezetők a szakdolgozatokat (évfolyamdolgozatokat) elbíráló bizottságokba saját állományukból bizottságonként egy alkalmas személyt jelölnek ki.
252. A belügyi (tűzoltó) témákat feldolgozók által készített, arra érdemes szakdolgozatok (évfolyamdolgozatok) a lehetőség szerint hasznosításra kerülnek.
253. Az állami tűzoltóság, a minisztériumok és az országos hatáskörű szervek felsőfokú tűzvédelmi képesítést kívánó beosztásainak betöltéséhez szükséges végzettség a tűzvédelmi üzemmérnöki szakon szerezhető meg az ilyen képzést folytató állami és külföldi felsőoktatási intézményekben.
254. A tűzvédelmi üzemmérnöki szak célja a Belügyminisztérium, az állami tűzoltóság és a népgazdaság különböző ágazatai részére a tűzvédelem tervezésével, szervezésével és irányításával kapcsolatos feladatok ellátására alkalmas, politikai és műszaki ismeretekkel rendelkező szakemberek képzése.
255. A képzési idő a tűzvédelmi üzemmérnöki ágazati képzést folytató felsőoktatási intézményekben a nappali tagozaton hat félév. A hallgatóк a vizsgakötelezettségek sikeres teljesítése után államvizsgát tesznek, és tűzvédelmi üzemmérnöki képesítést kapnak, amely a Belügyminisztériumban, az állami tűzoltóságnál, a tűzvédelmi társadalmi szer-

vek területén a felsőfokú tűzvédelmi képzéshez kötött munkakörök betöltésére jogosít.

256. A tűzvédelmi üzemmérnöki képzést folytató felsőoktatási intézményekbe jelentkezők felvételi vizsgát tesznek, illetve előfelvételi rendszerrel is felvételt nyerhetnek.
257. A tűzvédelmi üzemmérnöki kiképzésben résztvevők az első évben a műszaki jellegű főiskolák általános tantárgyait, a második és a harmadik évben a speciális műszaki, illetve a tűzoltó szakmai ismeretek anyagát sajátítják el.

A külföldi tanintézetekben történő képzés

258. Külföldi tanintézetekben magasabb szintű képzésben (továbbképzésben) részesülnek azok a speciális területeken foglalkoztatott BM-dolgozók (a továbbiakban: hallgatók), akiknek magasabb szintű képzése a hazai oktatási intézményekben a speciális szak hiánya vagy egyéb okok miatt nem oldható meg, azonban a szolgálat szakemberigénye fennáll, illetve a szolgálat ellátásához magasabb vagy speciális képzettségi szint szükséges.
259. A külföldi tanintézetekben történő képzés (továbbképzés) kormányközi egyezmények, minisztériumok közötti megállapodások, miniszteri szintű levelezések, a Magyar Népköztársaság Belügyminisztériuma és a Szovjetunió, illetve más szocialista országok belügyminisztériumai és állambiztonsági minisztériumai közötti éves együttműködési jegyzőkönyvek alapján történik.
260. A külföldi tanintézeti képzésben (kiképzésben, továbbképzésben) azok részesíthetők, akik:
- a) középiskolai végzettséggel rendelkeznek;
 - b) a BM-szakorvos által igazoltan egészségesileg alkalmasak az iskola elvégzésére;
 - c) végzett munkájuk, magatartásuk, szorgalmuk alapján biztosítékot nyújtanak az iskola, tanfolyam sikeres elvégzésére;

- d) az előkészítő tanfolyamot sikeresen elvégezték, illetve megfelelő nyelvismerettel rendelkeznek;
- e) fegyelmi (büntető-) eljárás hatálya alatt nem állnak.
261. A BM IV/II. csoportfőnök a külföldi tanulmányok folytatására kiválasztott hallgatók részére, akik a fogadó ország tanintézeteiben nem részesülnek előkészítésben, itt-hon tizhónapos, vizsgával befejeződő, azok részére pedig, akik a tanulmányaikat tolmácsolással végzik, két-három-hónapos, vizsga nélküli előkészítő tanfolyamot szervez.
262. Az előkészítő tanfolyamra történő berendelésről a BM IV/I. csoportfőnök gondoskodik. Az előkészítő tanfolyamon való részvételtől — személyügyi miniszterhelyettesi engedéllyel — el lehet tekinteni, ha az érintett személy olyan szintű szakmai tudással és nyelvismerettel rendelkezik, amely nem indokolja az előkészítő tanfolyamon való részvételét. Hallgatók azok lehetnek, akik eredményes vizsgát tettek, illetve akiket az előkészítő tanfolyam alól felmentettek.
263. A szervek vezetői a tanfolyam időtartamában a BM IV/II. csoportfőnöknek megküldik a hallgatókkal kapcsolatos álmányparancsok egy példányát.
264. A BM IV/II. csoportfőnök:
- a) az illetékes szervek vezetőivel egyetértésben megbízza a csoportparancsokat;
 - b) a megfelelő szintű illetékes bel- és külföldi szervek útján a fogadó tanintézetekkel egyeztetni a kiküldés, a szabadságolás, az oda- és visszautazás pontos idejét, a szükségességek okmányokkal történő ellátás rendjét;
 - c) a hallgatóknak a kiutazás előtt az őket érintő kérdésekről és feladatokról eligazítást szervez;
 - d) évenként — az illetékes szervek megbízottaival közösen — látogatást szervez a külföldi tanintézetekben. Értékeli a hallgatók tanulmányi eredményét, erkölcsi, fegyelmi helyzetét. Az erről szóló jelentést felterjeszti a személyügyi miniszterhelyettesnek. A jelentés egy példányát megküldi a BM IV/I. csoportfőnöknek, a hallgatókra vonatkozóan pedig tájékoztatja az illetékes szer-

vek vezetőit. Egyes ügyek intézésével megbízhatja a BM Továbbképző Tanfolyam-parancsnokságot.

265. A hallgatók az évközi és az év végi tanulmányi szünetekben kötelesek hazatérni, kivéve ha a külföldi tanintézetekben maradásra a személyügyi miniszterhelyettől előzetesen engedélyt kaptak. Az évközi és az év végi hazatérésen kívül a tanulmányi év folyamán előforduló rendkívüli ok miatt akkor térhetnek haza, ha erre a személyügyi miniszterhelyettes előzetesen engedélyt ad.
266. A külföldi iskola, tanfolyam befejeztével az illetékes szervek vezetői — ha hatáskörüket meghaladja — a végzett hallgatók új beosztására a BM IV/I. csoportfőnököknek tesznek javaslatot, aki azt véleményezés után a személyügyi miniszterhelyettesnek terjeszti fel.
267. A külföldi tanulmányok megszüntetésének engedélyezése a személyügyi miniszterhelyettes hatáskörébe tartozik.
268. A külföldi tanintézetekben történő képzésre (továbbképzésre) vonatkozó egyéb rendelkezéseket a 13. sz. melléklet tartalmazza.

VII. FEJEZET

A BELÜGYMINISZTERIUMMAL EGYÜTTMŰKÖDŐ SZERVEK ÁLLOMÁNYÁNAK ÉS A BELÜGYI MUNKA ÖNKÉNTES SEGÍTŐINEK KÉPZÉSE (TOVÁBBKÉPZÉSE)

269. A munkásőrség személyi állományának a rendőrség-munkásőrség közös tevékenységére felkészítő közbiztonsági képzését a budapesti (megyei) rendőr-főkapitányságok szervei végzik a munkásőrparancsnokságokkal együttműködve.
270. A munkásőrség személyi állományának a 269. pontban meghatározott képzésére évente 10 óra áll rendelkezésre.

271. A képzés tananyagát a megyei (budapesti) rendőr-főkapitányságok és a munkásőrpáncsnokságok közösen határozzák meg — a működési területük sajátosságainak figyelembevételével.
272. Az egyes minisztériumok, országos hatáskörű szervek és a megyei (fővárosi) tanácsok által foglalkoztatott polgári fegyveres őrség által végrehajtott képzést (továbbképzést) a BM ORFK illetékes szervei felügyelik, és részt vesznek a képzés végrehajtásában is. Ennek érdekében:
- a) az országos rendőr-főkapitány közbiztonsági és közlekedési helyettese elkészíti és kétévenként kiadja a Polgári Fegyveres Őrség állományára vonatkozóan a szakmai képzés (továbbképzés) irányelveit;
 - b) a polgári fegyveres őrségek működése szempontjából a területileg illetékes megyei (budapesti) rendőr-főkapitányok által kijelölt személyek felügyelik a polgári fegyveres őrségekkel kapcsolatos jogszabályok, belügyi rendelkezések, jogi iránymutatások ismeretét, a polgári fegyveres őrség személyi állományának szakmai képzését (továbbképzését);
 - c) a területileg illetékes megyei rendőr-főkapitányságok szervezik és vezetik a területükön működő polgári fegyveres őrségek részére előírt lögyakorlatokat, és biztosítják a lövészetekhez szükséges kiképzési lőszert;
 - d) a területileg illetékes járási, városi és járási, városi (kerületi) rendőrkapitányok által kijelölt személyek havonta egy (szükség esetén több) alkalommal ellenőrzik a polgári fegyveres őrségek részére előírt szakmai képzés (továbbképzés) végrehajtását, rendszeresen részt vesznek a polgári fegyveres őrségek kiképzési értekezletén;
 - e) a d) alpontban felsorolt rendőrkapitányságok segítséget nyújtanak a polgári fegyveres őrségek állományának felkészítéséhez, a szolgálati intézkedések gyakorlati végrehajtásának oktatásához, a kiképzési tervben előírt továbbképzések eredményes végrehajtásához.
273. A polgári fegyveres őrség állományának képzése (továbbképzése) „A Polgári Fegyveres Őrség Működési és Szolgá-

lati Szabályzatában” és a jelen szabályzatban foglaltak alapján történik.

274. A költségvetési és gazdálkodó szervek üzemrendészeti állományának bűnügyi képzéséről a BM ORFK I. (Bűnügyi) Csoportfőnökség és a szakirányítása alá tartozó szervek gondoskodnak. Ennek érdekében:

- a) az országos rendőr-főkapitány bűnügyi helyettese elkészíti és kétévenként kiadja az üzemrendészeti állományra vonatkozóan a bűnügyi képzés (továbbképzés) irányelveit, és azt a megfelelő szintű külső szerveknek megküldi;
- b) a minisztériumok, az országos hatáskörű szervek által az üzemrendészeti állomány részére — összevontan — szervezett foglalkozást a BM ORFK I. (Bűnügyi) Csoportfőnökség szervezi a szakirányítása alá tartozó szervek igénybevételével;
- c) az üzemrendészeti állomány helyi (megyei vagy annál alacsonyabb) keretek közötti foglalkozásait a rendőr-főkapitányságok és az irányítása alá tartozó kapitányságok bűnügyi szervei szervezik és vezetik.

275. A Belügyminisztérium munkájának önkéntes segítői (önkéntes rendőröket, önkéntes határőröket) az irányításukért felelős felkészíti a feladatok ellátására, és ismerteti jogait, kötelességeiket. A felkészítésre egy hónap szolgálati idő (16 óra) áll rendelkezésre. A felkészítésbe bevonható a csoportvezető vagy helyettese.

276. A felkészítés után az önkéntes segítőt az irányításért felelős beszámoltatja az elsajátított anyagból. A beszámoltatáson részt vesz az önkéntes segítők csoportvezetője (helyettese) is. Az önkéntes segítők közül csak az állítható szolgálatba, aki jogait és kötelességeit, továbbá a szolgálatellátás módját jól ismeri.

277. A továbbképzési összevonások megszervezésére az irányító szervek vezetőinek parancsa alapján — négyhavonként — kerül sor. A továbbképzésre 8—8 óra áll rendelkezésre, amelyből 2—2 óra a politikai oktatásra, 6—6 óra a tájékoztatásra és a szakmai képzésre fordítható. Az oktatásban eltöltött órák nem számolhatók el szolgálati időnek.

278. Az önkéntes segítők továbbképzését biztosítják a szolgálatba indulás előtti eligazítások is annak érdekében, hogy jobban megismerjék a szolgálatot érintő jogszabályokat és egyéb rendelkezéseket.
279. A továbbképzési összevonásokra minden esetben a csoport székhelyén kerül sor. Az oktatás időpontjának és helyének megállapítása a csoportok érdekeinek és lehetőségeinek figyelembevételével történik.
280. A csoportok irányításáért felelősök az oktatást úgy szervezik meg, hogy a csoport tagjai a Belügyminisztérium munkájának segítségével kapcsolatos feladatokat, azok végrehajtásának módját a rájuk vonatkozó mértékben megismerjék.
281. A KISZ Ifjú Gárda gárdistáinak, szakalegység-vezetőinek, tisztségviselőinek képzését a Belügyminisztérium és az állami tűzoltóság szervei segítik. Ennek érdekében:
- a) a KISZ Ifjú Gárda Parancsnokság által kiadott képzési irányelvekhez igazodva a belügyi szerveknél kijelölt Ifjú Gárda összekötőtisztek (tiszthelyettesek) részére a BM ORFK és a BM Határőrség Országos Parancsnokság, továbbá a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság módszertani foglalkozásokat tartanak a szükséges ismeretek feldolgozása céljából;
 - b) az összekötőtisztek (tiszthelyettesek) segítséget nyújtanak a KISZ Ifjú Gárda alegységek éves képzési programjainak összeállításához, végrehajtásához, az előadók és a foglalkozásvezetők kijelöléséhez;
 - c) a képzési programok végrehajtása érdekében a KISZ Ifjú Gárda tagjai — figyelembe véve a titoktartással kapcsolatos előírásokat — a hatályos jogszabályok, belügyi rendelkezések, jogi iránymutatások, illetve együttműködési megállapodások alapján használhatják a belügyi és tűzoltószervek anyagain, létesítményeit, kiképzőbázisait, technikai eszközeit;
 - d) a feladatok végrehajtásába bevont KISZ Ifjú Gárda szakalegységek vezetőinek képzését a BM ORFK, a BM Határőrség Országos Parancsnokság és a BM Tűzoltóság

Országos Parancsnokság évente a nyári iskolai szünetben hajtja végre.

282. A vállalati és az önkéntes tűzoltóság tagjai tisztii kinevezéséhez szükséges közép fok politikai és szakmai végzettséget a BM Tűzoltótiszt-képző Iskola biztosítja levelező tagozaton, két éves képzési időtartamban.
283. A 282. pontban meghatározott képzésre beiskolázható az, aki a vállalati vagy az önkéntes tűzoltóság tagja, középszintű végzettséggel rendelkezik, 45. életévét még nem töltötte be, egészségügyi és családi körülményei biztosítják a képzésben való eredményes részvételt.
284. A képzésre a beiskolázást a BM IV/II. csoportfőnök által évente meghatározott létszámban a BM TOP Személyzeti és Tanulmányi Osztálya végzi, és a beiskolázandók névsorát, adatait minden év január 31-ig megküldi a BM Tűzoltótiszt-képző Iskolának.
285. A minisztériumok, országos hatáskörű szervek, irányító szervek és vállalatok tűzvédelmi vezetőinek kinevezéséhez szükséges egyes tűzvédelmi képesítések megszerzését három éves levelező tagozaton a BM Tűzoltótiszt-képző Iskola biztosítja.
286. A 285. pontban foglalt képzésre a beiskolázás feltételeit a BM TOP parancsnoka határozza meg.
287. A 282., 285. pontokban foglalt képzésben részesült személyek ilyen jellegű költségeit az irányító szerv megtéríti.

VIII. FEJEZET

A TOVÁBBKÉPZÉS

288. A továbbképzés célja a tudományok legújabb eredményeinek felhasználásával, az ismeretek bővítésével és korszerűsítésével a személyi állomány politikai és szakmai felkészültségének fokozása, általános műveltségének szélesítése.

289. A továbbképzés:

- a) emeli a személyi állomány politikai felkészültségének színvonalát, fokozza tisztánlátását;
- b) erősíti a Magyar Népköztársaság fegyveres szervei, valamint a belügyi szervek közötti együttműködést, a párt-, állami és társadalmi szervekkel a munkakapcsolatot;
- c) biztosítja a különböző jogszabályokban, parancsokban, utasításokban, szabályzatokban kifejezésre jutó központi akarat egységes és hatékony érvényre juttatását;
- d) javítja a vezetői tevékenységet, növeli a hatékonyságát, bővíti az ehhez szükséges ismereteket;
- e) a szakismeretek bővítésével, a kutatási eredmények felhasználásával az országos és helyi tapasztalatok kicserélésével, hasznosításával hozzájárul az állam- és közbiztonság további szilárdításához, a határőrizettel és a tűz elleni védelemmel összefüggő feladatok sikeres végrehajtásához;
- f) lehetővé teszi a rendszeresített technikai és harci eszközök kezelésével és alkalmazásával összefüggő készségek magas szinten tartását, a rendszeresítésre kerülő eszközök használatának folyamatos megismerését;
- g) elősegíti a hibák, a helytelen munkafolyamatok és gyakorlatok felismerését, feltárását, módszereket nyújt azok megszüntetését elősegítő képességek, készségek és jártasságok fejlesztéséhez.

290. A továbbképzés

- a) hazai viszonylatban:
belügyi (saját) szervezésben az évenként rendszeresen ismétlődő és az öt évenként (periódikus) egy-három hónapos időtartamú központi és helyi tanfolyamokon, az állami intézmények által biztosított továbbképzési lehetőségek felhasználásával, illetve
- b) külföldi viszonylatban
valósul meg.

291. A továbbképzés:

- a) a miniszter által ötvenként jóváhagyott Továbbképzési elvek,
- b) az államtitkár és a miniszterhelyettesek által kétékenként kiadott Keretterv-ek,
- c) a BM IV/II. csoportfőnök által kiadott lökiképzési és RBV-továbbképzési terv alapján történik.

292. A Továbbképzési elvek-et a belügyminisztériumi államtitkárral és az illetékes miniszterhelyettesekkel egyetértésben a személyügyi miniszterhelyettes terjeszti elő jóváhagyásra.

293. A belügyminisztériumi államtitkár és a miniszterhelyettesek által kiadott kétéves továbbképzés keretterveit a kiadás előtt a személyügyi miniszterhelyettes véleményezi. A kerettervet a miniszteri közvetlen szervek részére a BM Titkárság vezetője adja ki.

294. Az országos parancsnokok, rendőr-főkapitányok, csoportfőnökök és önálló osztályvezetők a továbbképzés tapasztalatait a 318. pontban foglalt számonkérés alapján vezetői értekezleten értékelik.

A vezetői állomány továbbképzése

295. A 3307/1977. MT számú, az egységes statisztikai rendszerre vonatkozó határozat, valamint az MSZMP KB PTO által meghatározott értékelési szempontok alapján készített 53—6/29/78. számú okmányban az I. kategóriába sorolt felsőszintű vezetők az MSZMP KB Politikai Főiskoláján vesznek részt a továbbképzésben. Szakmai ismereteiket havonta egy nap szolgálatmentesség biztosításával, önálló tanulás formájában bővítik a belügyminiszter által jóváhagyott tematika alapján. Részükre kétékenként kéthetes továbbképző tanfolyam szervezésére kerül sor.

296. BM IV/II. csoportfőnök:

- a) a kéthetes továbbképző tanfolyamon — a résztvevőket két csoportra osztva — kötelező konzultációt szervez a

tanulás során felvetődött kérdésekből. Konzultánsként az egyes szakkérdések legjobb ismerői és a Rendőrtiszti Főiskola tanszékvezetői működnek közre;

- b) a továbbképzés tematikáját kétevenként jóváhagyásra felterjeszti;
- c) szervei útján gondoskodik a tematika és az irodalomjegyzék sokszorosításáról, valamint az oktatásban résztvevők értesítéséről és részükre az anyag kiküldéséről.

297. Az állami és pártoktatási intézményekben nappali, esti vagy levelező tagozatra felvételiző, illetve ott tanuló, felsőszintű vezetők tanulmányaik idejére mentesülnek e továbbképzés alól. E tanulmányaikat befejezők, illetve a felsőszintű vezetői beosztásba újonnan kinevezésre kerülők tanulmányaik befejezését, illetve kinevezésüket követően részt vesznek a szakmai továbbképzési formában, és feldolgozzák a tematikában foglalt anyagot.
298. A középszintű vezetők — a szabályzat 295. pontjában említett okmányok által a II., III. kategóriába soroltak — továbbképzése a Rendőrtiszti Főiskolán ötévenként szervezett tanfolyamon történik. Emellett — a személyügyi miniszterhelyettes külön rendelkezése alapján — rövidített időtartamú tanfolyamok is szervezhetők számukra.
299. A tanfolyam szervezésére évente két esetben — tavasszal és ősszel — kerül sor. A hallgatók a tanfolyam elvégzéséről igazolást kapnak, amely bekerül a személyzeti nyilvántartásba. (14. sz. melléklet.)
300. A középszintű vezetők továbbképzésére vonatkozó személyzeti tervet a BM IV/I. csoportfőnök évente előre, az érintett szakmai területek vezetőivel egyeztetve készíti el. Egy-egy tanfolyamra az azonos vagy hasonló munkaterületen szolgálatot teljesítőket sorolják be.
301. A ZMKA határőr tanszékének állománya a ZMKA és a BM Határőrség Országos Parancsnokság továbbképzési rendszerében, a KLKF határőr tanszékének állománya a KLKF és a BM Határőrség Országos Parancsnokság továbbképzési rendszerében vesz részt a továbbképzésen.

302. A szabályzat 295. pontjában említett okmányok által a IV. kategóriába sorolt vezetők ötévenkénti tanfolyamszerű továbbképzését az érintett vezetők szervezik meg. A továbbképzést több szerv közösen is szervezheti.
303. A középszintű vezetők továbbképzésének tematikáját a Rendőrtiszti Főiskola parancsnoka a szakterületek vezetőivel közösen dolgozza ki, és a személyügyi miniszterhelyettesnek jóváhagyásra felterjeszti. A 302. pontban meghatározott vezetői állomány tanfolyamszerű továbbképzésének tematikáját az érintett vezetők dolgozzák ki, és a BM IV/II. csoportfőnököknek egyetértés céljából megküldik.
304. A tanfolyamok tananyagellátását a jóváhagyott tematika alapján a IV/II. Csoportfőnökség és a Rendőrtiszti Főiskola biztosítja. A szakmai tananyagot a Rendőrtiszti Főiskolával együttműködve a csoportfőnökségek és az országos parancsnokságok dolgozzák ki.

A beosztott hivatásos állomány továbbképzése

305. A beosztott hivatásos állomány továbbképzése a szolgálati ágak és a munkakörök szerint történik. A továbbképzési csoportokba sorolásról a szervek vezetői gondoskodnak.
306. A munkaidőből a továbbképzésre a helyileg szervezett továbbképzés esetén évenként 100 óra, a központilag szervezett — általában ötévenként ismétlődő — periódikus továbbképző tanfolyamokra 30—90 nap áll rendelkezésre.
307. Az évenkénti 100 órából a szolgálati továbbképzésre 60 óra, a rendőr-karhatalmi továbbképzésre 16 óra, a lögyakorlatokra 14 óra, az RBV-foglalkozásokra (elméleti, gyakorlati) 10 óra fordítható. Az állami tűzoltóság területi szervei készenléti szolgálatot ellátó állományának továbbképzésére évenként 425 óra áll rendelkezésre. Az órafelhasználás arányait — indokolt mértékben — a szervek vezetői módosíthatják.
308. A szolgálati ágak szerinti továbbképzés foglalkozásaira évente — a helyi feltételektől és a szolgálati viszonyoktól függően — tavaszi-őszi megosztással, hat-hatnapos össze-

vonás formájában kerül sor. Az időkeret felhasználása a helyi igényeknek legjobban megfelelő differenciálással történik.

309. A BM Határőrség továbbképzéseinek foglalkozásai a tavaszi-őszi hat-hatnapos összevonásoktól eltérően is megszervezhetők, és a szakmai összevonás óraszámába beletartoznak a módszertani, bemutató, harckészültségi-együttműködési gyakorlatok órászámai is, amelyek az adott évben végrehajtásra kerülnek.
310. Az összevonás időpontjáról a szerv vezetője hatáskörében dönt. A havi nyolcórás foglalkozások keretében történő továbbképzés szervezésére csak akkor kerülhet sor, ha az összevonások feltételei nem biztosíthatók.
311. Az összevonásokat több szerv közösen is szervezheti. Jóváhagyott terveiket a szervek vezetői a BM IV/II. csoportfőnöknek — az összevonás előtt két héttel — megküldik (kivéve a BM Határőrség országos parancsnokának az éves továbbképzési intézkedésében szereplő összevonások terveit).
312. A FRE személyi állományának továbbképzési programját — a 291. pontban foglaltak figyelembevételével — az ezredparancsnok készíti el, és minden év november 15-ig a BM ORFK közbiztonsági és közlekedési helyetteséhez jóváhagyásra felterjeszti.
313. Az állami tűzoltóság területi szervei állományának továbbképzése a BM TOP parancsnokának külön rendelkezése szerint történik.
314. A BM központi szervek, az országos parancsnokságok a szakirányításuk alá tartozó szerveknél a kiemelt munkakörökben dolgozók számára a speciális szakmai továbbképzést saját hatáskörükben — a BM IV/II. Csoportfőnökség tanulmányi felügyelete mellett — szervezik. A tanfolyamok terveit megküldik a BM IV/II. csoportfőnöknek.
315. A továbbképzés foglalkozásain alkalmazásra kerülnek az iskolarendszerű képzés módszerei, eszközei. Évenként egy alkalommal az illetékes személyügyi osztályok a tovább-

képzés foglalkozásvezetői részére módszertani foglalkozásokat szerveznek, amelyhez a BM IV/II. Csoportfőnökség segítséget nyújt.

316. A továbbképzési formák közül:

- a) az évenként, rendszeresen ismétlődő továbbképzésben való részvétel a szolgálat felső korhatárának eléréséig, illetve a nyugállományba helyezésig,
- b) a periódikus továbbképzésben való részvétel 50 éves korig kötelező a vezetők és a beosztottak részére.

317. A bel- és külföldi felsőoktatási tanintézetek nappali, esti, illetve levelező tagozatain tanulók tanulmányaik időtartamában és annak befejezésétől számított öt éven belül a periódikus, az adott naptári évben szakiskolát vagy egy hónapnál hosszabb időtartamú tanfolyamot végeztek — ha más érdek ezt nem teszi szükségessé — az évenként ismétlődő továbbképzésbe abban az évben nem vonhatók be.

318. A továbbképzés befejezésekor a résztvevők számot adnak a továbbképzés anyagának elsajátításáról — a periódikus továbbképzésben résztvevők a központi vizsgakövetelmények alapján, a továbbképzés egyéb formáiban résztvevők a rendező szerv vezetőjének előírásai szerint. Valamennyi továbbképzési formában a számonkérés eredményeit öt fokozatú osztályzattal értékeli. Az egy hónapot meghaladó tanfolyami továbbképzés eredményes befejezéséről a szervek vezetői a 15., illetve a 16. sz. mellékletben szereplő értesítést kapják.

319. A továbbképzés keretében a BM IV/II. Csoportfőnökség:

- a) tervezi a periódikus tanfolyamok költségvetését;
- b) kiadványokkal és oktatófilmekkel segíti a továbbképzést;
- c) a BM Továbbképző Tanfolyam-parancsnokság igénybevételével végrehajtja a BM központi állomány RBV- és lökiképzési továbbképzését;
- d) rendszeresen ellenőrzést tart, segítséget nyújt a továbbképzési feladatok teljesítéséhez;

e) év végi jelentésben beszámol a továbbképzés végrehajtásáról és ennek tapasztalatairól.

320. A helyi továbbképzési foglalkozások, az összevonások és a tanfolyamok oktatási, elhelyezési, működési, élelmezési és utazási költségei az illetékes szerv költségvetésében szerepelnek.
321. A meghívott előadóknak a szervek óradíjat vagy tiszteletdíjat fizethetnek. A szükséges költségek tervezése és biztosítása a hatályos jogszabályok, belügyi rendelkezések, jogi iránymutatások szerint történik.
322. A központi és a területi szervek vezetői biztosítják és ellenőrzik a továbbképzéseket, és tapasztalataikat az évi összefoglaló jelentésben értékelik.

A kinevezett és a szerződéses polgári állomány továbbképzése

323. A kinevezett és a szerződéses polgári állomány folyamatos és rendszeres szakmai továbbképzése egységet alkot a belügyi alapismereti oktatás követelményeivel, kiterjed minden polgári alkalmazottra.
324. A továbbképzés elősegíti a polgári alkalmazottak politikai, szakmai fejlődését, ismereteinek bővítését, korszerűsítését, a szolgálati feladatok szakszerű ellátását, és biztosítja a polgári alkalmazottak munkakörének megfelelően az új jogszabályok, elvek, eljárások, módszerek alkalmazását, a munkakörrel kapcsolatos új belügyi ismeretek megszerzését, továbbfejlesztését.
325. A polgári alkalmazottak naptári évre szóló továbbképzési tematikáját minden évben a szervek vezetői készítik el a 17. sz. mellékletben szereplő, Szempontok a kinevezett és a szerződéses polgári állomány továbbképzési tematikájának elkészítéséhez c. okmány alapján.
326. A helyileg szervezett továbbképzésre évenként a következő időkeret fordítható:
- a) az ügyintézői munkaköri csoportban alkalmazottak részére 36 óra,

- b) az ügyviteli munkaköri csoportban alkalmazottak részére 24 óra,
 - c) a képesített kisegítő munkaköri csoportban (nem fizikai) alkalmazottak részére 24 óra,
 - d) a központilag szervezett speciális továbbképző tanfolyamokra 5—30 nap.
327. A polgári alkalmazott fizikai dolgozók oktatási témaköreit a munkakörből adódó feladatok alapján a szervek vezetői határozzák meg a szolgálati ágaknak megfelelő részletezéssel.
328. A továbbképzés az egészségügyi munkakörben dolgozók részére a 17/1973. számú belügyminiszteri parancssal kiadott, A Belügyminisztérium Egészségügyi Szabályzatában foglaltak, az óvodai és az általános iskolai pedagógus munkakörben dolgozók részére az Oktatási Minisztérium előírásai, a polgári alkalmazott fizikai dolgozók részére pedig a 16/1974. számú belügyminiszter-helyettesi utasítás alapján történik.
329. A helyileg szervezett továbbképzés során az engedélyezett időkeret havonta arányosan elosztva, illetve összevontan (tanfolyam keretében) is felhasználható.
330. A továbbképzés differenciáltan, a szolgálati ágaknak és beosztásoknak megfelelően kerül megszervezésre. A továbbképzési csoportba sorolásról a szervek vezetői gondoskodnak. A hivatásos állománnyal azonos munkakörű polgári alkalmazottak továbbképzése közösen is végrehajtható. A továbbképzést — célszerűségi okokból — több szerv együttesen is szervezheti.
331. Az évenként ismétlődő, helyileg szervezett továbbképzés tematikájának összeállítására a szervek vezetői intézkednek, és az elkészítés után jóváhagyják.
332. A politikai továbbképzés kapcsolódik a káderképző tanfolyamok, a párt- és tömegszervezeti oktatás meglévő rendszeréhez. A szervek vezetői biztosítják, hogy a polgári alkalmazottak a párt-, illetve a tömegszervezeti oktatásban rendszeresen részt vegyenek.

333. A BM központi szervek és az országos parancsnokságok a szakirányításuk alá tartozó szerveknél az ügyintézői és az ügyviteli munkakörökben dolgozók részére ötvenéves korhatárig központi továbbképzést szervezhetnek.
334. A felsőoktatási tanintézetek esti és levelező tagozatainak tanulók tanulmányaik időtartamában és annak befejezését számított öt éven belül nem kötelezhetők a központi továbbképzésre.
335. A továbbképzés anyagának elsajátításáról a résztvevők írásban vagy szóbeli vizsgán számolnak be.
336. A továbbképzéssel összefüggő költségekre a 320., 321. pontban foglaltak értelemszerűen vonatkoznak.
337. Más állami szerveknél szervezett továbbképzésre — megállapodás alapján — polgári alkalmazottak is küldhetők, és az szakmai továbbképzésnek minősül. A szervek vezetői kezdeményezik, hogy a polgári alkalmazottak — a szerv szakemberigényének megfelelően — részt vegyenek az állami oktatási intézményeknél folyó továbbképző (jogi, híradás-, számítástechnikai, pénzügyi, különböző mérnöktovábbképző stb.) tanfolyamokon.
338. A polgári állomány továbbképzésének ellenőrzésére és értékelésére vonatkozóan a 322. pontban foglaltak az irányadók.
339. A BM I. Főcsoportfőnökség és a szakirányítása alá tartozó szervek egyes ügyviteli és képesített kisegítő munkaköröket ellátó kinevezett polgári állományú beosztottainak szakmai továbbképzése pénzügyi, anyagi és technikai szakokon a BM Továbbképző Tanfolyam-parancsnokságon a központilag szervezett nappali (bentlakásos) és levelező tagozaton történik.

Az idegen nyelvi tanárok továbbképzése

340. A belügyi tanintézetekben idegen nyelvet oktató tanárok nyelvi továbbképzése a tanszékvezetők által irányított önképzési és a külföldi tanfolyamokon való részvétel keretében történik.

341. Az önképzési rendszerben felhasználásra kerülnek az Oktatási Minisztérium által időszakonként szervezett hazai idegen nyelvi tanári konferenciák, szimpózionok, stb. tapasztalatai.
342. A nyelvoktatást is folytató tanintézetek parancsnokai biztosítják a legújabb hazai vonatkozású idegen nyelvi kutatások megismerésének lehetőségét.
343. Az idegen nyelvet oktató tanárok anyanyelvi szintű nyelvismereteinek biztosítása és szintentartása érdekében mód van: a Szovjetunió és a Magyar Népköztársaság Belügyminisztériuma közötti együttműködési egyezményben foglaltak, az Oktatási Minisztérium által biztosított továbbképzési alkalmak, az Oktatási Minisztérium Nemzetközi Kapcsolatok Főosztály által szervezett tanulmányutak és az Országos Ösztöndíj Tanács által meghatározott lehetőségek hasznosítására.
344. Külföldi továbbképzésben csak az a nyelvtanár részesülhet, aki négyéves belügyi tanári gyakorlattal rendelkezik.
345. Az illetékes tanintézetek parancsnokai minden év október 15-ig a jóváhagyott káderutánpótlási és iskoláztatási terv alapján javaslatot tesznek a BM IV/I. csoportfőnöknek a következő évi nyelvtovábbképzésre jelölt tanárokról. A továbbképzésben részt vevő tanárok személyzeti anyagait a IV/I. csoportfőnök a szükséges ellenőrzések után felülvizsgálja és kiegészíti. A kiutazásra kiválasztottak javaslatait és személyzeti anyagait minden év november 15-ig a személyügyi miniszterhelyettesnek felterjeszti.
346. A BM IV/I. csoportfőnök a továbbképzésre jóváhagyott tanárok szükséges okmányait minden év december 15-ig az Oktatási Minisztérium Nemzetközi Kapcsolatok Főosztályára, illetve az Országos Ösztöndíj Tanácsnak megküldi.
347. A kapitalista országokba nyelvi továbbképzésre kiutazó tanárokról vonatkozóan a 18/1976. számú miniszteri utasításban foglaltak az irányadók.
348. A nyelvtanárok évi továbbképzési költségeit a tanintézetek parancsnokai költségvetésükben tervezik, és a BM I/I.

Csoportfőnökség Központi Pénzügyi Osztálya gondoskodik ezen összegeknek az Oktatási Minisztérium számára történő folyamatos átutalásáról.

A tartalékos állomány továbbképzése

349. A Hvt. (2) bek. a) pontjában szabályozott tartalékos zászlós- és tiszti továbbképzés célja a tartalékos zászlósi és tiszti állomány katonai, szakmai felkészültségének magas szinten tartása, a tervezett „M” beosztás ellátásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretek megszerzése, a belügyi szervek háborús időszakban jelentkező sajátos feladatainak szükséges mérvű megismerése, elsajátítása, a tartalékos zászlósi és tiszti állomány harcértékének növelése, a hivatásos és a tartalékos állomány összekovácsoltságának biztosítása.
350. A belügyi szervek állományába a továbbképzésre történő kiválasztás, behívás és a továbbképzés végrehajtása a Magyar Népköztársaság honvédelmi miniszterének és belügyminiszterének együttes parancsában és a végrehajtási utasításban meghatározottak szerint történik.
351. A tartalékos zászlósi és tiszti állomány továbbképzése a szerveknél és a BM IV/II. csoportfőnök által kijelölt központi bázison kerül végrehajtásra.
352. A továbbképzés a:
- a) szerveknél: tiszti eligazítások, egynapos „M”-szemlék, tíz napot meg nem haladó törzsfoglalkozások, „M”-összekovácsolási gyakorlatok, 7—21 napos tartalékos-zászlósi és -tiszti továbbképzések, 4—6 hétig tartó elméleti és gyakorlati foglalkozások,
 - b) központi bázison: 4—6 hétig tartó elméleti foglalkozások keretében a BM IV/II., valamint a BM „M” és Szervezési Csoportfőnökség által kiadott tematikák alapján történik.
353. A központi bázison folyó elméleti továbbképzés befejezésével a tartalékosok a küldő BM-szerveknél gyakorlólátogatot látnak el.
354. A BM Határőrséghez biztosított tartalékos állomány összekovácsolási gyakorlatainak megszervezése a BM Határ-

őrség országos parancsnoka, illetve a határőrkerületek (a határőrezred) parancsnokainak hatáskörébe tartozik.

355. A továbbképzés időtartama a katonai igazolványba bejegyzésre kerül. A tartalékos tisztről — egy hónapot meghaladó továbbképzés esetén — minősítés készül, amely tartalmazza a tervezett beosztásra való alkalmasságot.
356. A továbbképzés befejezésével egyidejűleg a szervek vezetői az előléptetésre vonatkozó javaslataikat a BM IV/I. csoportfőnöknek küldik meg.
357. A rendőr-főkapitányságok és a kormányőrség tartalékos honvéd-, tisztes- és tiszthelyettesállományának azon tagjai, akik nem a volt BM Karhatalomnál vagy a Határőrségnél teljesítettek sorkatonai szolgálatot, első ízben tartalékosképzésben részesülnek. Továbbképzésben vesznek részt azok, akik a volt BM Karhatalomnál vagy a Határőrségnél teljesítettek sorkatonai szolgálatot, illetve a tartalékosképzésben már részesültek.
358. A tartalékos rendőrtiszthelyettes-képzést és a -továbbképzést a BM „M” és Szervezési Csoportfőnökség és a BM IV/II. Csoportfőnökség együttműködve szervezi. A képzést és a továbbképzést a kijelölt belügyi tanintézetek tiznapos tanfolyamokon hajtják végre.
359. A BM Határőrség tartalékos határőr, tisztes- és tiszthelyettesi állományának továbbképzését a BM „M” és Szervezési Csoportfőnökséggel együttműködve a BM Határőrség Országos Parancsnokság szervezi.
360. Az állami tűzoltóság tartalékos állományának továbbképzése a BM TOP parancsnokának külön rendelkezése szerint történik.

A továbbképzés intézménye és szervei

A BM Továbbképző Tanfolyam-parancsnokság feladatai a továbbképzésben

361. A BM Továbbképző Tanfolyam-parancsnokság a továbbképzésben:

- a) szervezi és működteti a Belügyminisztérium illetékes vezetői által elrendelt és a központi szervek szakirányítása alá tartozó állomány részére a főcsoportfőnökségek, a csoportfőnökségek, az önálló osztályok, a BM Határőrség Országos Parancsnokság, a BM Kormányőrség Parancsnokság és a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság által igényelt tanfolyamokat;
- b) szervezi és megtartja a hatáskörébe utalt vezetői továbbképzéseket;
- c) a központi intézkedések és a szervek igényei alapján, folyamatosan oktatja a megjelenő új jogszabályokat; szervezi és végrehajtja a központi állomány lő- és RBV gyakorlatait, továbbképzését;
- d) megszervezi az idegen nyelvi továbbképző tanfolyamokat;
- e) részt vesz a Belügyminisztérium személyi állományának továbbképzését szabályozó dokumentumok előkészítésében, kidolgozásában;
- f) működteti a létrehozott BM Országos Szakkönyvtárt. Ennek érdekében folyamatosan gyűjti a Belügyminisztérium tevékenységét érintő valamennyi jogszabályt, belügyi rendelkezést, belügyi iránymutatást, a BM központi és területi szervei által kidolgozott a továbbképzésben használható anyagokat (értékeléseket, tankönyveket, segédleteket, jegyzeteket, idegen kiadványokat);
- g) nyilvántartja és médiatárában elhelyezi a tanintézeteknél (tanszékeknél), továbbá a BM Határőrségnél készített és gyártott információhordozókat (médiákat). Ezáltal hozzájárul a tervszerű kölcsönzés megvalósításához, a felesleges párhuzamosságok megszüntetéséhez, a gyártás gazdaságosabbá tételéhez. Folyamatosan vezeti a „Katalógus”-t.

362. A BM Továbbképző Tanfolyam-parancsnokság tanfolyamain folyó oktató-nevelő munkára vonatkozóan a továbbképzést igénylő szervek vezetői a BM IV/II. csoportfőnökkel egyetértésben: megjelölik a tanfolyamok időtartamát, oktatási-nevelési célját és tananyagát; közreműködnek a tantervek részletes kidolgozásában; a tanfolyamokra — a szükségnek megfelelően — szakképzett előadókat biztosítá-

nak; ellenőrzik az oktatás színvonalát, tartalmát, szakszerűségét, a hallgatók tudásszintjét.

363. Az illetékes szervek vezetői minden év december 1-ig írásban igénylik a BM IV/II. csoportfőnöktől a következő évre szóló továbbképző tanfolyam-szükségletüket, aki a szolgálati érdekek figyelembevételével szervezi, besorolja és biztosítja azokat.

**A rendőr-főkapitányságok tanulmányi csoportjainak
(alosztályának) feladatai a képzésben és a továbbképzésben**

364. A rendőr-főkapitányságok személyzeti osztályainak szerveként működő tanulmányi csoportok (a Budapesti Rendőr-főkapitányság tanulmányi alosztálya):

- a) tervezik, szervezik, ellenőrzik és értékelik a hivatásos állomány iskolán kívüli szakmai, lő-, RBV- és karhatalmi, valamint a polgári alkalmazott állomány szakmai továbbképzését;
- b) a központilag jóváhagyott tematika alapján szervezik a periódikus — ötévenként ismétlődő — helyi vezetői továbbképzést;
- c) megszervezik a próbaidős szolgálatba kinevezettek vizsgára történő felkészítését, a közbiztonsági és közlekedési állományba ideiglenes jelleggel kinevezettek részére a központilag kiadott tematika alapján az egyhónapos tanfolyamokat;
- d) végrehajtják a kinevezett és a szerződéses polgári alkalmazotti állomány alapismereti vizsgára történő felkészítését és vizsgáztatását;
- e) részt vesznek a személyi állomány beiskolázásának előkészítésében;
- f) rendszeres kapcsolatot tartanak a belügyi tanintézetek parancsnokaival, osztályfőnökeivel, tanáraival;
- g) segítik a beiskolázott állományt a tanulásban, a belügyi tanintézetek hallgatóit folyamatosan látogatják;
- h) igénylik és alkalmazzák a rendőr-főkapitányságon rendszeresített oktatástechnikai eszközöket.

A továbbképzési okmányok vezetésének rendje

365. A továbbképzéssel kapcsolatosan a központi és a területi szerveknél a hivatásos állomány, valamint a kinevezett és a szerződéses polgári alkalmazottak évente ismétlődő, helyi szervezésű továbbképzésének tervezése a 18. sz. mellékletben szereplő minta alapján éves továbbképzési terv készül, és a továbbképzések nyilvántartására az Oktatási napló (NR—2008, illetve 905 047 5118 r. sz. BM számon) kerül alkalmazásra.
366. A csoportokról ötévenként (első alkalommal 1981. január 15-ig) Oktatási napló megnyitására kerül sor. Az Oktatási napló vezetése folyamatosan történik, megőrzése 3 évig tart.
367. A hivatásos állomány, valamint a kinevezett és a szerződéses polgári alkalmazottak éves továbbképzésének oktatási okmányai szervenként minden év december 15-ig készülnek el. Az éves tervekkel együtt — azonos űrlapon — kerülnek rögzítésre a helyi szervezésű, valamint a speciális tanfolyamok tervei is.
368. A BM Továbbképző Tanfolyam-parancsnokság, illetve a speciális továbbképzést végrehajtó szervek az általuk vezetett tanfolyamokon, továbbképzéseken való részvételről, az ott elért eredményekről — a tanfolyam, speciális továbbképzés jellegétől függően — a 15., 16. számú mellékletben szereplő értesítésminták alapján tájékoztatást adnak. A résztvevők vezetőinek címzett értesítés a tanfolyamok, továbbképzések befejezését követő 30 napon belül kerül megküldésre.
369. A személyügyi nyilvántartásban a továbbképzéssel kapcsolatos bejegyzések végrehajtása a befejezés, illetve az értesítés kézhezvételét követő 30 napon belül történik.
370. A BM Továbbképző Tanfolyam-parancsnokság az általa vezetett tanfolyamok oktatási terveit a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározottak szerint készíti el. A nyilvántartás érdekében az NC 903051—8007. r. sz. Osztálynapló-t alkalmazza, és azt pénzügyi okmányként kezeli.

VIZSGARIZON ÉRTÉK

MELLÉKLETEK

A szerv megnevezése

Iktatószám:

VIZSGABIZONYÍTVÁNY

Igazoljuk, hogy születési év:

hely: anyja neve:

..... eredménnyel

„alapismereti”, „próbaidős” vizsgát tett.*

....., 19.....

P. H.

.....
vizsgáztató bizottság elnöke.....
parancsnok.....
vizsgáztató bizottság tagja.....
vizsgáztató bizottság tagja

*A nem kívánt rész áthúzendő!

**A polgári alkalmazottak belügyi alapismereti vizsgájának
és szakmai továbbképzésének tananyaga**

I.

Ügyintéző, ügyviteli és képesített kisegítő (nem fizikai munkaköri csoportban) alkalmazottak:

- a) Szakszolgálati ismeretek: a konkrét munkakörk, helyi igények alapján a szervek vezetői határozzák meg a szakszolgálati ágaknak megfelelő részletezéssel.
- b) Általános szolgálati ismeretek: az államtitok, a szolgálati titok fogalma, tartalma. Titokvédelem. A Belügyminisztérium harcckészültségi feladataiból a polgári alkalmazottakra háruló feladatok. A polgári állomány feladatai az ellenséges tevékenység felismerésében, megelőzésében. A külföldi hozzátartozókkal és egyéb külföldi személyekkel való kapcsolattartás; külföldiek fogadása, a külföldre történő utazás szabályai. Az előjárók és a polgári alkalmazottak közötti szolgálati érintkezés szabályai. Rendfokozatok. A polgári alkalmazottakra vonatkozó fegyelmi és függőségi viszonyok.
- c) Ügyviteli ismeretek: az államigazgatás rendszere, felépítése. Általános ügyviteli alapelvek: az ügyiratok fajtái, formái. Az ügyiratok feldolgozása, a szolgálati levelezés szabályai. Eljárás ügyiratok elvesztése esetén.
- d) Munkavédelmi szabályok: a munka- és a balesetvédelem szabályozása. A munka- és balesetvédelmi rendszabályok betartása. Balesetek, rendkívüli események megelőzése, eljárás baleset esetén.
- e) RBV ismeretek: az egyéni önvédelmi eszközök fajtái, rendeltetése, használatuk szabályai.

A vizsgáztatást bizottság előtt kell végrehajtani. A vizsgáztatás módszerét a bizottságot kijelölő vezető határozza meg.

II.

A polgári alkalmazott fizikai dolgozók:

- a) Általános szolgálati ismeretek: az államtitok, a szolgálati titok fogalma, tartalma. Titokvédelem. A külföldi hozzátartozókkal és egyéb kül-

földi személyekkel való kapcsolattartás, a külföldi látogatók fogadása, a külföldre történő utazás szabályai.

Az előjárók és a polgári alkalmazottak közötti szolgálati érintkezés szabályai.

- b) A munkavédelmi szabályok: munkajogi kérdések. A munka- és a balesetvédelmi rendszabályok és azok betartása. Eljárás baleset esetén.

BIZONYTÉNY

név

hely

hely

hely

munkahely

hely

Eljárás

Szakszolgálati leírás

Általános szolgálati leírás

Ügyviteli leírás

RDV leírás

10

P. H.

vizsgálati bizottság elnöke

vizsgálati bizottság tagja

vizsgálati bizottság tagja

A szerv megnevezése

Iktatószám:

B I Z O N Y Í T V Á N Y

Igazoljuk, hogy név

születési év: hely:

anyja neve: munkakörben dolgozó

alapismereti vizsgát tett.

É r t é k e l é s e

Szakszolgálati ismeretek

Általános szolgálati ismeretek

Ügyviteli ismeretek

RBV ismeretek

....., 19.....

P. H.

.....
vizsgáztató bizottság elnöke vezető (parancsnok)

.....
vizsgáztató bizottság tagja

.....
vizsgáztató bizottság tagja

A belügyi tanintézetek által nyújtott végzettség

I.

Alapfokú politikai végzettségnek számít:

a tiszthelyettesképző,
a zászlósképző és
a tartalékos tisztképző
iskola elvégzése.

Középfokú politikai végzettségnek számít:

a Rendőrtiszti Főiskola tisztképző és főiskolai tagozatának,
a Kossuth Lajos Katonai Főiskola határőr szakának és
a BM Tűzoltótiszt-képző Iskola tisztképző tagozatának
elvégzése.

Felsőfokú politikai végzettségnek számít:

a Zrínyi Miklós Katonai Akadémia
elvégzése.

II.

Alapfokú szakmai végzettségnek számít:

a tiszthelyettesképző,
a kutyavezető-képző,
a zászlósképző és
a tartalékos tisztképző
iskola elvégzése.

Középfokú szakmai végzettségnek számít:

a Rendőrtiszti Főiskola tisztképző tagozatának és
a tűzoltótiszt-képző iskola
elvégzése.

Felsőfokú szakmai végzettségnek számít:

a Rendőrtiszti Főiskola főiskolai tagozatának,
a Kossuth Lajos Katonai Főiskolának,

a Zrínyi Miklós Katonai Akadémiának és
az egyetemet, főiskolát végzettek számára szervezett átképző tafolyamnak
az elvégzése.

III.

Felsőfokú állami iskolai végzettségnek számít:

a Rendőrtiszti Főiskola,
a Kossuth Lajos Katonai Főiskola és
a Zrínyi Miklós Katonai Akadémia
elvégzése.

A szerv megnevezése

Iktatószám:

B I Z O N Y Í T V Á N Y

Igazoljuk, hogy

(születési év: hely:

anyja neve:) a

..... tagozaton

..... szakon az tanévben tanulmányait

..... eredménnyel elvégezte. A marxizmus—leninizmus

tantárgy tanulása során

tananyagát elsajátította.

Jogosult a(z) beosztás betöltésére, és

..... rendfokozatba történő előlépésre.

....., 19.....

párt- (KISZ-) titkár

tanintézet parancsnoka

A szerv megnevezése

Kitöltés után

Iktatószám:

SZIGORÚAN TITKOS!

Személyi dossziéba lerakandó!

TANULMÁNYI ÉRTESÍTŐ

A BM iskolaparancsnokság tanúsítja,
 hogy rendfokozata: szül. éve:
 helye: anyja neve:
 szolgálati helye: a BM éves
 iskoláját elvégezte és az alábbi eredményeket érte el:

S. sz.	Tantárgyak	Osztályzat	
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			

A bejegyzett osztályzatok hitelesek.

Kelt:, 19..... év óh nap.

.....
tanulmányi főelőadó

Jellemzés:

Kelt:, 19..... év hó nap.

.....
készítette

.....
iskolaparancsnok

.....
párt- (KISZ-, szak-) szervezet
titkára (megbízottja)

A minősítést előttem
felolvasták:

.....

Iktatószám:

J E L E N T K E Z É S I L A P

**az idegen nyelvismeret igazolására rendszeresített alapfokú vizsgához
(Írógéppel vagy nyomtatott betűvel töltendő ki)**

A vizgázó tölti ki!

Milyen nyelvből jelentkezik vizsgára?

Név rendfokozat

Születési hely, év, hó, nap

Anyja neve:

Beosztása:

Szolgálati helye (cím, telefon)

Legmagasabb iskolai végzettsége

..... 19..... év hó nap.

.....
a vizgázó aláírása

A jelentkező által felsorolt adatok a valóságnak megfelelnek.
Javaslom a jelentkezés elfogadását és a vizsgáztatást.

....., 19..... év hó nap.

P. H.

.....
parancsnok aláírása

Iktatószám:

J E L E N T K E Z É S I L A P

az idegen nyelvtudás igazolására rendszeresített
KÖZÉP- ÉS FELSŐFOKÚ VISZGÁHOZ
 (Írógéppel vagy nyomtatott betűvel töltendő ki)

A vizsgázó tölti ki!

Milyen nyelvből jelentkezik vizsgára?

Milyen fokon kíván vizsgázni?

Név: rendfokozat

Születési hely, év, hó, nap:

Anyja neve:

Beosztása:

Szolgálati helye (cím, telefon)

Legmagasabb iskolai végzettsége:

Eredményes nyelvvizsgát tettem:

..... nyelvből fokon 19... év ... hó ... n.

..... nyelvből fokon 19... év ... hó ... n.

..... nyelvből fokon 19... év ... hó ... n.

....., 19..... év hó ... n.

.....
vizsgázó aláírása

Ide ragasztandó
 a 200 Ft vizsga-
 díj befizetését
 igazoló átutalási
 postautalvány
 megfelelő része

Csatolandó 1 db saját névre és lakásra megcímzett boríték.

A jelentkező által felsorolt adatok a valóságnak megfelelnek.

Javasolom a jelentkezés elfogadását és általános vagy szakmai té-
 mák alapján választott szakmai nyelvi anyaggal
 bővített vizsgáztatást.

....., 19..... év hó n.

.....
parancsnok aláírása

**A nyelvtudási vizsga követelményeinek, végrehajtásának,
értékelésének rendje**

I.

VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

A. Alapfokú nyelvvizsga

Szókinsz:

Tanintézeteknél a tantervek szerint. A szerveknél tett nyelvvizsga esetén kb. 800—1200 lexikai egység aktív ismerete. (A mindennapi élet és a szakmai terület alapvető kifejezései.)

Nyelvtan:

Az adott idegen nyelv nyelvtani minimumának alkalmazása a mindennapi beszédben és megértésben. A nyelvtan tételesen nem kerül számonkérésre.

Élőbeszéd:

Beszélgetési készség mindennapi és szakmai jellegű témákban egyszerű kifejezésekkel és egyszerűbb mondatokban.

Megértés:

Mindennapi és szakmai jellegű témakörökben egyszerűbb közlések megértése.

Fordítás:

Egyszerűbb idegen nyelvű mindennapi és szakmai jellegű mondatok fordítása, magyarrá, illetve hasonló magyar mondatok fordítása idegen nyelvre.

A vizsga általában csak szóbeli részből áll. Időtartam 15—20 perc.

Felkészülési idő: 30 perc.

Feladatok:

1. Három-öt mondat tartalmi fordítása idegen nyelvről magyarrá.
2. Három-öt mondat tartalmi fordítása magyarról idegen nyelvre. Szótár nem használható.
3. Beszélgetés mindennapi és szakmai jellegű témakörökben kérdés-felelet formájában (6—8 kérdés). Felkészülési idő nincs.

4. Szakmai jellegű szituáció megoldása. (felvilágosítás, eligazítás stb.)
Felkészülési idő nincs.

B. A belügyi általános és szakmai nyelvi anyaggal bővített nyelvvizsga

KÖZÉPFOK

Írásbeli vizsgafeladatok: (összesen: 3 óra)

1. Nyelvi készséget ellenőrző feladatok:

Ezek tartalmazznak: tesztfeladatot; nyelvtani és lexikai példamondatok fordítását magyarról idegen nyelvre; esetleg más, a nyelvi ismeret megítélésére alkalmas feladatokat.

A vizsgának ehhez a részéhez sem szótár, sem egyéb segédeszközt nem szabad használni.

2. Általános vagy szakmai szöveg fordítása idegen nyelvről magyarra.
Kb. 1000—1100 „n” terjedelmű idegen nyelvű szöveg fordítása. Nyomtatott szótár használható.

Szóbeli vizsgafeladatok:

1. Beszélgetés

A vizsgáztatók először ismerkedés céljából, majd valamilyen általános témáról kérdéseket tesznek fel, s így párbeszédet kezdeményeznek. Ezt követően a vizsgázó — egy, a vizsgáztató által megjelölt — másik témáról néhány percig önállóan beszél.

2. Beszélgetés vagy rövid önálló beszámoló valamilyen általános vagy szakmai témáról.
3. Hallott idegen nyelvű általános szöveg tartalmi ismertetése magyarul.
A vizsgázó a néhány mondatos, idegen nyelvi közlés meghallgatása után összefoglalja annak tartalmát magyarul.
4. Olvasott idegen nyelvű általános szöveg részletes ismertetése magyarul. A vizsgázó egy kb. 300—400 „n” terjedelmű általános szöveget kap. Ezt hangosan felolvassa (szükség esetén magában újból elolvashatja, az ismeretlen szavakat megkérdezheti), majd magyarul részletesen elmondja a szöveg tartalmát.
5. Olvasott idegen nyelvű általános vagy szakmai szöveg tartalmának összefoglalása magyarul. A vizsgázónak kb. 300—400 „n” terjedelmű szöveg tartalmát kell ismernie.

Osztályozásra kerül(nek):

1. a beszédértés;
2. az általános lexikai ismeretek;
3. a szakmai lexikai ismeretek;
4. a nyelvhelyesség;
5. a kiejtés, a hangsúly, az ütem, az intonáció;
6. az olvasott idegen nyelvű általános szöveg tartalmának ismertetése magyarul;
7. az olvasott idegen nyelvű szakmai szöveg tartalmának ismertetése magyarul;

FELSŐFOK

Írásbeli vizsgafeladatok: (összesen: 4 óra)

1. Nyelvi készséget ellenőrző feladat.

Tesztfeladat (20—25 részfeladat), a nyelvtani és lexikai ismeretek ellenőrzése. A vizsgának ehhez a részéhez sem szótár, sem egyéb segéd-eszközt nem szabad használni.

2. Általános szöveg fordítása magyarról idegen nyelvre.

Kb. 1100—1200 „n” terjedelmű általános magyar szöveg fordítása idegen nyelvre. Nyomtatott szótár használható.

3. Általános vagy szakmai szöveg fordítása idegen nyelvről magyarra.

A vizsgázónak kb. 1700—1800 „n” terjedelmű szöveget kell lefordítani. Nyomtatott szótár használható.

Szóbeli vizsgafeladatok:

1. Beszélgetés

A vizsgáztatók először ismerkedés céljából, majd valamilyen általános témáról kérdéseket tesznek fel, s így párbeszédet kezdeményeznek. Ezt követően a vizsgázó — egy, a vizsgáztatók által megjelölt — másik témáról néhány percg önállóan beszél.

2. Beszélgetés vagy önálló beszámoló valamely általános vagy szakmai témáról.

3. Hallott idegen nyelvű általános szöveg megértése. A vizsgázónak néhány mondatos idegen nyelvű közlés meghallgatása után idegen nyelven kell válaszolni a szöveggel kapcsolatos, kérdésekre.

4. Hallott magyar nyelvű általános vagy szakmai szöveg tartalmának ismertetése idegen nyelven. A vizsgázónak néhány mondatos magyar nyelvű közlés tartalmát kell idegen nyelven összefoglalni.
5. Olvasott idegen nyelvű általános szöveg részletes ismertetése magyarul. A vizsgázó egy kb. 500—600 „n” terjedelmű általános szöveget kap. Ezt hangosan felolvassa (szükség esetén magában újból elolvashatja, az ismeretlen szavakat megkérdezheti), majd magyarul részletesen elmondja a szöveg tartalmát.
6. Olvasott idegen nyelvű általános vagy szakmai szöveg tartalmi ismertetése magyarul. A szöveg terjedelme kb. 500—600 „n”.
7. Olvasott magyar nyelvű általános vagy szakmai szöveg tartalmi ismertetése idegen nyelven. A szöveg terjedelme kb. 500—600 „n”.

Osztályzásra kerül(nek):

1. a beszédértés;
2. az általános lexikai ismeretek;
3. a szakmai lexikai ismeretek;
4. a nyelvhelyesség;
5. a kiejtés, a hangsúly, az ütem, az intonáció;
6. az olvasott idegen nyelvű általános szöveg tartalmának ismertetése;
7. az olvasott idegen nyelvű általános vagy szakmai szöveg értése;
8. az olvasott magyar nyelvű általános vagy szakmai szöveg tartalmának ismertetése idegen nyelven;
9. a hallott magyar nyelvű általános vagy szakmai szöveg tartalmának ismertetése idegen nyelven.

A SZÓBELI FELKÉSZÜLÉSRE AJÁNLOTT TÉMÁK

1.

EGYÉN ÉS CSALÁD

Középfok

1. Bemutatkozás (adatok a személyi igazolvány szerint, önéletrajz írása).
2. Családjának bemutatása és külső, belső jellemzése.
3. Családi élet.

4. Ünnepek, családi események, ezzel kapcsolatos szokások.
5. A gyermeknevelés örömei és gondjai, illetve hátrányai (a családban és a közösségben).
6. A gyermek elhelyezésének lehetőségei (bölcsőde, óvoda, iskola).
7. A házi munkát megkönnyítő eszközök.

Felsőfok

1. A család szerepe a társadalomban. Nagy családok.
2. Az ismerkedés, a párválasztás és az ideális házasság feltételei.
3. A közösségi és a családi nevelés kölcsönhatása.
4. A fiatalok és az idősök problémái társadalmunkban.
5. A gyermekeiket egyedül nevelő anyák (apák) helyzete, nehézségeik gyermekeik nevelésében.
6. A házi munka és a felelősség megosztása a családtagok között.

2.

LAKÓHELY, OTTHON

Középfok

1. Lakóhelye, a városrész, amelyben lakik, a kommunális ellátottság jellemzése.
2. Otthona (a lakás nagysága, beosztása, berendezése, felszereltsége, fűtés, világítás).
3. Lakásproblémák: főbérlet — albérlet. A lakáshirdetések szerepe.
4. A lakásszerzési lehetőségek (állami, szövetkezeti, öröklakás).
5. Lakberendezés (bútorok vásárlása, elhelyezése, a lakás otthonosabbá tétele).

Felsőfok

1. A modern várostervezés (meghatározó tényezők).
2. Az új lakótelepek előnyei, hátrányai. A közlekedés és a bevásárlás. Az új és a régi lakások fenntartási költségei közötti különbség.
3. A korszerű lakással szemben támasztott egészségügyi, építészeti és esztétikai követelmények.

4. Környezetvédelem (környezeti) ártalmak; zajártalom a nagyvárosokban; a levegő szennyezettsége.

3.

MUNKA, PÁLYAVÁLASZTÁS

Középfok

1. A pályaválasztást befolyásoló tényezők: iskola, szülői ház, divatirányzatok, bérezés. Képességek, lehetőségek, szükségletek.
2. Az iskolarendszer hazánkban. Oktatás és nevelés az általános, a közép- és főiskolákon, illetve az egyetemeken, ösztöndíjrendszer.
3. Elhelyezkedési lehetőségek, keresett pályák.
4. A továbbképzés módjai és lehetőségei.

Felsőfok

1. Munkalehetőségek itthon és külföldön. A munkához való jog biztosítása, munkanélküliség.
2. A szellemi és a fizikai munka.
3. Bérek, kereseti viszonyok (külön munka, túlóra), életszínvonal.
4. A munkahelyi légkör, a kollektíva kialakulásának feltételei. Munkafegyelem, üzemi demokrácia.
5. Munkaerő-problémák. Munkaerő-vándorlás.
6. A dolgozók érdekvédelme. Balesetvédelem.
7. A nők egyenjogúsága a munkahelyen és a közéletben.

4.

ÉTKEZÉS

Középfok

1. Otthoni étkezés (reggeli, ebéd, vacsora). A legfontosabb élelmiszerek, főtt ételek, hidegételek.
2. A nyelvtérület étkezési szokásai.

3. Étkezés a munkahelyen. Étél-italautomaták.
4. Vendéglátóipari létesítmények (étterem, eszpresszó, cukrászda stb.).
5. A vendégvárás előkészületei. (Étkezés ünnepeken, szilveszteri, farsangi, karácsonyi menük stb.).

Felsőfok

1. Az egészséges táplálkozás. A legfontosabb nyersanyagok ismertetése.
2. Étkezési szokásaink. A magyar konyha jellemzői.
3. Étkezési szokások a nyelvorszámban, konyhájának jellemzői.

5.

SZOLGÁLTATÁSOK ÉS KERESKEDELEM

Középfok

1. Üzlettypusok (hagyományos bolt, önkiszolgáló üzlet, áruházak, supermarket).
2. Valamely üzlettypusban való vásárlás ismertetése.
3. Napi vagy hétfői bevásárlások.
4. Tartós fogyasztási cikkek, bútörök vásárlása. Részletvásárlás.
5. Ruházat vásárlása szaküzletben vagy áruházban.

Felsőfok

1. Áruellátás, kiszolgálási és minőségi problémák
2. Különféle biztosítási lehetőségek.
3. Az egészséges öltözködés és a divat.
4. A lakosság részére végzett legfontosabb bankműveletek.

6.

EGÉSZSÉGÜGY, SPORT, IDŐJÁRÁS

Középfok

1. Orvosi ellátás. Körzeti orvosi rendszer, szakrendelők, kórházak, szanatóriumok. Orvosok és betegek.

2. A leggyakrabban előforduló betegségek, tüneteik.
3. A körzeti orvosi rendelőben tett vizit rövid ismertetése.
4. Kedvelt sportágak hazánkban és külföldön.
5. Tömegsport, versenysport, nemzetközi sportrendezvények.
6. Az időjárás.

Felsőfok

1. Társadalombiztosításunk (egészségügyi szolgáltatások, táppénz, üdül-tetés, nyugdíj stb.) ismertetése, összehasonlítása a külföldi országoké-val.
2. A dohányzás, az alkoholizmus és a mértéktelen gyógyszerfogyasztás okozta ártalmak.
3. A sportolás célja, jelentősége.
4. Valamely sportág rövid ismertetése.
5. Az egészséges életmód kialakítása.

7.

KÖZLEKEDÉS

Középfok

1. A tömegközlekedési eszközök, jegyváltás.
2. Közlekedési nehézségek, csúcsforgalom.
3. Egy utazás ismertetése.
4. Útbaigazítás.

Felsőfok

1. A járművezetők és a gyalogosok kötelességei a közlekedésben, viszonyuk egymáshoz.
2. A közlekedés biztonsága. Közlekedési kihágások.
3. Elképzelések a közlekedés fejlesztésére.
4. A személygépkocsi szerepe az ember életében. Az autózvezetés.

SZÓRAKOZÁS, MŰVELŐDÉS

Közép- és felsőfok

1. A szabad idő felhasználása a művelődésre és a szórakozásra (mozi, színház, TV, rádió, olvasás, zenehallgatás).
2. A televízió szerepe és főbb műsorainak jellemzői. Közkezdelt műsorok.
3. Valamely könyv, televízió, rádióprogram rövid ismertetése.
4. Egy este a színházban, vagy a hangversenyen.
5. Újságok, folyóiratok, könyvtárak, kölcsönzés.
6. Társaság, barátok. Klubok.
7. Kedvelt időtöltés.

Felsőfok

1. A könyv, színház, hangverseny és mozi szerepe a rádió és a televízió korában.
2. Valamely színházi vagy hangversenyélmény részletesebb ismertetése (tartalom, rendezés, díszlet, szereposztás, műfaj stb.).
3. Műkedvelő tevékenység. Kedvelt író, festő, szobrász.
4. Közművelődési lehetőségek.
5. Kulturális élet a városban és vidéken (lakhelyén).

UTAZÁS

Közép- és felsőfok

1. A közlekedési eszközök (vasút, hajó, repülőgép, távolsági autóbusz használata, jegyváltás, menetrend, indulás, átszállás, érkezés stb.) előnyei, hátrányai.
2. A külföldi utazás hivatalos előkészületeinek ismertetése (úti okmányok, vízum, valuta, útlevel megszerzése).
3. Útlevelkérés, készülődés, (szükséges bevásárlás, csomagolás).
4. Szálláslehetőségek, szállásbiztosítás (szálloda, fizetővendég-szolgálat).

5. Egy utazás részletesebb ismertetése (hivatalos, szervezett vagy egyéni turistaút, látogatás).
6. Vám- és útlelvizsgálat.

Felsőfok

1. A turizmus és a nemzetközi kapcsolatok alakulása.
2. A nyelvország közismert földrajzi, történelmi nevezetességei.
3. A nyelvország kulturális életének legfőbb jellemzői.
4. A nyelvország gazdasági és társadalmi berendezkedésének legfőbb jellemzői.

10.

HAZÁNK, MAGYARORSZÁG (országismeret)

Közép- és felsőfok

1. Földrajzi adatok (éghajlat, fekvés, terület, lakosság).
2. A magyar ipar (állami vállalatok, szövetkezetek, kisipar).
Főbb ipari termékeink.
3. Mezőgazdaságunk. A főbb mezőgazdasági termékek.
4. Üdülő- és kirándulóhelyeink. Fejlesztési elképzelések.
5. Oktatási rendszerünk. Iskolatípusaink.
6. Fontosabb történelmi nevezetességek Budapesten és környékén (lakóhelyén).
7. Városnéző séta a fővárosban vagy más nevezetesebb városban.

Felsőfok

1. Magyarország társadalmi berendezkedése. Az államigazgatási szervek és feladataik. Főbb intézményeink és tömegszervezeteink.
2. Az MSZMP és legfelsőbb szervei. Pártunk kapcsolata más országok kommunista pártjával.
3. Nemzetközi kapcsolataink (politikai, gazdasági, tudományos, kulturális stb. téren).
4. Kulturpolitikánk jellemzői.
5. Hazánk művészete.

SZAKMAI TÉMAK

Allambiztonsági, bűnügyi, határőrizeti, közbiztonsági, közlekedésrendészeti, igazgatásrendészeti, műszaki stb. a szervek által megadott szakmai anyagok alapján.

II.

A VÉGREHAJTÁS ÉS ÉRTÉKELÉS RENDJE

1. A nyelvtudási vizsga írásbeli és szóbeli részében elért eredményeket a vizsgabizottság 5 fokozatú osztályzattal értékeli, majd ennekösszesítése alapján állapítja meg a vizsgázó elért eredményét és azt, hogy milyen fokú nyelvvizsgáról kap bizonyítványt, az alábbi szabályok szerint:
 - a) Középfokú nyelvtudásról kap bizonyítványt az a vizsgázó, akinek elégtelen osztályzata nincs, az írásbeli és szóbeli részeredmények átlaga legalább közepes (3,0).
 - b) A felsőfokú vizsgára jelentkező középfokú nyelvtudásról kap bizonyítványt, ha elégtelen osztályzata nincs, és a középfokú vizsgafeladatok részeredményeinek átlaga közepes (3,0) és jó (4,0) között van. Az átlag kiszámításánál a bizottság a felsőfokú írásbeli vizsga három osztályzatát és a középfokú szóbeli vizsgán is szereplő feladatok osztályzatait veszi figyelembe. A kizárólag felsőfokú vizsgatárgyakból elért eredményeket ebben az esetben figyelmen kívül kell hagyni.
 - c) Felsőfokú nyelvtudásról akkor adható ki bizonyítvány, ha a vizsgázónak elégtelen osztályzata nincs, és a felsőfokú vizsga írásbeli, valamint szóbeli feladataiból elért részeredmények átlaga legalább jó (4,0).
2. A közép- és felsőfok közötti különbséget az idegen nyelv rendszerét alkotó nyelvi szerkezetek tudásának szilárdsága, a lexikai ismeretek gazdagsága és a beszéd üteme alapján értékeli a vizsgabizottság. Ebből következően a közép- és felsőfokon az azonos elnevezéssel szereplő vizsgatárgyak esetében a felsőfokon az elmélyültebb, részletesebb, nyelvileg gazdagabb témakifejtés a követelmény.
3. A vizsgázó az eredményes vizsgáról bizonyítványt kap (10. sz. melléklet). A kiállításához a szóbeli vizsgán 10 Ft-os illetékbélyeget kell a bizottság részére átadni.

4. Az írásbeli és a szóbeli vizsga részeredményeinek jegyzőkönyvi össze-
sítése (11. sz. melléklet) a vizsga után történik. Az eredmény megállá-
pítása után a bizonyítványokat a vizsgaidőszakot követő hónapban kell
a vizsgázónak kiadni.
5. Az alapfokú nyelvvizsgáról a 12. sz. melléklet szerinti jegyzőkönyvet
kell kitölteni, és abban a vizsgázó eredményét jelesnek, megfelelőnek
vagy nem megfelelőnek kell értékelni.
6. Nyelvpótlék a nyelvismereti vizsgáról felvett jegyzőkönyv, illetve a
nyelvtudásról kiállított bizonyítvány alapján folyósítható.

A VEGYENHATÁS ÉS ÉRTÉKELÉS MÓDJA

Iktatószám:

B I Z O N Y Í T V Á N Y

A tanúsítja, hogy
..... aki évben városban
(községben) született, a Tanulmányi Munka Szabályzatának 216. pontja alap-
ján az idegennyelvtudás igazolására rendszeresített vizsgán, a kijelölt bi-
zottság előtt, a mai napon általános nyelvi (szakmai nyelvi anyaggal bő-
vített) vizsgát tett:
nyelvből: fokon
eredményrel.

Budapest, 19..... év hó n.

.....
vizsgabizottság tagja.....
vizsgabizottság tagja.....
vizsgabizottság elnöke
Illetékbélyeg

P. H.

Iktatószám:

J E G Y Z Ö K Ö N Y V

az írásbeli vizsgáról

	Nyelv: Név: Születési hely, év, hó, nap: Szolgálati helye:		
Fsz.	A vizsga tárgya	Minősítése	
		betűvel	számmal
1	Nyelvi készséget ellenőrző feladat		
2	Általános vagy szakmai szöveg fordítása idegen nyelvről magyarra. 1000—1100 „n”		
3	Általános szöveg fordítása magyarról idegen nyelvre		
4	Általános vagy szakmai szöveg fordítása idegen nyelvről magyarra. 1700—1800 „n”		

Az írásbeli vizsga átlaga:

1—2 fsz. alatti tárgyak értelemszerűen középfok
 1, 3—4 fsz. alatti tárgyak értelemszerűen felsőfok
 Vizsgával kapcsolatos megjegyzések:

Budapest, 19..... év hó -n.

..... vizsgabizottság tagja	 vizsgabizottság elnöke	 vizsgabizottság tagja
-----------------------------------	------------------------------------	-----------------------------------

A vizsgán nem jelent meg.

Budapest, 19... év hó -n.
vizsgabizottság
elnöke

J E G Y Z Ö K Ö N Y V

a szóbeli vizsgáról

Nyelv:

Név:

Születési hely, év, hó, nap:

Szolgálati helye:

Fsz.	A vizsga tárgya	Minősítése	
		betűvel	számmal
1	Beszédértés		
2	Általános lexikai ismeretek. Beszéd-készség.		
3	Szakmai lexikai ismeretek. Beszéd-készség.		
4	Nyelvhelyesség		
5	Kiejtés, hangsúly, ütem, intonáció		
6	Olvasott idegen nyelvű általános szöveg tartalmának ismertetése magyarul		
7	Olvasott idegen nyelvű szakmai szöveg tartalmának ismertetése magyarul		
8	Olvasott magyar nyelvű általános, vagy szakmai szöveg tartalmának ismertetése idegen nyelven		
9	Hallott magyar nyelvű általános vagy szakmai szöveg tartalmának ismertetése idegen nyelven		

A szóbeli vizsga átlaga:

1—2, 4—6 fsz. alatti tárgyak általános középfok

1—7 fsz. alatti tárgyak szakmai anyaggal bővített középfok

1—2, 4—6, 8—9 fsz. alatti tárgyak értelemszerűen, általános felsőfok

1—9 fsz. alatti tárgyak szakmai anyaggal bővített felsőfok

Vizsgálattal kapcsolatos megjegyzések:

Budapest, 19..... év hó -n.

.....		
vizsgabizottság tagja	vizsgabizottság elnöke	vizsgabizottság tagja

ÖSSZESÍTÉS

Szóbeli vizsga átlaga:

Írásbeli vizsga átlaga:

A vizsga összesített átlaga:

A vizsgabizottság megállapítja, hogy a vizsgázó
 fokú nyelvtudási vizsgakövetelményeket teljesítette*
 nem teljesítette*

A vizsgabizottság a bizonyítványt a mai napon kiadta*
 nem adja ki*

Budapest, 19 év hó -n.

.....
 vizsgabizottság tagja

.....
 vizsgabizottság tagja

.....
 vizsgabizottság elnöke

A bizonyítvány száma/19.....

*a nem kívánt szöveg kihúzandó.

Iktatószám:

J E G Y Z Ö K Ö N Y V**az alapfokú nyelvismereti vizsga letételéről**

Nyelv:

Név:

Születési hely, év, hó, nap:

Szolgálati hely:

Tanúsítjuk, hogy, aki évben
..... városban (községben) született, a mai napon
..... nyelvből jeles, megfelelő, nem megfelelő* ered-
ményel alapfokú nyelvismereti vizsgát tett.

....., 19..... év hó nap.

.....
vizsgabizottság tagja.....
vizsgabizottság elnöke

*A nem kívánt rész kihúzendó.

A KÜLFÖLDÖN TANULÓ MAGYAR BELÜGYI HALLGATÓKKAL KAPCSOLATOS RENDELKEZÉSEK

A járandóságok

1. A külföldi tanulmányokat folytató hivatásos állományúak hazai járandóságai: a hazai illetmény, a külföldi pótlék és az egyéb járandóságok.
2. A hazai illetmény részei: a rendfokozati illetmény a tényleges rendfokozat után, a beosztási illetmény az utolsó besorolás szerint, a szolgálati időpótlék, a nyelvpótlék, ha a tisztet a tanintézetben történő tolmácsolási feladattal a IV/II. csoportfőnök megbízta.
A hazai illetmény a tanulmányok teljes időtartamára jár.
Az illetményből történő levonásokra a hatályos pénzügyi szabályok vonatkoznak.
3. Külföldi pótlék az első kiutazás napjától a végleges hazautazás napjáig terjedő időtartamra szóló, az eltartottak számától függő járandóság, amelyre a jogosultságot csak az általános tanulmányi rendtől eltérő, 30 napot meghaladó hazai tartózkodás függeszti fel. Havi összege: négy vagy több családtag esetén 3000,— Ft, három családtag esetén 2400,— Ft, két családtag esetén 1800,— Ft, egy családtag esetén 1200,— Ft, eltartott családtag hiányában 600,— Ft. A külföldi pótlékból — a külföldi járandóság kivételével — levonásnak nincs helye.
4. Az egyéb járandóságok (családi pótlék, jubileumi jutalom, lakbérhozzájárulás, munkabérkiegészítés, teljesítményi juttatás stb.) biztosítása a vonatkozó szabályok szerint történik.
5. A nem hivatásos állományúak hazai járandóságainak biztosítása a hatályos jogszabályokban, belügyi rendelkezésekben, jogi iránymutatásokban meghatározottak szerint történik — azzal, hogy tanulmányi pótlék csak a 3,5-et meghaladó tanulmányi átlageredmény esetén jár. A hazai járandóságok a nem hivatásos állományúak külföldi járandósága szünetelésének időtartamára folyósíthatók.
6. A külföldi tanintézetben tanuló belügyi hivatásos állományúak külföldi járandósága a tényleges rendfokozatuk alapján — a tanév végi szabadság és az általános tanulmányi rendtől eltérő, 30 napot meghaladó itthon tartózkodás kivételével — a tanulmányok teljes idejére járó az alábbi rendfokozati illetmény:

	Rubel (havi)
Altábornagy	300
Vezérőrnagy	270
Ezredes	240
Alezredes	220
Őrnagy	200
Százados	180
Főhadnagy	170
Hadnagy	165
Alhadnagy	160
Törzsszászlós	155
Zászlós	150
Főtörzsőrmester	145
Törzsőrmester	140
Őrmester	135
Szakaszvezető	125
Tizedes	120

7. A hivatásos állományúak részére külföldön valutában folyósított rendfokozati illetmény forintértéke a hazai illetmény és a külföldi pótlék együttes összegéből levonásra kerül.
8. A hivatásos állományúak, ha a tanintézetben természetbeni élelmezést kapnak, rendfokozati illetményükből havi 60 rubel levonásra kerül.
9. A nem hivatásos állományúak a kiutazástól a hazatérésig — a tanév végi szünet kivételével — az alábbi külföldi járandóságokra jogosultak:

	Rubel (havi)
a) Alapilletmény a tanulmányi évektől függetlenül	
— rendfokozat nélküli hallgatónak	30
— zászlós rendfokozatú hallgatónak	45
— törzsszászlós rendfokozatú hallgatónak	50

b) Alegységparancsnoki pótlék	
— csoportparancsnoknak	7,5
— csoportparancsnok-helyettesnek	5
— rajparancsnoknak	3,5

c) Természetbeni élelmezés

d) Élelmezési költségmegtérítés

(havi 65 rubel) amennyiben a külföldi tanintézet a napi háromszori étkezést nem biztosítja.

10. A hallgatók külföldi tanulmányaik időtartamában — kivéve a fogadó állam illetékes szerveivel történt eltérő megállapodást — térítés nélküli elhelyezésre (szállásra) jogosultak, amelyet a külföldi tanintézet biztosít. Amennyiben az érdekelt országok közötti megállapodás alapján, a hivatásos állományú részére önálló lakást biztosítanak, részére havonta utólag 8 rubel szállásköltség térítése jár.
11. A ruházati ellátás — beleértve a ruházati illetményeket is — az érvényben levő rendelkezések vonatkoznak. A külföldi tanintézetekben a továbbképzés időtartamában egyenruha-viselésére kötelezett „P” ruhanormába soroltak a pénzügyi-anyagi-műszaki miniszterhelyettes által meghatározott egyenruhával rendelkeznek.
12. Az a hivatásos állományú, aki legalább egy kiképzési évet külföldi tanintézetben tölt, az első kiutazása előtt egy hónappal jogosult a következő év január 1-én esedékes ruházati illetményre.
13. A tanulmányi időben sorra kerülő illetményrendezésben — átlagos mértékben — a külföldön tanuló hivatásos állományúak is részesülnek.
14. A külföldi tanintézetben államvizsgázó hivatásos állományúak a diplomamunkájuk elkészítésével kapcsolatos költségeihez a pénzügyi-anyagi-műszaki miniszterhelyettes — külföldi valutában — diploma-készítési költséghezjárulást engedélyezhet.
15. Ha a hallgató szabadságra vagy egyéb okból hazatér, 24 órán belül jelentkezik a vezénylő szerv vezetőjénél. Az illetékes pénzügyi szervnek írásban bejelenti, hogy mely időponttól meddig tartózkodik itthon.
16. Az itt szabályozottak vonatkoznak az SZKP és a Komszomol Főiskolára, valamint az egy évnél rövidebb időtartamú továbbképzésre vezényeltre is.

17. A Szovjetunió kívüli szocialista országokban tanulók esetében az e mellékletben meghatározott rubelösszegek hivatalos árfolyamon történő átszámítása alapján kerül sor a külföldi járandóságok megállapítására — az adott ország valutájának megfelelően.
18. A hazai két-, illetve tízhónapos előkészítő tanfolyamon részt vevő hivatásos állományúak járandóságának folyósítása a 26/1973. számú miniszteri utasítás szerint történik.
19. A hivatásos állományúak a hazai járandóságokat a vezénylést megelőző szolgálati helyük szerint illetékes pénzügyi szervtől — a megállapításhoz szükséges adatok közlése mellett — minden évben szeptember hó 30-ig igényelhetik. Az igénylés tartalmazza azt is, hogy a hivatásos állományú kinek a részére (név, pontos lakcím) kívánja kifizettetni a hazai járandóságait, amelyet az illetékes pénzügyi szerv a megadott címre rendszeresen, postán megküld. A hivatásos állományú kérheti azt is, hogy járandóságait a számfejtőhely az Országos Takarékpénztár helyi fiókjának az általa kiváltott fenntartásos takarékbetétkönyvbe fizesse be.
20. Az eltartásra szorulóak jövedelmének igazolása csak hivatalos (tanácsi, munkáltatói, nyugdíjintézeti stb.) igazolással történhet.
21. A hivatásos állományúak kötelesek minden olyan nem szolgálati eredetű változást az illetékes pénzügyi szervnek bejelenteni, amely a hazai járandóságok összegének a növekedését, vagy csökkenését (pl. gyermek születése, haláleset stb.) vonja maga után. A megállapított összeg módosítására a változást követő hó elsejével, ha a változás a hó 1. napjára esik, azzal a nappal kezdve kerül sor.
22. A nem hivatásos állományúak hazai járandóságai arra az időpontra vonatkoznak, amelyre külföldön járandóságot nem kapnak (tanév végi szünet, a végleges hazatéréstől az avatásig, elbocsátásig terjedő idő.) Az itthon tartózkodás időpontja a határátlépés (ki- és belépés) időpontja. A határátlépés teljes napja itthon töltött időnek számít.
23. A külföldi járandóságokat a szabályzatban meghatározott mértékben a külföldi tanintézet folyósítja.
24. Az SZKP, valamint a Komszomol Főiskolán tanuló hallgatók a főiskolán folyósított 180, illetve 100 rubel ösztöndíjban részesülnek. Amennyiben az ösztöndíj összege kevesebb a tényleges rendfokozat szerinti rendfokozati illetményénél, a különbözetet részükre a BM biztosítja.
25. A rendfokozati illetmény folyósítása a kiutazás napjától a hazautazás napjáig történik. Előléptetés esetén a magasabb rendfokozati illetmény

az előléptetés hónapjának első napjától jár. A nem hivatásos állományú előléptetése esetén a magasabb alapilletmény az előléptetés napjától jár.

26. Ha a szabadság idejét (évközi, év végi) a hallgató külön engedéllyel a külföldi tanintézetben is tölti, részére a tanintézet a járandóságot folyósítja.
27. Az első kiutazáskor a külföldi járandóságok folyósításáig jelentkező legszükségesebb kiadások fedezésére 30 rubel, illetve ennek megfelelő értékű más valuta igényelhető. Ennek forint ellenértéke a hivatásos állományúaknál a hazai járandóságból két havi egyenlő részletben kerül levonásra.
28. A nem hivatásos állományúak a 30 rubel (más valuta) forintértékét abban az esetben térítik vissza, ha tanulmányaikat — az egészségügyi ok kivételével — a külföldi tanintézetben nem fejezik be.
29. A hallgatók, valamint itthon maradt családtagjaik mindazokat a juttatásokat élvezik, amelyek állományviszonyuknak megfelelően a Belügyminisztérium beosztottait, illetve családtagjait megilletik (pl. szülési, temetési segély, orvosi gyógykezelés stb.).
30. A külföldi tanintézetekben tanulóknak a meghatározott járandóságokra való jogosultságon alapuló különbözeti követelését a tanulmányok ideje alatt valutában kell elszámolni. A különbözeti követelés jogosságáról a BM IV/II. csoportfőnök és az illetékes pénzügyi szerv együttesen dönt, majd a BM IV/II. Csoportfőnökség által szolgáltatott adatok alapján a BM I/I. Csoportfőnökség gondoskodik a jogszerűnek ítélt követelés kielégítéséről.
31. A BM IV/II. csoportfőnök a kiutazó hallgatókat — a küldő szervekkel közösen — ellátja a magyar — idegen nyelvű és az idegen nyelvű — magyar szótárakkal, az iskolán oktatott tantárgyaknak megfelelő magyar nyelvű szakkönyvekkel, tankönyvekkel és jegyzetekkel, a fogadó tanintézet által megküldött jegyzetek, tankönyvek magyar nyelvű fordításával, folyamatosan a szaklapokkal, folyóiratokkal, szépirodalmi könyvekkel, az aktuális szemléltető propaganda- és dokumentációs anyagokkal; intézi a hallgatók szolgálati, fegyelmi, utazási ügyeit.
32. A nőtlen (hajadon, elvált, özvegy) hallgató tanulmányi ideje alatt házasságot — a hatályos rendelkezések betartásával — csak a személyügyi miniszterhelyettes előzetes engedélyével köthet.
33. A pénzügyi-anyagi-műszaki miniszterhelyettes a hallgatói kollektívák részére a tanintézetenkénti közös rendezvények kiadásának fedezésére évenként meghatározott összegű költségkeretet biztosít.

A hallgatók utazása

34. A BM IV/II. csoportfőnök meghatározza, hogy az utazáshoz a hallgató milyen közlekedési eszközt vehet igénybe. A vonattal történő utazás esetén a külföldön utazással töltött minden napra a külföldi hivatalos kiküldetésre vonatkozó szabályok szerinti valutanapidíj biztosítható.
35. A vonattal való utazás esetén a költségtérítés az utazásra jogosító kedvezmények figyelembevételével történik.
36. Az utazást a BM IV/II. Csoportfőnökség szervezi.
37. Az utazási költségtérítés szempontjából a Budapest és az iskola székhelye közötti, lehető legrövidebb útvonal az irányadó — mind a légi, mind a vasúti közlekedés vonatkozásában.
38. Budapest és a hallgató lakhelye közötti oda-vissza utazás költségeit az illetékes pénzügyi szerv biztosítja.
39. Utazási költségként a Belügyminisztérium terhére elszámolható:
 - a) A hallgató első kiutazása és a tanulmányok befejezésekor a végleges hazautazás költsége, továbbá a tanévközi szünet esetén a szabadságra történő haza- és visszautazás költsége egy, illetve, ha a továbbképzés időtartama egy évnél hosszabb, két alkalommal évenként.
 - b) A szolgálati okból történő hazarendelés esetén a haza- és visszautazás költsége.
 - c) A hallgató közvetlen hozzátartozójával (közös háztartásban élő családtag, továbbá a szülő, gyermek — akkor is, ha nem él közös háztartásban) összefüggő jelentős családi ok (születés, haláleset) bekövetkezése esetén a haza- és visszautazás költsége.
 - d) A különösen indokolt — az azt végrehajtó egészségügyi intézmény vezetője által igazolt — a hazai gyógykezeltetés céljából jelentkező haza- és visszautazási költség.
40. Az első ki- és a végleges hazautazás alkalmával a Belügyminisztérium terhére repülőgépen történő utazás esetén — a díjmentesen szállítható súlyhatáron felül — személyenként 20 kg poggyászköltség számítható fel.
41. Egy évnél rövidebb, de legalább öt hónapot elérő időtartamú tanfolyam esetén egy alkalommal lehet a hazatérést engedélyezni. Öt hónapnál rövidebb tanfolyam közben hazatérés csak rendkívüli ok esetén engedélyezhető.

42. A tanulmányi időben a hivatásos állományú házastársa saját költségén kiutazhat az illetékes iskolaparancsnok által engedélyezett időtartamra.
43. A hallgatót a ruházati normájának megfelelő ellátás a tanulmányi idő alatt változatlanul megilleti. A „P” ruhanormába besoroltak a kiutazást megelőzően — átminősítésük nélkül — a „V” ruhanormának megfelelő egyenruházati felszerelést kapnak, végleges hazatérésük után a lábbelik és az alsónemük kivételével mindezeket visszaadják.
44. A külföldön tanulók valutában meghatározott járandóságával kapcsolatban jelentkező átszámításánál az MNB-által megállapított — nem kereskedelmi — árfolyam az irányadó.
45. Amennyiben a hallgató a külföldi valutában járó illetményét valamilyen okból nem kapta meg — annak forintértékére jogosult. Esetleges valuta-túlfizetés esetén — amennyiben az már valutában nem rendezhető — annak forintértékét téríti vissza.

A csoportparancsnokok felelőssége, jogai és kötelességei

46. A külföldi tanintézetekben történő képzés (továbbképzés) idején a belügyi hallgatók szolgálati, fegyelmi, valamint az utazásokkal kapcsolatos ügyeinek intézéséért tanfolyamonként (évfolyamonként) a vezénylési parancsban megbízott csoportparancsnok a felelős. Azonos tanintézetben — több évfolyamon történő képzés esetén — az ügyek intézésének összefogásáért a legmagasabb évfolyam csoportparancsnoka (a továbbiakban: rangidős csoportparancsnok) — külön megbízással is — felelős.
47. A rangidős csoportparancsnok az azonos tanintézetben tanuló valamennyi belügyi hallgatónak, a csoportparancsnok pedig a tanfolyam (évfolyam) hallgatóinak szolgálati előljárója.
48. A csoportparancsnok felelős a párt politikájának a tanfolyam (évfolyam) hallgatóinak körében történő érvényre juttatásáért; az adott állam jogszabályainak, a szocialista együttélés szabályainak megtartásáért és megtartatásáért; a párt- és KISZ-szervezetek munkájának segítéseért; az utazások során és külföldön a csoport fegyelmezett magatartásáért; a tanintézet rendtartásában előírtak megtartásáért és megtartatásáért; a tanintézetben tanuló, más nemzethez tartozó csoportokkal a proletár internacionalizmus szellemében való jó viszony kialakításáért; a tanfolyam (évfolyam) részére biztosított pénzügyi,

anyagi, technikai eszközök szabályos — előírás szerinti — felhasználásáért; az előjáróktól kapott feladatok maradéktalan végrehajtásáért és végrehajtatásáért.

49. Az első kiutazást megelőzően — a nyelvelőkészítő tanfolyam időtartamában, amennyiben az belföldön történik — rendszeresen tájékoztatja a BM Továbbképző Tanfolyam-parancsnokság (a továbbiakban: parancsnokság) vezetőjét vagy megbízottját a csoport előrehaladásának mértékéről, esetleges problémáiról.
50. A kiutazáshoz szükséges okmányokat, fényképeket összegyűjti a hallgatóktól, és azt átadja a parancsnokságnak.
51. Nyugta ellennében átveszi a csoport részére biztosított pénzüsszeget, és azzal a meghatározott időpontban — a bizonylatok egyidejű csatolása mellett — elszámol.
52. A kiutazás előtt legalább egy hónappal — a nyelvelőkészítő tanfolyam időszakában — eligazítást tart a csoport részére a kiszállításra kerülő anyagokkal, eszközökkel kapcsolatos feladatokról, és az esetleges problémákat jelenti a parancsnokságnak.
53. A kiérkezés után — az iskola rendtartásának figyelembevételével — bevonja a csoport tagjainak okmányait.
Gondoskodik azok biztonságos megőrzéséről, a csoport részére biztosított valuta megfelelő felhasználásáról, illetve letétbe helyezéséről.
54. Jelentkezik a Magyar Népköztársaságnak az adott állam fővárosában működő diplomáciai képviseleténél, annak MSZMP szervezeténél. Tájékoztatja azokat a csoport párt- és KISZ-szervezeti életéről és esetleges problémáiról. Indokolt esetben — szükség szerint — kéri a segítségüket.
55. Nyilvántartás alapján átveszi az előző csoport által kint hagyott tanönyveket és egyéb anyagi, technikai eszközöket.
56. Figyelemmel kíséri a tanulási és szabad idő célszerű felhasználást, a higiéniai követelmények megtartását, szükség esetén intézkedik, vagy javaslatot tesz a meglevő hiányosságok megszüntetésére.
57. Hazánk felszabadulásának évfordulója (április 4.), a fegyveres erők napja (szeptember 29.), valamint a tanévzáró alkalmából — a párt- és KISZ-szervezet bevonásával — közösen megszervezi az ünnepséget, ügyelve arra, hogy az méltóképpen reprezentálja a Magyar Népköztársaságot, és igazodjék a tanintézetben meghonosodott szokásokhoz. Az emléktárgyakat a tanintézeti oktatás befejezésekor tartandó ünnepségek alkalmával kell átadni.

58. Jelentést készít a hallgatók munkájáról, magatartásáról az e melléklet útmutatójában foglaltak alapján.
59. A képzés (továbbképzés) befejezésekor történő hazautazás alkalmával magával hozza az osztályozási kimutatást és az egyéb okmányokat, s ezeket átadja a parancsnokságnak.
60. A külföldi tanintézetben tanuló belügyi hallgatók csoportparancsnokait az alábbi dicsérő, illetve fegyelmi jogkör illeti meg:
- a) A Magyar Népköztársaság Fegyveres Erőinek Szolgálati Szabályzata hatálya alá tartozók esetében a szakaszparancsnok beosztásra meghatározottak szerint — a laktanyafogság kiszabását kivéve.
 - b) A Belügyminisztérium hivatásos állományának Fegyelmi Szabályzata hatálya alá tartozók esetében a csoportvezetőt megillető jogkör szerint.
61. A csoport parancsnokai — a tanfolyam időtartamában — a BM IV/II. csoportfőnök közvetlen fegyelmi hatáskörébe tartoznak.
62. A Belügyminisztérium állományába nem tartozókkal szemben szükséges fegyelmi intézkedések kezdeményezése a parancsnokságra küldött jelentés alapján a saját munkáltatójuknál történik.
63. A dicséreteket, illetve fenytéseket tartalmazó nyilvántartási lapokat a tanfolyam befejezése után — a szerveknek történő továbbítása érdekében — a parancsnokság átveszi.
64. A súlyosabb fegyelemsértések, a rendkívüli események vagy a családi gondok jelentése azonnal telefonon és azt követően írásban történik a parancsnokság számára. A külföldön folytatott tanulmányok — említett okokból történő — megszüntetésére a BM IV/II. csoportfőnök a BM IV I. csoportfőnöknek tesz javaslatot, aki azt a személyügyi miniszterhelyetteshez terjeszti fel jóváhagyásra.
65. A BM IV/II. csoportfőnök által megbízott csoportparancsnok részére utólagos elszámolási kötelezettség mellett egy tanulmányi évre:
- a) Az esetleges kisebb dologi kiadásokra (helyi közlekedési költség stb.) 25 rubel, illetve ennek megfelelő más valutaelőleg adható, amelyből a csoport ügyeivel kapcsolatban esetenként jelentkező hivatalos postaköltségek, távbeszélő költségek stb. fedezhetők.
 - b) Tanintézetenként a hallgatói kollektíva részére április 4-e, szeptember 29-e és az évzáró megünneplésére esetenként és hallgatónként 10 rubel, illetve ennek megfelelően más valuta, az évzáró alkalmával az oktatók megajándékozására az öthónapos tanfolyam

esetén 2000,— egyéves kiképzés esetén 4000,— kétéves kiképzés esetén 8000,— hároméves kiképzés esetén 10 000,— ötéves kiképzés esetén 12 000,— forint, a külföldi tanintézetekben tanulmányaikat befejező hallgatók csoportjai részére, a külföldi tanintézetekben rendszeresített vitrinekbe elhelyezhető egy emléktárgy megvételére 500,— Ft áll rendelkezésre.

66. A felvett előleggel és reprezentációs költséggel történő elszámolásra a tanulmányi év befejezése után — a parancsnokság által záradékolt — lehetőleg okmányolt kimutatásban kerül sor.
67. A külföldi tanintézetben államvizsgázó hivatásos állományúak kérelme alapján a BM IV/II. csoportfőnök átlagosan 40, maximálisan 100 rubel diplomakészítési költséghozzájárulást engedélyezhet.
68. A külföldi tanintézetekben töltött időtartamban a hallgatók napidíjra vagy különélési díjra nem jogosultak.

Útmutató a külföldön tanuló belügyi hallgatók csoportparancsnokai által készítendő jelentéshez

69. A jelentés célja: a BM IV/II. csoportfőnök és a küldő szervek parancsnokainak tájékoztatása a csoport által a tanévben végzett munkáról, a felvetődő problémákról.
70. A jelentés elkészítésének módja és leadásának ideje:
A jelentés készítésének ideje többéves képzés esetén tanévenként, és a tanulmányok befejezésével összesítve is. Egyéves képzés esetén a tanfolyam befejezésével, a hazaérkezés után 5 napon belül. A csoport parancsnoka az MSZMP alapszervezeti titkárának (pártmegbízottnak) véleményét, észrevételeit kérje ki, és a jelentés összeállításánál azokat vegye figyelembe. A jelentést a BM IV/II. csoportfőnöknek kell címezni. A jelentéshez mellékelni kell a dologi kiadásokra és az évfordulók megünnepelésére biztosított valutaelszámolást a számlákkal együtt.
71. A jelentés tartalma:
- a) Az iskola neve, végzett szak, évfolyam, létszám.
 - b) Politikai, erkölcsi, fegyelmi állapot. A csoportban folyó politikai munka, az elvégzett feladatok értékelése, hangulat, fegyelem, a csoport tanulmányi, társadalmi munkája és egyéb tevékenysége. A kapcsolattartás formája a fogadó tanintézetekkel és más külföldi hall-

gatókkal. A szabad idő felhasználása — sport- és kulturális rendezvények stb. A csoport tevékenysége az iskola rendtartásának előírásait figyelembe véve; a foglalkozásokon való részvétel, a rendtartásban meghatározott időpontok betartása (az ébresztő, a kimező, az egyéni tanulás végrehajtása stb.) A csoportban történt események leírása, a tett intézkedések, egyéb problémák és azok intézése, a csoport utazás alatti problémái (vám stb.). A csoport pénzügyi-anyagi ellátásának helyzete, a hallgatók családtagjai hány esetben, mennyi ideig tartózkodtak kint.

c) A tanulmányi helyzet értékelése. A csoport által tanult tantárgyak megnevezése, a csoport átlageredményei az egyes tantárgyakból — a beszámolók, a vizsgák stb. alapján, a csoport átlaga. A foglalkozásokra való felkészülés tapasztalatai, egymás segítése a tanulásban, pozitív-negatív tapasztalatok.

d) A kapott parancsok végrehajtása:

- a BM IV/II. Csoportfőnökségtől,
- a szakmai szervek vezetőitől,
- a tanintézet parancsnokától (mikor, mit, kitől).

e) Javaslatok, következtetések.

f) A csoportba tartozó hallgatók jellemzése egyénenként, politikai állásfoglalás, fegyelmi helyzet, társadalmi, mozgalmi tevékenység. A társakhoz való viszony — aktivitás, hivatástudat, jellembeli tulajdonságok, a tanulmányi munka értékelése, vizsgák, osztályzatok, oklevél, bizonyítvány minősítése.

Iktatószám:

I G A Z O L Á S

A Rendőrtiszti Főiskola Parancsnoksága tanúsítja, hogy
 aki
 évben városban (községben) született, any-
 ja neve a Tanulmányi Munka Szabályzata
 298. pontjában rögzített vezetői továbbképző tanfolyamon 19..... év
 hó napjától hó napjáig részt vett, és ezzel
 az előírt követelményeknek eleget tett.

Budapest, 19.....

P. H.

.....
 főiskola-parancsnok

Iktatószám:

TITKOS!

.....
címzett**É R T E S Í T É S**

Értesítem Vezető Elvtársat, hogy

név: rendfokozata:

születési év: hely: anyja neve:

..... a

által által

..... témából szervezett

óra speciális továbbképzésen

19.....-tól

19.....-ig részt vett.

A továbbképzés anyagából vizsgát tett.

Értékelése:**1. Az oktatott speciális ismeretekből:**a)
.....b)
.....c)
.....

Tanulmányi összértékelése

Teljesítménye a (az) elméleti

Ismeretek megszerzése, a gyakorlati alkalmazása terén kiemelkedő.

2. Fegyelmi helyzete:

..... dicséretben,

fenyítésben részesült.

3. A továbbképzésről napot okok miatt hiányzott.

....., 19.....

.....
a továbbképzés vezetője

Iktatószám:

címzett

É R T E S Í T É S

Értesítem Vezető Elvtársat, hogy

név: rendfokozata:

születési év: hely: anyja neve:

a BM Továbbképző Tanfolyam-parancsnokságon

19.....-tól

19.....-ig szervezett

központi továbbképző tanfolyamot elvégezte.

A továbbképzésen a jóváhagyott tervek alapján marxizmus—leninizmus,

..... tárgyából részesült oktatásban.

Értékelése:

1. Az oktatott tantárgyak anyagából

.....
.....
.....

2. A tanfolyamról okok miatt napot
hiányzott.

3. Jellemzése (tanulmányi munkájának megítélése; erkölcsi-fegyelmi
helyzete; politikai állásfoglalása; egy pozitív, negatív jellembeli tulaj-
donságai; esetleges társadalmi tisztségével kapcsolatos észrevételek;
rövid következtetés).

P. H.

.....
tanszékvezető

.....
parancsnok

S Z E M P O N T O K

a kinevezett és a szerződéses polgári állomány továbbképzési tematikájának elkészítéséhez

1. A polgári alkalmazottak naptári évre szóló továbbképzési tematikáját minden évben el kell készíteni.
2. Az évente ismétlődő, helyi szervezésű továbbképzésre biztosított időkeretet a szervek vezetőinek intézkedése alapján a munkakörök és a beosztások figyelembevételével kell felhasználni.

A továbbképzési tematikák elkészítésénél figyelembe kell venni:

- a) a szakmailag illetékes központi szervek által megadott témákat;
- b) az adott szakterületen a jó tapasztalatok és módszerek általánosítását;
- c) a Belügyminisztérium harckészültségi feladataiból a polgári alkalmazottakra háruló tevékenységek főbb elveit;
- d) az évente szükséges 2 óra RBV-kiképzés beállítását.

Szám:

TITKOS!

J ó v á h a g y o m :

Készült: pld.

Egy pld.: lap

a szerv vezetője

ÉVES TOVÁBBKÉPZÉSI TERV

..... (szerv megnevezése)

hivatásos (polgári alkalmazotti) állomány részére

19..... évre

Jóváhagyásra előterjeszti:

.....
(tanulmányi csoport-, alosztályvezető,
illetve titkárság vezetője)

Foglalkozás ideje			A foglalkozás (gyakorlat)				Megjegyzés
Hó, nap	óra	össz idő	tárgya, irodalom, szemléltető eszközök	módszere	vezetője	helye	
			(A továbbképzési ága- kat külön-külön feje- zetként, római szám- mal kell jelölni, a fe- jezeteken belül a fog- lalkozásokat pedig arab számmal sorszá- mozni!)				Itt kell feltüntetni, hogy melyik foglalko- zást tervezik több ok- tatási csoport részére összevonni. „H” jellel kell jelölni a helyi igények értékesítését.

....., 19

Készült: 1989. február 10.

Készítette:

Kapják:

Készítette:

Nyt. sz.: